

Brassói Lapok

Ára 6 lei

Vasárnap
1931 * július 5

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

150. szám
XXXVII. évfolyam

Ára 6 lei

Néhány fontos új törvény

A jövő évtől minden diák köteles mesterséget tanulni

Törvényjavaslat az osztálysorsjátékról, a középiskolai oktatásról, a munkakamaráról

Bukarest, július 3.

A törvényhozó testületek bizottságai és plénuma előtt egyre szaporodnak az új törvényjavaslatok. Majdnem kivétel nélkül csak már meglevő törvényeket módosítanak, de ennek ellenére *legtöbbjének életbevágó a fontossága.*

Osztálysorsjáték

Az egészen új törvényjavaslatok közül elsősorban

az állami osztálysorsjáték létesítéséről szóló törvénytervezet

tarthat számot a legáltalánosabb érdeklődésre.

Az állami osztálysorsjáték a közegészségügy és a társadalmi védelem javára szolgál. Tiszta jövedelméből alapot teremtenek, amelynek 10 százaléka gyermekvédelemre, 5 százaléka a Vörös Keresztnak, a többi pedig a tüdővész, szifilisz és a pelagra leküzdésére megy. Az osztálysorsjátékot a munka- és egészségügyi minisztérium aknázza ki, akár házi kezelésben, akár pedig koncesszionális formájában. Utóbbi esetben a minisztérium az eladásra kerülő sorsjegyek értékéből legalább 12 százaléknyi részesedést köti ki magának. Az állami osztálysorsjáték működése idején az országban semmilyen más sorsjáték nem létezhet, kivéve a jótékony, közművelődési és nemzeti célokra történő sorsolásokat, amelyeknek azonban csak egyetlen huzása lehet és sorsjegyeinek az értéke nem haladhatja meg a 100 lejt. Ezeket a sorsjátékokat is a munka- és egészségügyi minisztérium engedélyezi. A jótékony célú állami sorsjáték mindennemű üzleti ténykedése adómentes. Ugyancsak adómentesek a nyermények és jutalmak is, amelyekből költés címén csak maga az osztálysorsjáték igazgatósága vonhat le legfeljebb két százalékot. Az állami osztálysorsjáték igazgatásának a feltételeit részletes végrehajtási utasítás fogja megszabni.

A középiskolai oktatás

Új törvényjavaslat került a parlament elé a középiskolai oktatás reformjáról is, amely a következő fontosabb változtatásokat tartalmazza:

A középiskolai oktatás a jövő tanévtől kezdve két részre oszlik, mégpedig gimnáziumokra és liceumokra.

A gimnáziumok öt osztályosak s csak az általános műveltség megadása a feladatuk.

Míg a liceumok három osztályosak a tanulónak az egyetemi tanulmányokra való speciális előkészítését célozza.

Ugy a gimnáziumokban, mint a liceumokban csak délelőtt lesz tanítás, délután viszont a tanulókat valamely mesterségre tanítják.

Az évvégi vizsgákat eltörlik s helyettük hónapvégi vizsgákat vezetnek be. A gimnáziumi igazgatókat a tantestület választja úgy, hogy három jelöltet szemel ki, a kik közül a közoktatásügyi miniszter azt nevezi ki, akit a legalkalmasabbnak talál. A háromosztályos liceum vezetését egyetemi magántanár, vagy docense bízzák s közvetlenül a minisztérium neve-

zi ki őket. A liceumi igazgatóknak joguk lesz a tantestület megkérdezésével módosításokat eszközölni a tanterven.

Végül kimondja a törvényjavaslat, hogy azokat a középiskolai tanárokat, kik egy év alatt nem jutnak katedrához, a létesítendő könyv és levéltárak, valamint a felnőtt-iskolák élére fogják állítani.

Munkakamarák

A munkakamaráról szóló törvényt is módosítja egy rövid javaslat olyan értelemben, hogy addig is, amíg sor kerül a munkakamarák megválasztására, a munka- és egészségügyi minisztérium a mun-

A nagyhatalmak közösen tárgyalják meg Hoover ajánlatát

Angol közbelépésre elhalasztották a francia válaszjegyzék átadását

Páris, július 3.

Párisi jelentések szerint az egész világ feszült érdeklődése mellett folyó francia-amerikai tárgyalásokat, minden hivatalos indoklás vagy magyarázat nélkül, bizonytalan időre elhalasztották.

Magánértesülés szerint az elhalasztás egyrészt Tyrell párisi angol követnek Briand-nál tett látogatásának tulajdonítják, amely látogatás kapcsán a követ állítólag a moratórium ügyében tartandó közös konferenciára szóló meghívást terjesztett elő.

Az elhalasztás dacára Párisban újabb optimiztikusan ítélik meg a helyzetet. Ilyen irányban befolyásolta a hangulatot a Le Temps feltűnést keltő vezércikke is, amelyben a legújabb amerikai emlékirattal foglalkozva megállapítja, hogy ebben Amerika alapot nyújt a további tárgyalásokra.

Ugyancsak az optimista hangulat kialakulását befolyásolta az amerikai jegybank szenzációs bejelentése, amely szerint hajlandó mindazoknak az államoknak hosszulejratu hitelek nyújtani, amelyek a németeknek nyújtandó moratórium kötetkeztében hátrányt szenvednek.

Az amerikai jegybank ezzel kapcsolatosan csupán azt köti ki, hogy a feltétlen fizetések teljes összegét is meghagyják Németország rendelkezésére.

Egyidejűleg érkezett londoni jelentés szerint a francia kormány visszautasította Anglia meghívását a moratórium ügyében Londonban tartandó közös konferenciára vonatkozólag.

Ötvenezer külföldi kiutasítását követeli a „Viitorul”

Razziákat javasol az ipari centrumokra - Július 25-én kezdődik a revízió

Bukarest, július 3.

A minden év nyarán szokásos idegenellenőrzés az idén az eddiginél is szokatlanabb izgalmak között veszi kezdetét.

A munkaügyi minisztérium ma átiratot intézett a belügyminisztériumhoz, amelyet felkér, utasítsa alantas hatóságait, hogy

a jelentkezésre kötelezett idegenek iratait legkésőbb július 25-ig juttassák el a munkaügyi minisztériumhoz, illetve annak szerveihez, hogy az idegenellenőrzés munkálatai még ugyanazon a napon kezdetüket vehessék.

A „Viitorul” ma vezetőcikkben foglalkozik az idegenek ellenőrzésének kérdésével és azt követeli, hogy a kormány most már csakugyan könyörtelenül járjon el az idegenekkel szemben. Követeli a lap, hogy

legalább ötvenezer ittdolgozó külföldi munkást és tisztviselőt tegyenek át a határon,

mert csak így lehet egyelőre enyhíteni a belföldi munkanélküliségen. A „Viitorul” kimutatja, hogy több mint száz-ezer romániai állampolgár van kint az utcán kenyér nélkül, csak azért, mert a

vállalatok előszeretettel alkalmaznak helyettük idegen erőket. Alátámasztja követelését a „Viitorul” azzal, hogy maga a szociáldemokrata párt is több ízben leszögezte, hogy ugyanígy gondolkodik és a maga részéről is követeli az idegen munkások kiutasítását.

Javasolja a lap, hogy a rendőrségek az összes ipari vidéke-

ken tartsanak razziákat, tisztítsák meg az országot a külföldiek-től és ezzel tegyék lehetővé, hogy helyükbe román állampolgárok jussanak kenyerhez.

Ilyen körülmények között az érdekeltek a legnagyobb izgalommal tekintenek a július 25-én kezdődő idegenellenőrzés elé.

Holnap megszavazzák a szélsőséges elemek elleni törvényt

Bukarest, július 3.

A Kamara ma délelőtti ülésén Trancu Jasi az adók után fizetendő késedelmi kamatok ügyében interpellál.

Apostol Zámfir (lupista) emlékezteti a kormányt, hogy a Kamara a múlt évben megszavazott egy törvényt, amely szerint az erdélyi hadiövezeket, rokkantakat és árvákat egyenlő elbánásban fogják részesíteni a regátiakkal. Ez a törvény azonban nem került végrehajtásra, mert a szenátusban elsikkadt. Kérdezi a kormányt, kajandó-e a törvényt véglegesen tető alá hozni és a rok-

kant-jogokat Erdélyre is kiterjeszteni? Tegnap este minisztertanács volt, amelyen megvitatták a szélsőséges pártok ellen hozandó törvényt, amelyet holnap már a szenátus elé is terjesztenek és valószínűleg azonnal megszavaznak. Ebben a törvényben utasítani fogják a szigorúakat, hogy az összes gyanús egyesületekben és személyekben házkutatásokat tartsanak és mindazokat, akikre nézve kompromittáló adatokat találnak, haladéktalanul letartóztassák.

kaadók és alkalmazottak képviselői a legfelsőbb munka-tanácsba nevezi ki a tekintélyesebb munkadói és munkásszervezetek véleményezése alapján. A legfelsőbb munkatanács ily módon kinevezett tagjainak a megbízatása 4 évre szól, a mennyiben időközben létre nem jönnek a munkakamarák. Ezzel párhuzamosan pontosan megjelöli a törvényjavaslat a legfelsőbb munkaügyi tanácsnak ama tagjait is, akik az állam részéről hivatalból kerülnek be.

A vasut

A közlekedésügyi minisztérium egy törvényjavaslata 1 milliárd 635 millió lej rendkívüli hitel megszavazását kéri a CFR 1931-32 évi építkezési programjának a megvalósítására. Ebből az összegből 91 milliót fordítanak a Bukarest-brassói vonal sineinek a kicserélésére, 60 milliót a Gara de Nord megnagyobbítására, 20 milliót a bukaresti Pantelimon (keleti) vonalra, 120 milliót a ploestii, campinai és konstancai rendező-pályaudvarok kiépítésére, a többit pedig a műhelyek, vontatás és más üzemágak fejlesztésére.

2000 magyar vasutas

E hó elsején a CFR egyszerre 2000 öreg vasutast dobott ki a román nyelv nemtudása miatt

Bukarest, július 3.
— Batori Józsefnek, kérem alássan...
A nevét kérdeztem, arra felelt. Elnyűtt képű ember, hatvan évesnek néz ki, bár tizenötlet fiatalabb. A munka; amely nem mesit, alaposan rányomta bélyegét. Ráncon ránc, bajsza csapzottan szájába csüng, szeme elborult.
Ma a keserűség különösen rá van írva. Hiszen éppen ezért jött; hogy előadja a bánatát.

— Revolvert veszek kérem, elpusztítom a családomat s megyek utánuk...

— Hány családja van?
— Hat. A legöregebb 17 éves. A legfiatalabb három. Meg az anyjuk. S én...

Belenyúl a zsebébe és nehézkesen kaparász benne. Iratokat szed elő. Tetszik ismerni ezeket az ügyetlen mozdulatokat, parasztok meg egyéb kétézer munkások élnek vele. Egy perc, amíg a kopott bőrtárcsa előkerül a belső zsebből. Két perc, amíg a reteszek mögül kikeresi az iratokat. Öt perc, míg a piszkos papírdarabok között megtalálódik a keresett okmány.

— Tessék nézni...

Egy okmány amely arról szól,

hogy Batori József vonatvezető 1901 június elsején lépett a vasut szolgálatába. Tehát harmincadik munkáévát tapossa. Tizenhét keserves esztendő töltött el a MÁV-nál, tizenkettőt a CFR-nél.

— Tessék ezt is nézni...

Két gépelt okiratot nyom a kezébe egyszerre.

Két gépelt, lepecsételt, szabályszerű, jogérvényes irást. Két dokumentumot. — E kor dokumentumait.

A hivatalos irások nem érdekesek. Unalmasak, szárazak, sablonosak. A legbálatlanabb újságírói feladatok közé tartozik az ismertetésük.

Ezt a két okiratot mégis ki kell ragadni a homályból, föl kell emelni őket a magasba, hogy lássa és megkönnyezze mindenki, mondván, ime egy nép katasztrófája.

Mert ebben a két okiratban ugyancsak Batori József és hat családjának meg felcségekének sorstragédiája foglaltatik, de azért megolvasható bennük más kétezer elnyűtt ember összeomlása is s ez összeomlásban napnál világosabban mutatkozik meg egy egész nemzet hanyatlása.

Nem olyan hanyatlás, mint amikor valaki testben vagy lélekben megrokkban s így sorsa kikerülhetetlen. Hanem olyan, mint amikor valaki tele van életkedvvel, munkabírással, lelkeséggel, erővel, éppen énekelni akar s egyszerre csak jön valaki, főbevágja egy bunkósbottal, hogy elterül a földön.

— Aggya csak ide azt a két irást, Batori ur!

Igen, aggya csak ide. Hadd nézzem át, fordítsam le románról magyarra, hadd tartsam magasra, vakitsom, sikitsom, tiltakozzon; zokogjon, segítség segítség!

Még akkor is, ha hiábavaló minden. A mint tudjuk is már, hogy hiábavaló. A kétségbeesett S. O. S. kiáltások nem maradtak el ugyan. De nem akadt felvívőkészülék, mely megfogja őket. Nem akadt egy sem.

Pedig kettőnek feltétlenül működnie kellene. Ez a kettő: a Törvényesség és a Szív.

Igy gondolná az ember egy olyan álamban, mely jogrendjét tekintve alkotmányos, erkölcsi rendje szerint pedig keresztény.

Két zokogó okirat

Az első irás, szó szerinti és feltétlenül pontos fordításban a következőképpen hangzik:

CFR
4. forgalmi felügyelőség, Temesvár
31. szám, 4-M 1929

Temesvár, február 8.

BATORI JÓZSEF urnak
mozdonyvezető

Temesvár D. E.
az állomásfőnök útján.

A Hivatalos Közlöny 11.439 P. DG. 928 számú rendeletével egyetértésben közöljük önnel, hogy a temesvári 4. számú forgalmi felügyelőségénél 1929 január 14-én megtartott román nyelvvizsgán sikerültnek nyilvánított.

CFR állomásfőnök
Temesvár: Domnita Elena pályaudvar
1377—1929

Forgalmi felügyelő:
Olvashatatlan aláírás

Ez az első zokogó okirat. Igaz ugyan, hogy Batori József nem zokogott, amikor megkapta. Vagy ha zokogott, akkor örömeiben zokogott. Örömeiben afölött, hogy végre sikerült. Mikor a bizonyítványt kikészbesítették neki, 27 éve szolgált a vasutnál. Mégis az a veszély fenyegette folyton, hogy kitörik a nyakát. Mert nem tudott kellőképpen románul. Ámbár nem is kellett volna tudnia, mert a mozdony nem követel grammatikát, a fék sem idiómát. Csak a CFR képeiben jelentkező államhatalom okvetetlenkedett. Tíz éven át nyaggatták, nyomorgatták, fenyegették. Minden pillanatban attól kellett rettegnie, hogy kiteszik az utcára. Hat gyermekével, feleségével együtt.

De most már vége a veszélynek. Nem dolgozott hiába életén keresztül. Ha idegei

tönkre is mentek a kiméletlen hajszában, ha érett férfikora megkeseredett is tíz éven át, de legalább itt az édes eredmény: sikerült!

Hárman is aláírták, le is pecsételték, négyfajta számmal is ellátták, meg van mentve.

Még nyolc év a szolgálat csupán s aztán jön a nyugdíj.

Hát talán zokogott, mikor megkapta. Mert rettenetesen megszenvedett ezért az iratért. Sajátmagával nyolc ember sorsa forgott kockán. A tétet megnyerte. Mért ne hullasson örömkönnyekeket, joga lesz élni...

A MASIK IRAT

S következzen most a másik, szó szerinti és pontos fordításban, miként az első:

(Erre a számról a levél megválaszolásánál tessék figyelmeztetni).

Távirati cím: CFR

Temesvár, 1931. VI. 13.

BATORI JÓZSEF urnak,
mozdonyvezető.

Temesvár D. E.
az állomásfőnök útján

Közöljük önnel, hogy 1931. július 1-én elbocsájtjuk a szolgálatból, a közhivatalnokok statutumáról szóló törvény szabályzatának 31-ik paragrafusa alapján, összefüggésben a CFR Autonóm Szervezetének megalakítására vonatkozó törvény 57-ik paragrafusával, mert az 1931. április havában letett vizsga bebizonyította, hogy nem ismeri a hivatalos nyelvet.

L. S. III. Pr.
Bodea
1931. VI. 14.

Üzemfelügyelőség
Vezető felügyelő olv. aláírása
M. I. iroda főnöke
olvashatatlan aláírás.

Hát ez a másik irás.

A másik irás, amely arról szól, hogy Batori Józsefet szolgálati idejének harmincadik esztendejében ismét berendelték nyelvvizsgára és elbuktatták. Két

Charlie Chaplin:

„NAGYVÁROSI FÉNYEK”

Astra Mozgó Brassó.

A legselymesebb pihe is szemet szur,

ha olyan helyen nő, ahol fölösleges. Sport közben, tánc alatt, fürdőben vagy künn a szabadban ezernyi ezer mozdulat leplezheti le ezt a szépség-hibát, amit nehéz elrejtetni. Ezt az örökké zavaró, sőt kellemetlen állapotot egy kettőre megszüntetheti, ha a Dulmin szörvesztő kenőcsöt használja.

A Dulmin szörvesztő kenőcs gyorsan és fájdalom nélkül hat. Egyszeri bekenés után 3—5 perc alatt kiszűri a fölösleges ször-szalakat. Fehér, lágy és sima kenőcs a Dulmin, mint a Cold-creme, szaga alig van és nem száradó. Gyakori használattal csökkenhetjük a szőr és a haj növekedését. A Dulmin a jelenkor legbiztosabban és legké-nelmesebben ható szőrtelítőt szere.

Nagy tubus L 90
Kis tubus L 65
Mindenütt kapható

DULMIN
SZŐRTELENÍTŐ-KRÉM

Vezérlerakat
Románia részére: „Gea“-Kraier, Timișoara

Dr. M. Albersheim Frankfurt a. M., Páris - London

hivatalos intézményei hazafiasan működnek a másodrangu állampolgárokkal szemben.

Kétezer kipróbált, kifogástalan, meg-szolgált; jogaiban megerősödött magyar helyett jött máról-holnapra 2000 fiatal, tapasztalatlan, szakismeret nélküli román.

Ebben benne van a kormányzat szelle-me s az a drámai fogalom, aminek neve: magyar kisebbség.

Minden erőfeszitésem megtört! — mondja a közlekedésügyi miniszter.

A magyar párt néhány nappal ezelőtt a 2000 vasutas érdekében memorandumot nyújtott át Valcovici közlekedésügyi miniszternek. A memorandum hangja szokatlanul erős.

Előben: az elbocsátás törvénytelen, méltánytalan és embertelen! — mondja az emlékirat.

Lényegben: Feltéve, hogy a CFR-nek joga van az ismétlődő nyelvvizsgákat megtartani, mi a kötelező szabály a vizsgáknál? Mit jelent az, tudni vagy nem tudni románul? A fűtő vagy a mozdony-vezető nem bírja kötelességét teljesíteni, ha nem ismeri a román történelmet vagy irodalmat? Tizenkét évig jók voltak a szolgálataira s most nem?

Ezt mondja a memorandum, sőt mond még keményebb dolgokat is. Hogy itt

Modern konyhában a **Red-Star** petroleum főzőké-szüléket használják.

Az amerikai The Detroit Vapor Stove Company
Detroit Michigan U. S. A. gyártmánya.

Bél nélkül Nyomás nélkül!

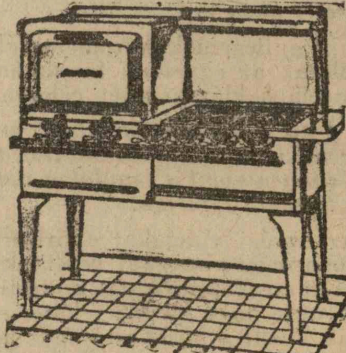
70% megtakarítás

A RED-STAR már néhány hónap alatt fizetődik ki, a nagy tüzelőanyag-megtakarítás által könnyen kezelhető. A RED-STAR főz, süt bármilyen ételt. A RED-STAR nem szorul javításokra vagy állandó alkatrész kicserélésekre.

Látogassa meg sürgősen a „Menajul Modern”

„FERROMANA” S. A. R.

Bukarest, Cal. Victoriei 71.

nyilvánvalólag durva tendenciával áll a magyarság szemben. Durva tendenciával, melyet vakmerő törvénytelenességgel hajtának végre. Ezer és ezer ember szájából ragadják ki a falatot, öreg és tisztességes polgárok maradnak családostul az utcán. Igaz, majdan megkapják a nyugdíjat. Ha elérik 57-ik életévüket. De legtöbbször 42-48 éves. Mit csinálnak 9-15 éven át? Ma, a krízis idején...

Kidőlnek, elvándorolnak, szétfoszlanak az élet sivatagában. A kincstár nyugodtan aludhat felülük.

— Miniszter ur, lépjen közbe a CFR vezérigazgatóságánál, hogy semmisítse meg az elbocsátásokat az egész ország területén...

A miniszter közbelépett. Ő mondja, hinnünk kell neki. Közbelépett és megadta a választ.

— Minden erőfeszitésem megtört Jönescu tábornok, a vasúti vezérigazgató-

nak ellenállásán.

Ilyen tehetetlen ember ma egy miniszter.

Ő látta, hogy kétezer embert kivégeznek. Elismeri, hogy a konok sovinizmus legdöbbenetesebb játéka zajlik. Felelős államférfi, akinek bántja a lelkiismeretét a dolog. Tehát közbelépett. Ha nem érzi a kérés igazságát, bizonyára nem intervenciált volna.

De a vezérigazgató ellenállott.

S a miniszter megtört.

A függöny lehullhat.

— Tessék valamit tenni, mert főbelvöm magamat!

Itt áll előttem s kér, hogy tegyek valamit. Igazán és szívesen megpróbálom.

Ólomgolyó a fegyverem, lövöldözöm vele. Nagy hatalma van.

Az utóbbi időben visszafelé szokott el-sülni.

Mikes Imre.

Megfelelő ápolás hiányában
öregszünk !..

Maradjunk a Simon-crémhez hűek, hogy fiatalok és szépek legyünk. Ezen crém megrendíthetetlen világsikere biztosítja a hatást. Ez a nem zsíros és nem száraz, hanem kívánság szerint nyulékony crém puhává, gyöngéde teszi a bőrt és az arcszínnek fiatalos üdéséget nyújt.

Simon Puder és Simon Szappan használatával nélkülözhetetlen a siker érdekében.

CRÈME SIMON
PARIS

Tragédiák, amelyek csak magyar sorsban történhetnek meg

7000 magyar tisztviselő

A kormány agyafurci törvényjavaslatával az esküt nem tett magyar tisztviselők nyugdíjára tör

Bukarest, július 3.

— Ugy sejtjük, — írta három nappal ezelőtt a sovinizmus toporzékoló örületől habzószájú Ordinea, a liberálisok bulvár-csahosa, — hogy a nyugdíjtörvény módosító javaslatával, amelyet már beterveztettek a kamarába, érvénytelenítik a magyar tisztviselők nyugdíjaira vonatkozó rendelkezéseket is.

Hát jól sejtette. És mi is azonnal jól sejtettük, hogy a mindjobban demagogoskodó liberálisoknak ez a nagyhangú szócsöve feltétlenül jól sejt, amiről azt mondja: úgy sejt. És következőképpen teljesen indokoltnak bizonyult a pesszimizmusunk, aggodalmunk, az a feltevésünk, hogy a magyarság, pont ekkoriban az egykor esküt nem tett volt magyar tisztviselők sokaságát néprétege ellen alattomos merénylet van készülben, hogy burkolt, leplezett formában el akarják kobozni a volt magyar tisztviselők minden más utódállamban már régen elismert, itt azonban csak alig két évvel ezelőtt keservesen kiarcolt és nagyrészt még csak papíron létező nyugdíjjogosultságát.

Egészen helyénvalónak bizonyult a gyanakvásunk, de egyben tévedtünk. Abban, hogy ezt az európai botrány-számba menő jogfosztást, illetőleg ennek a kísérletét elsősorban a liberálisok aknamunkájának tulajdonítottuk. Abban, hogy nem mertük feltételezni a Jorga-kormányról, — még az érettségi javaslatot nyújtotta tapasztalataink után sem — miszerint az övé lehetne a kezdeményezés ebben a csunya, hamarjában szinte minősíthetetlen merényletben. Nem akartuk hinni, hogy Jorga felénk nyújtott keze nem adni, hanem elvenni szándékszik, elvenni még azt is, amit a nemzeti parasztpárti kormány ugyszólván kegydíjként, morzsa gyanánt juttatott nekünk.

Pedig — most már teljesen világos — igenis a kormány vetette rá a szemét a volt magyar tisztviselők nyomorúságos járandóságára s a liberálisok ezuttal is csak a bólogató, jólesően vállveregető gyámkodás szerepét fogták ki maguknak. Így hát most már azzal sem lehet mentegetni a Jorga-kormányt, hogy a liberálisok hazafiaszkodó, reakciós demagógiája heccelte bele ebbe az újabb kisebbségi jogfosztásba.

A körmönfont törvényjavaslat

„Törvényjavaslat az általános nyugdíjtörvény egyes cikkelyeinek a módosításáról.”

Ez a címe annak a párszakaszos törvénytervezetnek, amelyet Argetoianu pénzügyminiszter a kamarába benyújtott s amelyben a volt magyar tisztviselők nyugdíjjogosultsága elleni merénylet komolyan veszélyes bombái rejtőznek. El kell ismerni: a Jorga-kormány következetesen tartja magát a szűkszavúság maga elé tűzött elvéhez. Ez a javaslat ugyanis annyira lakonikus és sok tekintetben zavaros, hogy csak alapos, tüzetes tanulmányozás után derül ki a tulajdonképpeni célja. Ezzel a javaslat-tal kapcsolatban azt is megtudjuk hát, mire kell a nagy szűkszavúság az „új ritmus”, az új tempó kormányának.

Azzal kezdi a kegyetlenül cinikus javaslat, hogy a költségvetési kiadások csökkentésének a parancsoló szükségessége elkerülhetetlenné teszi a nyugdíjpénztárnak eddig nyújtott állami szubvenció leSORITÁSÁT. Eddig ugyanis az állam a költségvetési bevételek öttized százalékát a központi nyugdíjpénztár rendelkezésére bocsátotta, hogy ebből egyrészt pótolja a saját bevételeit, másrészt minden eshetőségre tartalékalapot létesítsen. Ebből az öttized százalékból, amely évente átlag 1500 milliót jelentett a nyugdíjpénztárnak, az idén csak 80 milliót használt fel a nyugdíjközpont, míg a többit be kell fizetnie a pénzügyminisztériumnak. Ugyanigy a pénzügy-

minisztériumnak kell átadnia 1 milliárd 714 millió lejnyi tartalékalapját, amely az elmúlt öt esztendő folyamán gyűlt fel, sőt még azt a 14 és fél millió lejt is, amelyet a nyugdíjközpont idei költségvetéséből kinyírbáltak.

Mindez azt jelenti, hogy a nyugdíjpénztár mostantól kezdve — vagy ahogyan a javaslat beállítja: kivételesen ebben a költségvetési évben, amely valószínűleg 15 hónapos lesz — a 80 milliót kivül kizárólag a saját bevételeire, azaz a nyugdíj-járulékokra támaszkodhatik csupán.

Ezután jönnek azok a cikkelyek, amelyek a kegyelemdőfésre szánt tört rejtetgetik. A harmadik szösz szerint így szól:

Az esküt nem tett tisztviselők ellen

Aki ismeri a nyugdíjtörvényt és a vele kapcsolatos módosító törvényeket, rögtön rájön, hogy a fentebb idézett érvénytelenítések elsősorban az esküt nem tett tisztviselők gyűjtőnéven ismert, mintegy hat-hétezer főnyi volt magyar tisztviselő már elismert nyugdíjjogosultságát érintik. Azt mondják ki, hogy azok a volt magyar tisztviselők, akik csak két évvel ezelőtt tették le a hűségesküt és akiknek mindeddig nem állapították meg s nem utalták ki a nyugdíját, a legjobb esetben csak akkor juthatnak járandóságukhoz, ha az általánosan megszabott korhatárt, azaz az 57. életévüket, már betöltötték, vagy ezután betöltik, nyugdíjukat így is csak az év január elsejétől kezdődőleg állapítják meg és utalják ki.

Ezzel szemben — amint ismeretes — azok a volt magyar tisztviselők, akiknek a nyugdíjkörvényét a Boila-törvény alapján valamilyen szerencsés módon máris elintézték és nyugdíját ki is utalták, 1930. január 1-ig a szolgálatbalépésüktől számított alapnyugdíjukat, azóta pedig az ötször-hétszer annyit kitevő járulékokat is megkapták.

4-5000 tisztviselő

Tudni kell, hogy a közel hétezer volt magyar tisztviselő közül alig egyharmadának sikerült eddig hozzájutnia jogos nyugdíjához. A többinek a kérvénye még mindig elintézetlen, amiben nem kis része van annak, hogy a nyugdíj-központ az utóbbi hónapokban nyilvánvalóan „elsüllyesztette” ezt a dolgot. Lehet, sőt valószínű, hogy a kormánytól jött sugalmazásra s ennél fogva tudatosan, miután már eleve tudták, hogy az esküt nem tett magyar tisztviselők nyugdíjgye a most bekövetkezett sorsra jut. Szóval most az a helyzet, hogy

Argetoianu módosító törvényjavaslat négy-ötezer olyan volt magyar tisztviselőt vonja meg az elismert és már-már kézzelfogható valósággá vált nyugdíjat, akinek a jogosultsága éppen olyan kétségbevonhatatlan, mint azoké, akik már birtokába jutottak nyugdíj-hátralékaiknak és most rendesen élvezik megállapított és folyósított nyugdíjukat.

Mert az új törvény-javaslat a kétharmadtól megvonja azt, aminek az egyharmada már reális birtokában van.

Megvonja — mint mondtuk — legjobb esetben és a legjohiszeműbb értelmezés szerint legalábbis addig, amíg elérik a meghatározott kort, amennyiben nem töltötték be annak idején a teljes 35 évi szolgálati időt, amely a román nyugdíjtörvénynek másik feltétele a nyugdíj folyósításához.

Az a körülmény azonban, hogy a törvényjavaslat feltűnően zavaros, azt mu-

Elkeseredett harc a javaslat ellen

Az alattomos törvényjavaslat természetesen óriási megdöbbenést keltett a magyar parlamenti csoportban is. A frakció Bukarestben levő tagjai szerdán este értekezletre gyűltek egybe, hogy beható tanulmányozás után kifürkészék a javaslat minden veszélyét, amely egy csapással kilátástalanná teszi azoknak az esküt nem tett magyar tisztviselőknek a nyugdíját, akiknek ezt eddig nem sikerült realizálniuk.

A Magypárt parlamenti csoportja ezután elhatározta, hogy a lehető legélesebb formában veszi fel a harcot a törvényjavaslat, illetőleg a kormány e jogfosztó szándéka ellen.

Addig is, míg a sötét tendenciájú javaslat — előreláthatólag a napokban — tárgyalásra kerül, a magyarpárti parlamenti csoport csütörtökön délelőtt küldöttségileg felkereste Bratescu pénzügyi államtitkár, hogy felvilágosítást kérjen tőle a javaslat igazi értelmét illetőleg. Rámutatott a képviselő-küldöttség arra, hogy a törvényjavaslat megszavazása már csak azért is abszurd helyzetet teremtené, mert a volt magyar tisztviselők egy része már megkapta és kapja a nyugdíjat a külön rendelkezések alapján, amelyek eltekintettek ebben az esetben a korhatártól és csak is a legalább tíz évi letöltött szolgálatot vették alapul. Ilyenformán akkor, ha a javaslat törvénnyé válik, előáll az, hogy amíg átlag minden harmadik volt magyar tisztviselő már élvezi jogos nyugdíját, a többi immár reménytelenül várhatná az őt ugyanugy megillető nyugdíjat.

Az államtitkár megerősítette azt a fel-fogást, hogy a javaslat felfüggeszti a volt magyar tisztviselők nyugdíjának a kiutalását, majd arra a kérdésre, hogy mi lesz azokkal, akik már 1930. január elsejétől visszamenőleg is és azóta megkapták nyugdíjukat, kedélyesen ezzel felelt:

„A jelen törvény keltétől fogva azok a nyugdíjak, nyugdíj-helyettesítések és revíziók, amelyek az 1929. augusztus 2-án a 2761 számú királyi dekrétummal közzétett törvény 3, 4, 7, 8, 9 és 11 cikkelyei alapján ismeretnek el, csak 1931. január elsejével állapíthatnak meg és utaltatnak ki, viszont azok, amelyek az 1931. április 7-én kelt 1270 számú királyi dekrétummal közzétett törvény alapján ismeretnek el, legelőbb 1932. január elsejével állapíthatnak meg és utaltatnak ki.”

A negyedik cikkely kimondja, hogy hatályukat veszítik mindazon rendelkezések, amelyek a tisztviselők bármely kategóriája számára akár a nyugdíj-jogosultsághoz szükséges korhatár csökkentését, a kellő szolgálati idő automatikus növekedését engedélyezték.

Végül az ötödik és hatodik cikkely szerint érvénytelenekké válnak azok a rendelkezések is, amelyek az általános nyugdíjtörvénytől eltérőleg 10 évi szolgálat után a korra való tekintet nélkül ismernek el nyugdíjjogosultságot, viszont az 1930. január elsejétől szolgált időre a nyugdíj és pótlékok számítása csak az 1929. évi költségvetésbe beállított alapfizetés szerint történhetik.

— Au avut noroc! (Szerencsájuk volt!)

Mit szaporítsuk mindezek után a szót: hát igen, a volt magyar tisztviselők nyugdíját, nemcsak azokat, akiket mindeddig nem állapítottak meg, hanem azokat is, akiknek „szerencsájuk volt” és már kapják, a legkomolyabb orvítamódás fenyegeti Argetoianu ravaszul szűkszavú javaslatával. És ha arra gondolunk, hogy ezt a törvényt is „végrehajtási utasítás” fogja alkalmazni, amelyet a miniszter már leplezetlen szándékai szerint szokott megszerkeszteni, úgy minden okunk megvan attól tartani, hogy a liberális sajtó nem hiába ujjong, nem hiába beszél arról, hogy a román nyugdíjasok „elégítelt kapnak”, míg a magyar nyugdíjasok elveszítene egy elégítelt, sőt most már szerzett jogot is...

A nyugdíj, egy egész élet minden tökéletesített energiájának, szívósságának, verejtékének ez a szerény kamata így mindinkább bizonytalanná válik azoknál, akik a sors akarata folytán a kisebbségi jelzőt is örökölték melléje. Egy hatszakaszos, lakonikus törvény — és ezek és ezek esnek el a legkeservebben gyűjtött élettöke keserű kamataitól is.

Körösi Sándor.

— Megvizsgálták Kürten agyvelejét Berlinből jelentik: A kivégzett Kürte: Péter agyvelejét a hatóságok megküldték a berlini agykutató-intézetnek, amely meg fogja vizsgálni, vajjon található-e az agyon olyan elváltozások amelyek magyarizációt adják a düsseldorfi tömeggyilkos rémtetteinek. Küten hozzátartozói egyébként kijelentették, hogy nem kívánnak az eltemetés joggal élni és így a lefejezett holttest elhantolásáról a hatóságok gondoskodtak.

Leszerelünk!

Budapest, július 3.

A „Magyarország” legutóbbi száma egy francia pacifista folyóirat nyomán közli Csehszlovákia háborús fegyverkezéseinek adatait. Eszerint egyedül Skodának 40 gyártelepen tízezer munkás gyártja tul-
órakban a hadianyagot. Az elmúlt két év-
ben, a lap szerint, Csehország külföldre
szállított 775 géppuskát, 23 ezer golyószo-
rót, 200 ezer drb. kézigránát, 120 hadi-
repülőgépet, 625 ezer tüzérségi felszerelést,
félmillió gázmaszkot és tömérdek egyéb
hadianyagot. Ebből Jugoszláviának ment
300 ezer puská, 9 ezer gépfegyver, 3000
golyószó, 200 ezer kézigránát, 20 pán-
célaút és egy milliónál több tüzérségi lö-
szer. Románia kapott 65 ezer puskát, 10
ezer gépfegyvert, 20 ezer gyorslövőt, 2
ezer drb. tüzérségi felszerelést és rengeteg
egyéb hadianyagot.

SINAIA

BACCARAT ROULETTE

50%-os menetdíj-
kedvezmény a CFB
vonalain!

Casino palace

állandóan
nyitva!

Esperesi állás és egy kis kijárás

Tőkés Ernő — és a magyar nyugdíjasok

A bukaresti református esperes baksist kér egy kijáró hivatalnok ré-
szére. Egy sepsiszentgyörgyi magyar tisztviselő állampolgársági ügye

Brassó, július 3.

A magyar nyugdíjasok kálváriájának
immár több, mint évtizedes története
elég ismeretes mindenki előtt. Tudott
dolog, hogy a nyugdíjjogosultaknak alig
egy kis töredékét sikerült eddig legális
úton a törvényekben biztosított jogai-
hoz juttatni. Az elintézetlen nyugdíj-
kérvények tízezrei hevernek évek óta Bu-
karestben és csak kivételes összekötte-
tési embereknek sikerült ügyüket elin-
tézteni. Az elintézési módokat is jól
ismeri már a közvélemény. Mindamel-
lett érdekesnek tartjuk leköszölni az
alábbi levelet, amelyet az egyik székely-
földi nyugdíjas küldött be most a Ma-
gyarpártnak.

Ime, a levél:

358—928.

(Név és cím)

Már hasonló ügyben sikerrel járván
el, egyik tisztviselő azzal biztatott
meg, hogy az Ön nyugdíjügyét is si-
kerrel intézheti el.

Ha érdekében áll a soronküvi
gyors elintézés, szíveskedjék valami
tisztviselőt és pár száz lej költség-
díjat felajánlani, hogy megbízást ad-
hassak, — föltéve, hogy még senki
mást meg nem bizott.

Bukarest, 1928. febr. 18.

Bv. Basarab 37.

Kiváló tisztelettel:
Tőkés Ernő
esperes.

Ez a levél, amely bizonyára nem egye-
dülálló, úgy jutott a Magyarparthoz,
hogy a címzett hiába várt 1928. február-
jától ügyének elintézésére és most a Ma-
gyarpárt bukaresti irodájához fordult.
Tőkés esperes közbenjárása természetesen
érthető megütközést keltett magyar-
párti körökben, mert a párt köztudomá-
suan azon az állásponton van, hogy min-

den nyugdíjas, akár esküt tett annak-
idején, akár nem, a törvényes sorrend-
ben, baksis és protekció nélkül kapja
meg a jogait. Ezzel szemben Tőkés Er-
nő — amint a levélből kitűnik — össze-
kötésbe került a nyugdíjközpont,
vagy más állami intézmény megveszte-
gethető hivatalnokával és önmaga vitte
neki a klienseket, hogy baksis és költsé-
gek ellenében soronkívül, vagyis évek
óta éhező és nyomorgó más nyugdíjasok
róvására elintézi az ügyet.

De nemcsak a Magyarpárt elvi állás-
pontjával van ellentétben Tőkés Ernő
közbenjárása, hanem az esperesi tiszt-
séggel sem fér össze tulságosan ez a te-
vékenység. Magyarpárti körökben ér-
deklődéssel figyelik, hogy Tőkés Ernő
egyházi főhatóságai milyen álláspontra
fognak helyezkedni ebben az ominózus
ügyben, amellyel azonban még nem me-
rült ki a bukaresti református esperes
és volt székelyföldi szenátorjelölt ki-
járási működése.

A tanár ur randevut akart zsarolni a diák édesanyjától

Egy fegyelmi vizsgálat kulisszatitkaiból

Marosvásárhely, július hó 3.

Érdekes, mondhatnók frivól ügyben
szállt ki Marosvásárhelyre Bujor bukare-
sti tanügyi inspektor. A román fiu-líceum
egyik tanárát jelentette fel az egyik di-
ák édesapja, hogy

gyermeké feleleteit tendenciózusan alá-
értékelte csak azért, hogy ennek nyo-
mán magának pásztorórát erőszakoljon
ki az anyától.

A feljelentést az ügyben még május
hónapban tette a férj, de a kultuszmi-
niszteriumban abban az időben még nem
igen vették komolyan az efféle apróság-
kat. Hiszen a madarak is csiripelnek kar-
rierokról, amelyek egy-egy pásztoróra-
ból indulnak ki.

Jorga Miklós erélyes kolozsvári fellépe-
se nyomán azonban nem lehetett egyszerü

mosollyal végigfutni a marosvásárhelyi
eseten, bár az nem is jutott túl a kísér-
leti stádiumon.

Bujor inspektor ur tehát vonatra ült s
a kánikulai eseménytelenségben egy kis
mozgást hozott a marosvásárhelyi asz-
faltra. A kihallgatások során kiderült,
hogy több lyceumi tanár a nyitott abla-
kon át fültanuja volt annak, hogy a felje-
lentett tanár ur az egyik diák édesany-
jának ajánlatot tett, amely szerint

menjen el vele találkozóra és akkor fiát
az iskolai év végén átvisszi.

Az uriaszony látszólag hajlott az aján-
latra, odahaza azonban
mindent elmondott férjének, ki a ta-
lálkozás helyén detekcióval jelent meg
s jegyzőkönyvet vettett fel.

Ez a jegyzőkönyv szolgált a feljelentés

alapjául, melynek nyomán a vizsgálat
most megindult a pikáns tanügyi botrány
körül.

—Marosvásárhelyen a kánikulai pletyka
most kárörvend a kopaszodó Donjuan
rosszul sikerült kalandján, aki pásztor-
órán akarta kijavítani kis tanítványának
állítólag rosszul sikerült feleleteit.

Pop-Ciciot is kihallgatták a Cetatea- bank ügyében

Brassó, július 3.

A Cetatea bank ügye még mindig
vizsgálat tárgyát képezi. Mára a bras-
sói vizsgálóbíróhoz Maniu Gyula, Popo-
vici Mihály és Pop Cicio voltak beidé-
zve. A három nemzeti parasztpárti poli-
tikus közül csupán Pop Cicio jelent meg.
Maniut saját kérésére Bukarestben hall-
gatják ki.

Pop Cicio két órát volt benn a vizs-
gálóbíró szobájában.

Távazásakor megkértük, hogy adjon
a Cetatea-ügyben felvilágosítást.

—Semmiféle felvilágosítással nem
szolgálhatok! — háborodik fel a ka-
mara volt elnöke. — Ha én igazságügy-
miniszter volnék, azonnal eltávolítanám
állásukból azokat, akik ez ügyben bár-
milyen felvilágosítást adtak. Nem tud-
ják felfogni azok az igazságszolgáltatás
fenségét, akik a vizsgálati stádiumban
levő dolgokról beszélnek.

— Egyébként — mondotta mégis Pop
Cicio — mindennek Josif lelkiismeret-
len és piszkos manipulációja az oka.

— Üzenet az „Ifjuság” olvasóinak. Az
Ifjuság című rovatunk ezentúl minden
héten, a csütörtöki számban fog megje-
leni. A legközelebbi rovatot tehát csü-
törtökhöz egy hétre megjelenő B. L.
ban kapja meg az Ifjuság lelkes gár-
dája.

— ELŐFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a
címkejükön feltüntetett lejáratot. A lap za-
vartalan expedíálása érdekében gondoskodja-
nak idejében a lejárt előfizetés megújításáról
s ha akár postán, akár megbízottunk útján
megújították az előfizetést, figyeljék meg,
hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a
címkén. Ellenkező esetben közvetlenül a ki-
adóhivatalban kell reklamálni.

Jön: CHARLIE CHAPLIN
ASTRA MOZGÓ, Brassó.

Befőzési munka
legkönnyebb
„Befőtt-Cellophan”-nal

Megmedvesítve, könnyű nyomással
az üveg tülk fölé feszítve: kész a kris-
tálytiszt lezárás.

Egyszerű, enyvégyerjesztő, megfizethető!
Hogy mindig látható, miként tartja
magát az íz és befőtt: megnyugtató.
Próbálja meg! Üröme lesz a befőzés-
nél és a befőtél.

BEFÖTT-CELLOPHAN
(különlegesen präparálva)

védjegy: **Cellophan**

Kizárólagos
készítő: **KALLE & Co. A. G.** Wiesbaden
Felvilágosítással
szolgát: **„ROMANIL” RT. Timișoara**

„Tricoline”
THE EQUAL TO SILK

A SELYEM RIVALISA

A valódi „TRICOLINE” anyagból készült in-
gék, gallérok és pizsamák kényelmesek, ele-
gánsak és tartósak. A felülmúlhatatlan minő-
sége és a rendkívüli izléses mintázata sem a
mosásban, sem a hosszas viseletben nem vál-
tozik. Kitűnőek, tetszetősek és tartósak.

A valódi anyag szélén ott látható a „TRICO-
LINE” embléma. A valódi Tricoline anyagból
készült fehérneműn rajta van a „TRICOLINE”
címke.

A MANCHESTERI „WEMCO” CÉG EREDETI KÉSZÍTMÉNYE.

Kizárólagosság Románia részére:

GOLDSTEIN & ORENSTEIN
GALAȚI BUCUREȘTI

Csődöt mondott az angol flegma

Rugott, harapott, karmolt egy angol képviselő

akik a teremőrök cipeltek ki az ülésteremből

London, július 5.

Példátlan botrány színhelye volt az angol Alsóház. A délutáni ülésen az elnök megvonta a szót Macgovern szélsőbaloldali képviselőtől, aki ennek ellenére tovább beszélt és kvalifikálhatatlan hangon támadta a kormányt. Miután beszédét semmi szín alatt nem akarta abbahagyni, MacDonald javasolta Macgovern kizárását. A kizáratási javaslatot az Alsóház egyhangúan megszavazta és annak mindjárt érvényt is akartak szerezni. A házelnök felszólította Macgovern-t, hagyja el azonnal a termet.

Háromszor hangzott el ez a felszólítás, de mindannyiszor eredménytelenül.

Ami ezután következett, az az angol parlamentáriszmus történetében páratlanul áll. Az elnök — látva, hogy a kizárt képviselő nem mozdul helyéről — behívatta a teremőrzőket és parancsot adott nekik Macgovern kivezetésére. Most egy husz percig tartó tumultuozus jelenet kezdődött.

Macgovern mint egy tigris viaskodott a teremőrökkel. Rugott, harapott, boxolt, majd nekiugrott az egyik teremőr torkának. Ez a teremőr sem vesztette el lélekjelenlétét, derékon kapta Macgovern-t és teljes erőből földhöz vágta.

Végül is sikerül a renitenskedő képviselőt kivonszolni a teremből. Az elnök közben felfüggesztette az ülést, majd újból megnyitotta.

Ehhez hasonló verekedés az angol parlamentben még nem volt. Mindössze 1894-ben történt meg, hogy ir nacionalista képviselők összeverekedtek az angol képviselőkkel, az akkori konfliktusnak korántsem volt azonban ilyen antiparlamentáris jellege, mint a tegnapi jelenetnek.

Prof. Dr. C. v. NOORDEN

títkos egészségügyi tanácsos, bécsi egyetemi tanár

elismerése a BONICOT-ról

A dohányneműeknek BONICOT-al való kezelése rendkívül érdekelt. Bécs város kórházának vezetésénél álló osztályának laboratóriumában, ahol anyagcsere és táplálkozás zavarokkal foglalkozunk, a BONICOT-al is végeztünk kísérleteket és pontosan a Prof. Dr. Franke által ajánlott módszer szerint. Ezek a kísérletek azt bizonyítják, hogy az előzőleg BONICOT-al kezelt cigaretta beszívott füstje

kb. háromnegyeddel kevesebb nicotint

kb. háromnegyeddel kevesebb pyridint

kb. felével kevesebb ammoniakot

tartalmaz, mint a BONICOT-al nem kezelt cigaretta.

Természetesen ez még nem jelenti azt, hogy többet dohányozzunk, mert a dohányzás mérvét, — a betegetől eltekintve, — nem a dohány füstjének nicotin, stb. tartalma, hanem a dohány ize, a megszokás és a pénztárcánk szabja meg. Azonban a dohányosok egészségére rendkívül jó hatása, ha a cigarettákat, szivarokat előzőleg BONICOT-al átfecskendezzük.

MOLDOVÁN VOLT ERDÉLYI MINISZTER:

„Eljön az idő, mikor Maniu lesz az egyetlen posszibilis ember egész Romániában”

Készül az egységes erdélyi front. Mihalacheék is megbánták már, hogy gyakran szembefehelyezkedtek az erdélyiekkel. „Gyűlöltek bennünket”. A kisebbségi diákok érettségije és Mátyás király két galambja

Szombaton délelőtt ül össze Kolozsváron a nemzetipárt erdélyi vezetősége

Kolozsvár, július 3.

Moldovan Valér volt erdélyi miniszterrel sétálunk a forró déli napsütésben. A beszélgetés főtemája természetesen: Maniu, akinek a volt tartományfőnök a legszűkebb környezetéhez tartozik.

A nemzeti parasztpárt erdélyi tartományi tagozatának intézőbizottságát szombaton, július 4-én délelőtt 1 órára hívják össze. Ebből indul ki a beszélgetés.

— Miről lesz szó a szombati gyűlésen; miniszter ur? — tesszük fel a kérdést.

— A párt erdélyi tagozata hivatalosan még nem foglalkozott Maniu lemondásával. Maniu ugyanis nemcsak országos, hanem erdélyi tartományi elnöke is — a parasztpártnak és miután a erről a tisztviségéről is benyújtotta lemondását, össze kellett hívni a tartományi vezetőséget. Persze, ez csak formaság, mert mi éppen úgy nem fogjuk tudomásul venni Maniu lemondását, akárcsak a bukaresti gyűlés.

A szombati gyűlés újabb demonstráció lesz arra, hogy mi erdélyiek semmilyen körülmények között sem vesszük tudomásul Maniu lemondását.

Minden marad, ahogy eddig volt. Vajda Sándor vezeti a párt erdélyi ügyeit, de az elnök Maniu. Nemcsak, hogy nem mondunk le róla, hanem ellenkezőleg

az összes erdélyi erőket koncentrálni akarjuk köréje és a párt köré...

Moldován miniszter habozik egy pillanattal, hogy mondjon-e többet is, vagy sem. Várakozó tekintetűre lassan, mondatonként folytatja:

— Láttuk az összes pártokat. Nincs gyökerük Erdélyben. Az a néhány erdélyi hívők nem számít. Csak kifacsarják őket, mint a citromot, de nem hallgatnak rájuk. Hát akkor ki védje meg Erdélyt? Mert vannak külön erdélyi érdekek, amelyek egy síkban vannak az országos érdekekkel. Ezeket a nemzeti parasztpárt képviseli. De mi azt szeretnénk, ha minden erdélyi embert össze tudnánk fogni az erdélyi és mégis országos érdekek védelmére.

Pillanatnyi szünet, amelyet egy nagy kérdőjel tölt ki. De megjön rá a felelet is.

— Valószínűleg bevonjuk az averes kánusokat is... Meghosszabbítjuk az áldozatot, hogy kibéküljünk Gogáékcal. Hiszen látható, hogy az a parlamentben, hogy Erdélyt most sem veszük komolyan, nem értik meg... Mindenesetre megvárjuk, hogy vajon fejldnek a dolgok a néppártnál... Az a néhány liberális, erdélyi, nem számít; ha nem is tart velünk. De talán közöttük is lesznek; akik meggondolják...

— Mert kérem, ha burkoltam is, megírtam tegnapi vezércikkemben... — látta a Pátriában? — Maniu tudta mit csinál és jól tette; amit tett. Mint mindig; most is egy meghatározott cél érdekében cselekedett.

— ...Ha így mennek a dolgok, eljön az idő, amikor Maniu lesz egyetlen posszibilis

lis ember egész Romániában... És mindenki azt fogja nézni, melyik a legrövidebb út, amely Badacsonyra visz...

Még továbbra is Maniuról esik szó. — Moldován miniszter egy közbevetésre válaszol:

— Igaz, nem sikerült az első kormányzás úgy, ahogy ő akarta; ahogy mi akartuk. Sok minden elmaradt, amit meg kellett volna csinálni, vagy másképpen kellett volna csinálni. De nem lehetett. Odaát nem értettek meg minket, nem szerettek, sőt gyűlöltek bennünket. Nem volt alkalmas az atmoszféra... Most már Mihalache és Madgearu is belátják, hogy más-ként kellett volna viselkedniük... Az események minket igazoltak. De hát most már ez elmúlt.

Párisba menekülnek a feketeszesz főlovagjai

Jelentés a feketeszesz keleti frontszakaszáról

Kolozsvár, július 3.

Kolozsvári szeszkorokban valóságos pánikot idéztek elő a legutóbbi letartóztatások. Mindenki el van készülve arra, hogy a következő órában órá kerül a sor. Az emberek nagyon idegesek. Fantasztikus hírek kaptak lábra és pillanatok alatt végigszágalldanak a városban, mint valami ciklon. Nagyszabású zsarolási manőverről beszélnek, szervezett bandáról, amely a nyomott hangulat zavarosában halászik. Többen el akarnak menni az igazságügyminiszterhez, hogy ne engedjen mindenkét letartóztatni. Hiszen jogállamban élnek. Lehet azt nyugatibb módon is csinálni. Valahogyan kisebbségellenes konturok kezdenek felülkerekedni az egész feketeszesz-ügyben. Sepsiszentgyörgyön is befejeződött a vizsgálat, de a vádlottakat nem akarják szabadlábba helyezni a főtárgyalásig. Mikor lesz az?... Tanasescu és Stanimir inspektöröket úgy-e elengedték? Ők alarimirozhatták a pénzügyminisztériumot, ahol még sok kiszemelt lakója volna az ügyészség fogházának és ezek körömszakadtáig védekeznek. Leváltották dr. Dunca Gerőt, aki inkább a hatósági bűnösök ellen folytatta a vizsgálatot, míg most egészen más irányban halad... Már idegekkel nem lehet ezt bírni. Szívesebben vennék, ha már tul volnának rajta. A letartóztatásban is jobb a bizonyosság, mint a teljes kiszolgáltatottság idegőrlő bizonytalansága...

Ezzel be is fejeződött a beszélgetésnek ez a része. Más téma kerül sorra. A kisebbségek.

— Nem is megyek a parlamentbe. Mert ugyanis dolgom van Aradon, ahol elnöke vagyok az érettségizetők bizottságának... Lássa, itt is úgy jártak a kisebbségek, mint a Mátyás király legendájában szereplő két galambbal. Mátyás király olyan ajándékot kért, amely kézzel fogható legyen és mégse maradjon. Hoztak neki két galambot. Alig érintette kezével az ajándékot, máris elrepült... A kisebbségeknek megígérték; hogy az érettségiző jelelték bizonyos tantárgyakból magyarul is felelhetnek. Dícséretes engedmény. — Csakhogy egy félmondattal már eleve kizárták azt a lehetőséget, hogy a kisebbségi

diákok valóban élvezzék is ezt a kedvezményt. A saját anyanyelven való felelés jogát ugyanis ahhoz a feltételhez kötötték, hogy az érettségi-bizottság elnöke értse azt a nyelvet, vagyis tud-e magyarul, vagy németül. Most tessék végignézni a kinevezett bizottsági elnökök névsorát, amelyből megállapítható; hogy Erdélyben mindössze két város kapott például olyan érettségi elnököt, aki tud magyarul. Nagykárolyban a bizottság elnöke Borza inspektor, Aradon én... Ne-sze semmi, fogd meg jól...

Majd egy kis habozási szünet után: — Az aradiaknak szerencséjük van... Én bizony magyarul fogom feltenni a kérdéseket, ha azt látom, hogy a jelölt egyébként tanult és tisztában van az országgal, csak éppen nem tud eléggé románul, hogy ki is fejezhesse magát...

— Hát igen... ez az érettségi-ügy is... olyan ravasz dolog. Az egyik kézzel adni és a másikkal rögtön vissza is venni... jellemző.

— Ha majd visszajövök Aradról, meghívom a saját magamhoz. Vettem egy kis házat a Majális utcában. Ott a kertben majd átadok az uraknak valamit. Egy statisztikát arról, hogy tizenkét év alatt miképpen alakult a helyzet a kisebbségi nyelvhasználat terén. Magam állítottam össze. Megmutattam néhány magyar képviselőnek is. Érdekes adatok vannak benne... Most Vajdánál van, majd elkérem tőle... De még ezenkívül is hallani fognak tőlem egyet-mást a kisebbségi kérdésről...

Ezzel az ígérettel vett búcsút Moldován miniszter.

Bányai Ernő

re. Kétségtelenül rekordteljesítmény a távugrás terén. Országos rekord. És most megugrott ő is Párisba, mert nagyon is szoros kapcsolatai voltak a feketeszesz-üggyel...

Höfer-jelentés a feketeszesz keleti csoportjának frontszakaszáról: Keleten a helyzet megváltozott...

NEURALGINE

JURIST

FELÜLMULHATATLAN
GYÓGYSZER
FEJFÁJÁS HÜLES MIGRÉNE
REUMÁS FAJDALMAK
ELLEN

APHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

Még mindig számolják a pesti szavazatokat

Budapest, július 3.

A budapesti és a pestkörnyéki titkos választókerületekben lezajlott választás eredményével a belügyminisztérium csütörtökön este a szakadatlan munka ellenére is csak részben készült el. Este 7 órakor hozták nyilvánosságra az első kerület választási eredményét, amely hat mandátum sorsát döntötte el. Itten két mandátumot szerzett az egységes párt Kozma Jenő és Petracsek Lajos megválasztásával s ugyancsak két mandátumot kaptak a keresztény pártok Wolff Károly és Kossalka János révén. A szociáldemokrata párt egyetlen man-

dátumát ebben a kerületben Kéthly Anna szerezte meg. Egy mandátumot szerzett a Friedrich párt is, de ennek sorsával csak akkor döntenek, ha a pestkörnyéki választás eredménye is ismeretes lesz. Mert ha Friedrichék ott is mandátumot szereztek, akkor az első kerületben kiharcolt mandátumot Odeschalchi Károlynénak juttatják.

Az ország 18 kerületében pótválasztások döntenek el a mandátumok sorsát. Kivéve a szentgotthárdi kerületet, ahol július 5-én zajlanak le a pótválasztások, a többi 17 kerületben július hatodikán és hetedikén zajlik le az új szavazás.

A kamara befejezte a felirati vitát

Jorga elmondja, hogyan lett belőle miniszterelnök

Interpellációk a szenátusban

Bukarest, július 3.

A kamara befejezte a trónbeszéd vitáját. A honatyák az irtozatos bukaresti kánikulában rövidre fogták felszólalásukat és így sikerült a máskor hetekig tartó felirati vitát aránylag elég rövid idő alatt befejezni. Otulescu, Jorga-párti képviselő volt az utolsó szónok. A felszólalásának legkiemelkedőbb része, ahol Otulescu bejelenti a kormány nevében, hogy a Jorga-rezsim nem ellensége a pártoknak.

Ezt a kijelentést az összes ellenzéki pártok hangosan megtapsolták közben azonban olyan közbeszólások hangzottak el, hogy ezt a kormánydeklarációt Jorgától vagy esetleg Argetoianutól szerették volna hallani.

A kamarai ülés vezérszónoka: — mint annyiszor az utóbbi időben — Jorga miniszterelnök volt.

Két óras nagyszabású beszédében mondott egyenlőre olyan dolgot, mely alapos valószínűsége leleplezészámába megy.

Kijelentette, hogy a Titulescu-kabinetben — Argetoianu nem kapott volna helyet. Azt is elárulta Jorga, hogy Maniu egyenes kívánságára törölték Argetoianu nevét a miniszteri listából.

Két teljes óra hosszat beszéltem Maniuvall, akit rá akartam bírni, hogy adja hozzájárulását egy olyan kabinethez, amelyben Argetoianu is részt vesz. Maniu hajthatatlan maradt. Visszamentem a királyi palotába, ahol Titulescu várt rám és mikor elmondtam neki, hogy Maniu hallani sem akar Argetoianuról, Titulescu megrázta a fejét: Nem... nem... Maniu hozzájárulása nélkül nem vállalhatok kormány megbízást. Így lettem én designált miniszterelnök.

Aztán így folytatta Jorga leleplezéseit: — Pár órával később, amikor már a zsebemben volt az én kormánylistám; még egyszer felkerestem Titulescut s megkérdeztem tőle: Meggondolta-e a dolgot? Tényleg nem akar kormányt alakítani? Titulescu egyetlen szóval válaszolt: Nem.... Ez az én kormány megbízatásom története.

Jorga ezután arról beszélt; hogy valószínűleg azok a vádak, mintha ő Erdély ellensége lenne. Nincs még egy ember, aki annyit álmódzott volna Erdélyről mint én — mondta a miniszterelnök és most újra felhasználta az alkalmat, hogy ússzon egyet Maniun és a volt nemzeti paraszt-párti elnök hívein. Ezeket mondta:

— Nekem nagyon fáj az, ha azok az erdélyiek, akik itt élnek velünk együtt, nem értenek meg, de nem is kérem, hogy megértsenek engemet azok az erdélyiek, akiknek ítélőképességét deformálták azok a külföldi iskolák, ahol nevelkedtek...

Az éjszakai ülésen, mely este kilenc órakor kezdődött, Irimescu doktor az ország legkiválóbb orvosainak együttes me-norandumát olvasta fel, mindazon közegészségügyi hibákról, melyek sürgős orvoslása a kormány kötelessége volna. Irimescu felolvasása majdnem kitöltötte a teljes éjszakai ülés idejét és közel éjfél felé járt az idő, amikor az Averszku-Otetelesanu a törvénykezés egységesítése ügyében interpellálta meg a miniszteri padban ülő igazságügyminisztert. — Hamangiu azonnal válaszolt az interpellációra és bejelentette, hogy az országban jelenleg érvényben levő különböző törvénykezési rendszerek unifikálásáról már elkészítette a javaslatát s azt a közeli napokban nyilvánosságra hozza. Az éjszakai ülést pontban 12 órakor fejezték be.

A SENATUS

A szenátus délutáni ülésének első szónoka Georghiu többségi képviselő adóam-nesztit követelt a kormánytól, oly értelemben, hogy a késedelmes adófizetők, akik két év óta a súlyos gazdasági helyzet következtében képtelenek voltak adóikat kifizetni, ne legyenek kényszerítve arra; hogy az elmaradt adó után 10 és 15 per-centes késedelmi kamatot fizessenek, ami végleg tönkre tenné az amugy is tönk szélén álló adóalanyokat.

Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor felháborodástól remegő hangon jelentette be a szenátus plénuma előtt, hogy a csik-megyei háborús rokkantak már hónapok óta nem kapták meg alamizsnájukat is ke-vés nyugdíjállományukat.

Seltea többségi képviselő felvilágosítást kér a pénzügyminisztertől, hogy mi igaz aból, hogy a kormány a szeszilletéket fok-konként 5 lejre akarja leszállítani. Ez után felszólítja a pénzügyminisztert, hogy sürgősen bocssáa rendelkezésére a fekete szesz panamában felvett összes jegyző-könyveket és hozza nyilvánosságra azon állami tisztviselők neveit, akik bele van-nak keverve a fekete szesz-panamába.

Stefán Tatarescu képviselő az utolsó

Óvakodjunk az éjszaka rémétől!

Poloskák nemcsak szennyesek és undorítóak, hanem veszélyesek is! Tartsuk őket távol otthonunktól és aludjunk békességben és biztonságban, — permetezzünk Flit rovarirtót!

Flit hatására elpusztul légy, szü-nyog, bolha, moly, poloska, tetű, hang-gya, svábbogár és mindezek petéi. Flit-permet megöli a rovarokat, — de emberre ártalmatlan. Könnyen alkalmaz-ható. Nem hagy foltot. Flit nem tévesztendő össze más rovarirtókkal. Követeljék a Flit katonával díszített sárga kannát a fekete sávval.

Permetezzünk

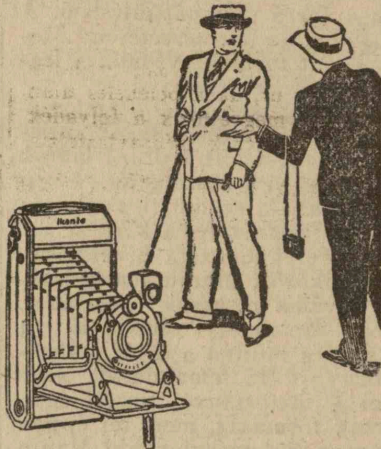
FLIT

rovarirtót

Plombált Flit-kanna kíséri az utánszót.

felszólaló, aki tiltakozik az ellen; hogy a kormány meg akarja szüntetni a földmive-lésügyi miniszteriumban több mint tíz év óta működő kolonizáló-igazgatóság ön-állóságát. Ez az intézmény végezte a ha-tármenti kolonizációs munkákat, innen kaptak utasításokat az erdélyi prefektu-sok s az erdélyi határmenti román tele-pések sorsára vonatkozólag. A felszólaló képviselő nem tudja megérteni, hogy a kormány egy ilyen fontos intézmény ön-állóságát miért akarja megszüntetni.

CSAK
RÖVID IDEIG KAP
INGYENESEN
MINDEN DOBOZ

COTY PUDER
vásárlója egy üveg valódi
EMERAUDE DE COTY
PARFUMÖT

Bársonyos arczbört
Kap, ha a

COTY PUDER
mellett a csodahatású
COTY CREMET
használja

EREDETI TEGELY LEI 130
NAGY TUBUS " 85
KIS TUBUS " 35

Egy órával
a sok közül:
IKONTA

Halló!

Ön még

nem

fényképez ?!

Akkor igazán itt az ideje!
Talán nem is tudta, hogy a megbízható Zeiss Ikon gé-pekkel, amelyek csak jó ké-pekkel adnak, a fényképezés nagyon olcsó lett. Még ma adasson magának egy fény-képzetben egy képes Zeiss Ikon árjegyzéket; öröme lesz benne. Ezért, ha gépet vesz, ez legyen:

És még egyet: ne feledje a megbízható Zeiss Ikon filmet!

Zeiss Ikon képviselő

James B. Gibson

BUCURESTI III. Strada
G. G. Cantacuzino 74.

Sürgőnycim: Gibson București

ÁRTATLAN VAGYOK!

Zibacsinszky doktor arzén-gyilkossága az esküdszék előtt

A Brassói Lapok kiküldött munkatársától

Csernovic, július 3.

Bevezetik a vádlottat.

Két feltűzött szuronyu csendőrs kíséretében lép be a terembe. Révedező szemekkel néz körül a zsufolásig megtöltött padosorok között és esztelen léptekkel jut el a vádlott számára kijelölt lócáig. Kezdődik a titokzatos dráma második felvonása.

Egészen furcsa körülmények között indult el ennek a misztikus gyilkossági pernek a tárgyalása. Kimpolungban, ebben a kis bukovinai városkában nem találtak megfelelő helyet a tárgyalásra, ezért a törvényszék kibérelte a helyi mozi-színházat. Ezt alakították esküdszéki teremmé. A fehér mozi-vászon előtt ültek a bírók, jobboldalt két széksoron foglaltak helyet az esküdtek, lent, a két hosszú padosorban a nézőközönség.

A VÁDLOTT

Először is bemutatjuk a vádlottat. Harminckét éves fiatal orvos. Telve ambícióval és munkavágygal. Elvégzi az egyetemet és elhelyezkedik Jakobeniben. De a fiatal Zibacsinszky doktornak, — mert ez a neve a gyilkossággal vádolt orvosnak, — nem válnak valóra a reményei. A kis városkában van

Egy iantasztkus gyilkosság

— És mi a célja ezzel a spiro-méterrel? — kérdezte Ignatescu bizalmatlanul.

Nem szerette ezt a fiatal orvost, kényelmetlen volt neki minden találkozás vele. Félte attól, hogy egyszer ez az ember mégis felteszi neki a kérdést, hogy miért nem engedi őt is élni? Igyekezett hát most is egy-kettőre le rázni.

Zibacsinszky elhelyezte az asztalán a találmányát. Két üveglombikból állt ez a találmány, mindegyikből egy-egy üvegcső meredt ki.

— Kedves kolléga ur, legyen szives, vegye a szájába ezt az üvegcsövet és szívja ki a lombikban lévő hidrogén-gázt. Aztán azonnal lehelje be ezt a gázt a másik lombikba...

— Na és milyen célt szolgál ez a kísérlet?

Zibacsinszky hosszú orvosi magyarázatba fogott. Látja, kolléga ur, ha a belehelés után ebben a lombikban megváltozik a folyadék színe, akkor az ön tüdejének szénsavtartalma

Drámai jelenetek a tárgyaláson

Már tíz nappal ezelőtt megtartották a tárgyalás első részét. A törvényszék úgy határozott, hogy szakértőként kihallgatják Mina Minovici bukaresti professzort.

Kezdődik a tárgyalás. A csendőrök már a helyére vezették a vádlottat. A közönség összeség. A vádlott borzalmas állapotban van. Tíz nap telt el az első tárgyalástól, de e tíz nap alatt Zibacsinszky tíz évet öregedett. A szeméi be vannak esve, az arca megnyúlt, révetegen néz maga elé. Le lehet olvasni az arcáról, hogy az elmúlt tíz nap és tíz éjszaka alatt alig hunyta le a szemét.

Most ott áll az elnöki emelvény előtt. Minden rugalmasságát elvesztette. A térdei rogyantak, szinte bárgyu, magával tehetetlen, halálra szánt pillantással nézi az elnök fekete talárját.

— Elnök ur, esküdt urak...

Végig nézi az esküdtek sorait. Csupa bukovinai parasztember. Egy pillanatra megvonaglik az arca. Hát ezek a primitív emberek fognak itélni felette? Hogyan lehet ezeknek megmagyarázni, hogy mi történt ott, a bezárt szobában, hogyan folyt le az a végzetes találkozás?

Ügyetlenül meghajítja magát az esküdtek felé és beszélni kezd:

— A vád az ellenem, hogy abban a lombikban arzén volt és csak azért imitáltam az egész kísérletet a spiro-méterrel, hogy megmérgezzem Ignatescu kollégámat. Elnök ur, igen tisztelt esküdt urak... hiszen én is orvos vagyok és kitüntetéssel végeztem az egyetemen. Hát hogyan képzelik el, hogy én arzénalé fogok gyilkolni, amikor, mint orvosnak, tudnom kell, hogy az arzént még tíz év múlva is fel lehet fedezni a hullában? Hiszen, ha gyilkolni akartam volna, ezer olyan módszert is találhattam volna, hogy soha senki fel nem juthatna volna... ellenem csak egyetlen vádat lehet emelni, hogy vigyázatlan voltam. A lombikban, előzőleg arzén volt. Mielőtt a kísérleteket megkezdtem, nem mostam ki eléggé a lombikot... valami egészen kis százaléku arzén maradt a lombikban, arzén-hidrogén gáz keletkezett és ez lehetett szegény Ignatescu doktor halálának oka... esküdtszöm, hogy teljesen ártatlan vagyok, én komoly kísérleteket folytattam és, ha nem kerülök ebbe a szerencsétlen helyzetbe, akkor ma talán onnan, a pódiumról tarthatnék előadást a felfedezéseimről... Velem egyidőben egy berlini orvos, — tessék, itt van a berlini orvosi szaklap, egy ismeretlen jóakaróm megküldte nekem a börtönbe, — ugyanazokat a kísérleteket folytatta, ugyanolyan spiro-méter készüléket fedezett fel, mint ahogy azt én terveztem és ezzel a tudó-diagnózis egészen új

már egy orvos, Ignatescunak hívják. A városkában mindenki csak Ignatescuboz fordul, az összes betegek őt keresik fel, mindenki csak benne bíz. Ignatescu doktor havi jövedelme eléri a hatvanezer lej, míg a fiatal Zibacsinszky palóssággal nyomorog.

A tipikus cifra nyomorúság. Rendes lakást AZ ÁLDÓZAT

Közben a konkurens orvos, a felkapott, divatos Ignatescu, megszerzi saját maga részére a helybeli körorvosi állást, két hét múlva pedig az üresedésben levő betegséglejzői orvosi állást is. Havi jövedelme a hatvanezer lejről most már nyolcvanezer lejre növekszik. — Havi nyolcvanezer lej, — mondhatja magában a nyomorgó Zibacsinszky, — havi 80 ezer lej, miközben nekem a havi jövedelem alig tesz ki többet nyolcszáz lejnél.

Két héttel később Zibacsinszky doktor zavart mosollyal megjelent a konkurens Ignatescu orvos lakásán.

— Kedves kolléga ur, egy szívességre kérem, ön is tudja, hogy, sajnos, mennyire nincsen dolgom. Ezért kísérleteket folytatok, nagy szívességet tenne nekem, ha megvizsgálná ezt a spiro-métert...

eléri azt a fokot...

Ignatescu már szeretett volna véget vetni a komédiának. Micsoda gyerekes dolog, gondolta magában. Zibacsinszky ott állt mellette és izzó szemekkel nézte, hogyan vesz mély lélekzetet.

— Látja, kolléga ur, a folyadék halvány kék színt vett fel... Ajánlom önnek, kolléga ur, hogy jó lesz a tüdejére egy kis gondot fordítani.

S elment. Ignatescu lezárta az ajtót. Egy fél óra múlva rosszul lett. Szent Isten, Zibacsinszky megmérgezett... Elvesztette az eszméletét. A felesége kétségbeesetten hívogatta. Orvost! De nincs más orvos a városban, csak Zibacsinszky... Nem, nem, ezt a gyilkost nem szabad hívni! Táviratok cikáznak Jakobeniben és Csernovic között. Másnapra Ignatescu doktor meghal. Még aznap megérkezik a kapolungi vizsgálóbíró. Zibacsinszkyt letartóztatják.

irányokat vehet. Nem vagyok bűnös... ártatlan vagyok és ártatlanul ülök már közel egy esztendeje a börtönben!

Zibacsinszky elhallgat. Előre tartja a berlini szaklapot, mely ütemesen reszket a kezében.

Az elnök: Miért kérte fel Ignatescu orvost e kísérletekre, miért nem végezte el ezt a kísérleteket odahaza, mi szükség volt arra, hogy éppen Ignatescu vegyen lélekzetet abból a lombikból?

A vádlott: Erre szükség volt, elnök ur, ha én szívom ki a lombikból a gázt és én lehelem be a másik lombikba, akkor nem tudom figyelemmel kísérni, hogy a lélekzetem milyen színváltozást okozott...

Elnök: De hát akkor hogyan magyarázza meg Ignatescu doktor halálát?

Vádlott: Én már említettem, hogy bűnös vagyok... igenis, bűnös vagyok, vigyázatlan voltam és nem mostam ki eléggé a lombikot. De azt is meg kell említenem, hogy az a csekély arzén-mennyiség, ami még a lombikban benne maradt, egy teljesen egészséges ember nem nem ártott volna... éppen ez az én végzetes tragédiám, hogy Ignatescu kollégám már ettől a mikroszkopikus kis mennyiségű arzéntől is meghalt...

Az elnöknek nincs több kérdése és a vádlott két csendőrs kíséretében visszamegy a helyére. Most következnek az orvosszakértők. Amióta a tárgyalást tíz nappal elhalasztották. Minovici professzor nem érkezett meg és így elsőnek Cotrut doktort hallgatják ki, aki a szerencsétlen Ignatescut a kolozsvári kórházban bekövetkezett halál után felboncolta. — Cotrut doktor elmondja, hogy Ignatescu orvost már teljesen eszméletlen állapotban szállították be a kolozsvári kórházba. Pillanatra sem tért magához. Hatáig Gyula orvosprofesszor, a jelenlegi erdélyi miniszter is megvizsgálta a beteget és ő is csak azt állapíthatta meg, hogy arzén-hidrogén mérgezés történt. Teposu professzor, mint utolsó kétségbeesett kísérletet ajánlotta az azonnali veseoperációt... a beteg mája és veséje teljesen át volt itatva az arzéntől.

Az elnök: A boncolás alkalmával nem volt megállapítható, hogy Ignatescu doktor károsan érzékeny volt az arzénal szemben? Nem állhat-e fent az arzén-idiosinkrázia esete, amikor az áldozat már egy olyan kis mennyiségű arzéntől is meghal, ami más normális embernél még csak muló rosszullétet sem okoz?

Dr. Cotrut: Erre a kérdésre határozottan nemmel kell felelnem. Idiosinkráziát nem állapíthattam meg, kijelenthetem, hogy alaposan megvizsgáltam az áldozat szívét és kon-

statálhattam, hogy az a legteljesebb mértékben rendben volt, tehát egy közvetett szív-szélhűdés esete sem foroghat fenn. Nézetem szerint, igenis, arzén-mérgezés történt, amit már az is bizonyít, hogy egy kilogramm-mennyiségű mérgezett test-szövetben harminc milligramm arzént találtunk, ami feltétlen gyilkosságra vezethető vissza.

A közönség körében halk sugdolás kezdődik. Ha az esküdszék az elhangzott orvosi szakvélemény alapján hozza meg ítéletét, egy a vádlottra életfogytiglani sósánya vár...

Most dr. Popescu, a jassy-i orvosi fakultás docentje következett:

— Először a Marsch-módszerrel akartuk kimutatni az áldozat testében lévő esetleges arzén-mennyiséget, de ez, — nem sikerült. Az első kísérletekre nem találtunk arzént. Egy finomabb eljáráshoz kellett folyamodnunk és akkor tényleg felfedeztünk egy milligramm arzént egy kilogramm mennyiségű test-szövetben.

Dr. Zuflucht, csernovici orvos: Gyermekes játéknak lehet csak tekinteni azokat a spiro-metriks kísérleteket, amelyeket a vádlott folytatott.

— Sőt, kérem, — folytatta az orvosszakértő, — a vádlott által készített apparátust nem is lehet spiro-méternek nevezni, mivel ezek a készülékek arra szolgálnak, hogy a tüdő kapacitását mérjék, míg a vádlott állítólag csak azt akarta megállapítani, hogy a beteg tüdejében milyen szénsav található.

Elnök: Az ember különböző belső nemesebb szervei azonos arányban vesznek fel az arzént?

A szakértő: Nem kérem, például a vese 43-szor annyi arzént képes felszívni, mint az izomzat, 65-ször nagyobb mennyiséget, mint a csontozat és 125-ször többet, mint például

Antinevralgic

DR. MANU MUSCEL
az egyedüli gyógyszer influenza, mig-
rén, idegszabák stb. ellen. Csakis
eredeti csomagolásban áru-
sítják. Minden dobozban az
orvos jelzésével ellá-
tott 2 kapszula (or-
tyában) van.

Kapható:
gyógyszertárakban és drogériákban.

az agy. Minden kétséget kizáró módon meg lehetett állapítani, hogy Ignatescu doktor halálát az okozta, hogy arzénigázt lehelte be.

Elnök: Elképzelhető-e, hogy abban a lombikban, a felületes kimosás dacára, még mindig annyi arzén volt, hogy ez egy ember halálát okozhatta?

A szakértő: Hogyne... sőt egészen valószínűleg így történhetett a tragédia.

Ezzel befejeződött a mai tárgyalás. Már csak néhány jelentéktelen tanu kihallgatása van hátra és akkor az esküdteknek itélni kell Zibacsinszky felett: véletlen könnyelműség történt, vagy pedig előre megfontolt szándékkal történt gyilkosság?

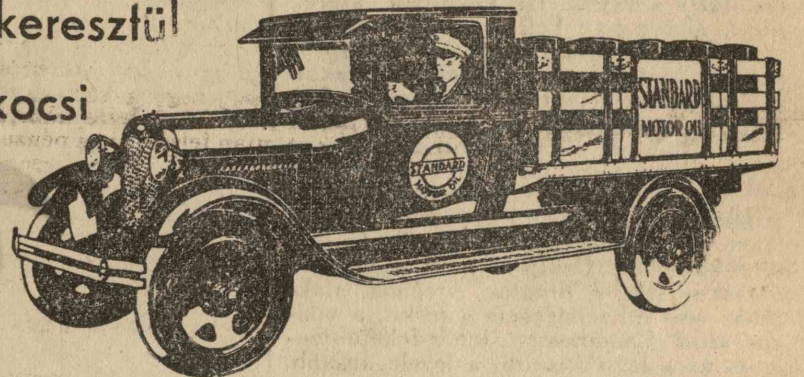
A vádlott konokul összeszorított szájjal hallgat, vagy, ha beszélni kezd, csupán ezt a két szót hangoztatja, különböző variációkban: én ártatlan vagyok! Bárhogyan is szólna az ítélet, ezzel még nem oldódik meg a jakobeni misztikus orvos-dráma rejtélye.

Farkas Aladár

A FORD karavánt

5.000 kilométeres útján az egész országon keresztül egy teherkocsi

kiséri, amely

STANDARD MOTOR OIL. I. a. I. van megrakva

A FORD karaván elindult hosszú romániai körútjára, amely alatt 5.000 kilométert tesz meg, és bemutatásokat rendez az egész út alatt. Egy ilyen eseményt előre megterveznek és megrendeznek, hogy a legjobb eredményt érjek el. A karaván rendezői Standard Motor Oilt választottak mert a motor legnagyobb teljesítőképességének az elérésére a lehető legjobb olajra van szükség.

Ön is igen helyesen teszi, ha követi a Ford karaván rendezőinek a példáját és Standard Motor Oilt használ.

Amerikában csomagolva és pecsételve

Minden kanna Standard Motor Oilt, amelyet Romániában eladnak, Amerikában lett töltve és lepecsételve. Ha Standard-et vásárol, pontosan ugyanazt az autóolajat kapja, amelyet a Standard Oil Company of New Jersey. finomítóiban állítottak elő.

Ime a Ford személykocsi, a Ford teherautó és a Fordson traktor „kenési táblázata”:

SZEMÉLYAUTÓK		Nyáron Tel.	Sebesség.	Diff.
Ford (Modell A)	HX	H	T. O.	T. O.
Ford (Modell T)	H	M	M	M.
TEHERAUTÓK ÉS AUTÓBUSZOK		Nyáron Tel.	Sebesség.	Diff.
Ford (Modell A)	HX	H	T. O.	T. O.
Ford (Modell A)	H	H	M	M.
TRAKTOROK		Nyáron Tel.	Sebesség.	Diff.
Fordson	HXX	HX	Cr.	Gr.

STANDARD MOTOR OIL

Vezérképviselő Románia számára:

AGENTIA AMERICANĂ

Bukarest, Calea Victoriei, 126

STANDARD OIL COMPANY OF NEW JERSEY

Azt hordom, amit akarok

Öltözködés terén a nőknek ma jobban megy dolguk, mint valaha.

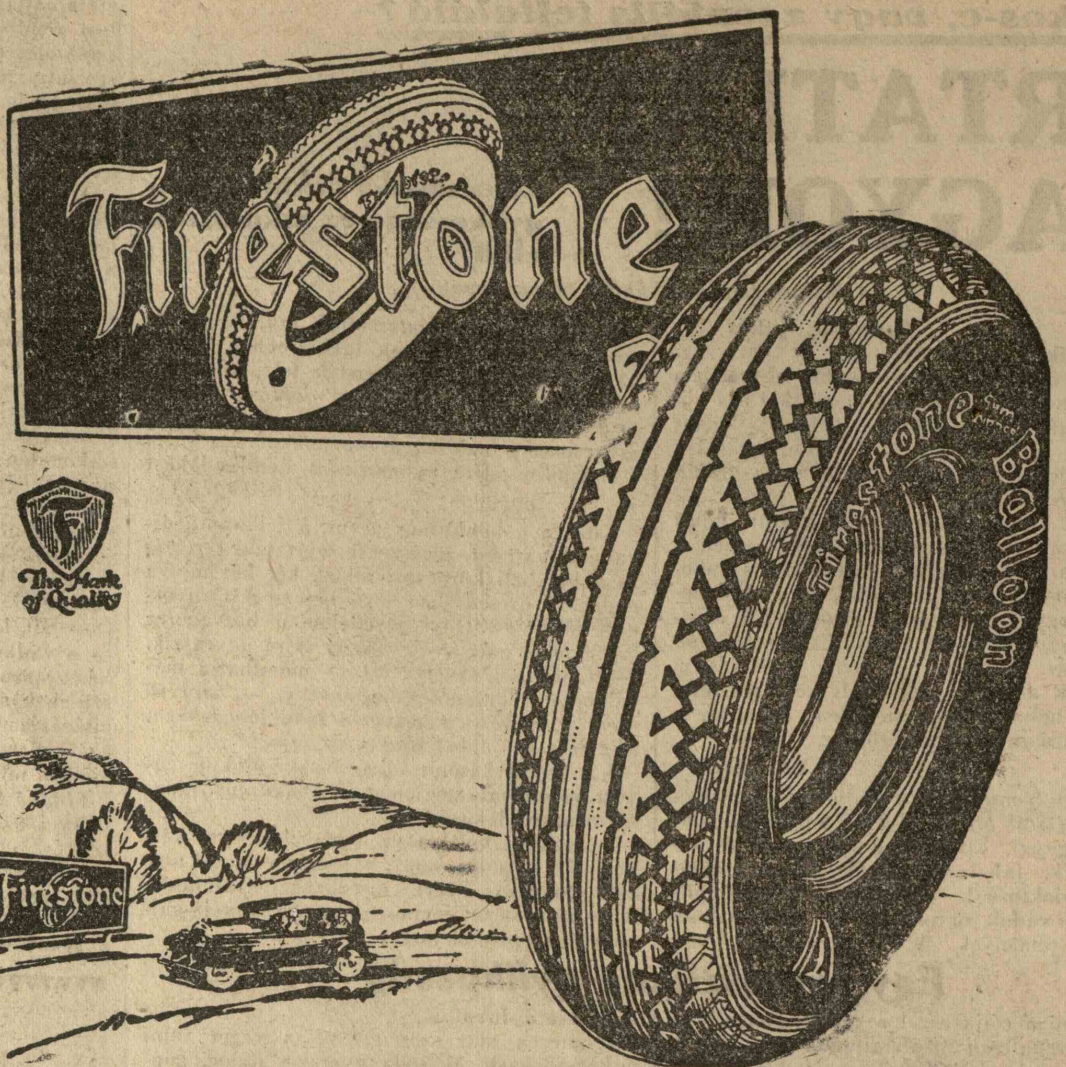
Az elmúlt évek már kissé unifomisszerűen ható fiús ruhái után a dáma végre érvényre juttathatja egyéni ízlését s ezzel együtt egyéni varázsát is. Aki birtokában van annak a fontos és boldogító titoknak, hogy mi áll jól neki, — egészen speciálisan neki — az kitűnően hasznára fordíthatja most ezt a tudományát, amellyel már félig-meddig csatát is nyert.

Néhány esztendeig hiába tudta a dáma; hogy egyetlen gyöngy a kicsit, ó vagy kicsit x-lába, ha szégyenkezve is, de viselnie kellett kora reggeltől, késő estig az alig térdét verdeső kurta szoknyát, ha csak nem akarta, hogy saját nagymamájának nézzék. Hiába sejtette, hogy a fűrtös, hullámos hajviselet eltüntetné arc- és fejevonalaik egyes aránytalanságait, mégis rendületlenül hűve kellett hogy legyen a sima bubi- vagy pláne az itnfrizurának — ha „dernier cri” akart maradni. Kénytelen volt a divat után formálni alakját, arcát s jött a lábak, a keblek, az orr, a nyak és tudom is én még mi mindennek a kozmetikája.

A kozmetika iránt való elkeseredés ha meg is maradt, valamivel kisebb méretet öltött. Éva leányai visszanyerték saját szépségükbe vetett bizalmukat és — hála a változó divatnak — nem gyötrik magukat többé azzal, hogy egy bizonyos sémára szabott ruhához, kalaphoz, frizurához faragják alakjukat, arcukat, végre előretörhet az örök nő szállóigéje: „Azt hordom, ami jól áll.”

—Jól áll a sima, rövid haj? Fésülködjön továbbra is így, de ha nem, hát növesse meg félhosszúra és hordja bodrosan a haját. Meg van elégedve a parányi kalapokkal? Nem? Könnyen segíthet rajta, mert a széleskarimájú ugyanolyan divatos. Szép a karja? Nem szép? Ne bánnak, a hosszú, harangalaku ujjak éppen olyan közkedveltségnek örvendnek, akárcsak a kurták — s ha mégis rövid újra támad gusztusa itt vannak a bőszáru dekoratív keztyűk. Ha kabátban szeret járni, akkor sose kell levetnie, mert hiszen egy kis muszlin vagy zsorzett apróság úgy sem melegít — legfeljebb eltakar. Ha meg akarja mutatni a világnak formás lábát, megmutathatja. De ellenkező esetben találhat alkalmas ruhafazont a legelőre az elleplezésre. Csak az angolos ruha áll jól? Viselheti reggeltől estig ha viszon a francia előnyösebb, úgy már délben lenge zsorzettekbe öltözködhettek. Unja a sötét színeket? Örüljön, mert a világos; a tarka-barka a divatos. Arcához, alakjához nem áll sehogysem a tarka, a világos szín? Csináltasson fehér-fekete toalettet az a legsikkesebb, a legelegánsabb. És így tovább. Szabad a vásár.

Cato.

A FORD-karaván

amely az egész országot bejárja, kizárólag a világhírű „Firestone Gum Dipped” gummival van felszerelve.

A tény, hogy a világ legnagyobb automobilgyára a Firestone gummiköpenyeket használja és ajánlja, kiválóságuknak és ellentállóképességüknek legjobb bizonyítéka.

Ezen kiváló márka mindenütt előnyben részesül!

Firestone

Keleti levelek

Irja: Baktay Ervin

Balrák Szaheb

megtérése

És Balrák Szaheb csak áll és nézi a rögn heverő hullát, amely titokzatos Csoda hordozója volt, amíg egy merő szorakozásból testébe röpitett golyó rothadásra ítélte döggé nem tette. És Balrák Szaheb lelkébe egyszerre csak olyan érzések és gondolatok suhannak, aminők sohasem bántották eddig. Hirtelen valami nagy világosság hat az agyába — egyszerre megérti, mi az, amit az emberek csak úgy gondolkodás nélkül, felületesen odavetve életnek neveznek. És szempillantás alatt lelkébe villámlik valami nagy, végtelen Törvény igazsága is — az Élet, amely egy, oszthatatlanul egy és betölti a határtalan világot, miként a tenger, amelynek tenyérbe vagy pohárba merített vize látszólag úgy tűnik, mintha különálló valami volna... pedig csak a pohár pusztuló anyaga, amely elkülöníti a tenger végtelenségétől, okozza ezt a csalódást. Mint valami mirákulum látomásában, a vadász megérti, hogy az ő élete, a megölt özne megfoghatatlanságába tünt élete, az ő-magzatnak halálba visszazúzott élete és a többi, sokak élőlénynek az élete — ez mind, mind csak megannyi cseppje annak a végtelen Flet-tengernek, amelynek forrása Isten... Hiszen akkor az, aki öl, valami kézzelfoghatatlan módon, de a kézzelfoghatóság-nál igazabban, önmagát is megöli, — apránként öli meg a lelkében rejtőző Életet... és gyilkos kezét emel az Élet egésze ellen, nagy tagadás luciferi igéjét kiáltva a Létezés igent kívánó rendjébe...

Balrák, szóltanul, meredten áll a helyén, a hajtók szavát nem is hallotta és mikor a megdöbönt emberek odahívták a többi vadász urat, ezek is álmélkodva nézték társukat, aki tágranyitott, bámuló szemekkel nézett maga elé, a sűrűség homályába. A sahebok nem láttak ott semmit... de Balrák Lál jól látta, hogy sugárzó, szépséges Alak áll ott vele szemben és a szemébe néz olyan tekintettel, amely sugárzóbb és igézetesebb a kelő nap tüzenél... És az Ur (mert ki más lehetett volna?) szelid, de ellenmondást nem tűrő hangon parancsolta meg Balrák Lálnak:

— Ezentul láss Engem mindezen, ami él!

...Igy mondta el később barátainak ezt Balrák Lál akadozó nyelvvél, reszketve, de boldogan, mikor magához tért. És barátai hinduk voltak: nem nevétek ki, nem mondták, hogy talán részeg, hanem némán lehajtották a fejüket és megértették, hogy csoda történt, olyan csoda, amely bizony még ma is, a józan gépek és a praktikus gondolkodás korában is minden pillanatban csodákat teremthet. És ezért nem mondták, hogy barátjuk megbolondult, amikor Balrák Lál szépen levette elegáns vadászruháját (fegyverét már régen a bozótba hajtotta), aztán az egyik szegény kuli zsákrongy tunikáját öltötte magára, neki ajándékozva a maga volt öltözetét. Mert Balrák Lál most már nem volt többé Balrák Szaheb, a vadász és sportsman, hanem Balrák, a fakir, a szádhu,

23.

akinek felnyílt a szeme a Nagy Világoságra...

Egyszerű szavakkal közölte társaival, hogy ő nem tér vissza többé a trófeumok házába, hanem ott marad az erdőben, tanyáján azoknak a szóltan Teremtényeknek, amelyekben eddig csak elpusztítani való prédát látott. Hiszen most már testvér-lényeknek érezte azokat és még a tigrisre sem tudott többé ellenszenvvel, sem félelemmel gondolni. A látomás fénye kiölte belőle mindazt az indulatot, amelynek a hatalmaskodó önzés, vak szenvedély, vagy gyűlölet a szülője.

A hindu a végletek embere és így csapott Balrák Lál az egyik végletből a másikba, átmenet, megfordulás nélkül, egyetlen szempillantás alatt, a „csöndes kis hang” belső szavára, amely a megvilágosulás percében mennydörgésszerű, orkánnál hangosabb riadóval harsan fel.

Azóta Balrák Lál a dhólpuri nép csak Tát Babának hívja és el-elzárándokol hozzá, a békés erdő mélyére, ahova rokona, a Mahárádza vitte nemso-kára megtérése után az egykori vadászt. Ott él tizenhárom esztendeje, az indiai Hubertus, akit a sikkarik sohasem fog-nak védőszentjükké avatni. Tigrisek, párdócok, leopárdok, bölények és szelidebb lakói a dhólpuri dzsangalnak szárazság idején odajárnak a barlangodu elé vájt ciszternához, hogy szomjukat oltás és Tát Baba szeretettel nézi a félelmes vadállatokat, nem fél tőlük s ezért azok sem éreznek ellenséges lényt benne, szereti őket s ezért az állati pára homályos mélyében is felcsillan a vonzódás misztériuma, amely közel áll a szeretethez és szomorú soruknál magasabbra emeli őket.

CÉGÜNK FENNÁLLÁSÁNAK

25 ÉVES

JUBILEUMA ALKALMÁVAL, VEVŐINKNEK EBBEN AZ ÉVBEN, AZ EDDIGINEL IS NAGYOBB KEDVEZMÉNYEKET NYÚJTJUK!

SZÉKELY ÉS RÉTI

ERDÉLYRESZI

BUTORGYÁN RT.

MAROSVASÁRHELY

FIÓKOK:

BUKAREST

BRASSÓ

NAGYSZEBEN

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

GARANTÁLT MINŐSÉG! SZENZACIÓS ÁRAK!

Öt perc

LINA CAVALIERI-vel,

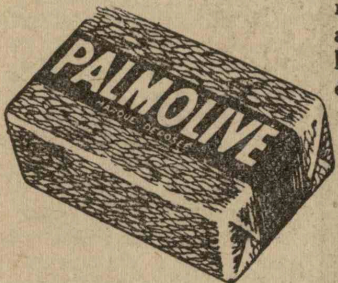
a szépségápolás híres
specialistájával

A főváros szívében, Lina Cavalieri intézete valóban a szépség temploma. Ott találjuk Európa és Amerika legszebb asszonyait, mert híre már rég áttörte a határokat, mint a tenger vize.

„En mindig a Palmolive szappant ajánlom egy igen fontos oknál fogva: a növényi olajok, amelyekből készül, egészségesek, biztosak és lágyak a bőr számára”.

Lina Cavalieri
metódusa .....

„Lefekvés előtt használjon Palmolivet. Azután tanácsolom az én 5. számú kámforkrémemet, amellyel az arcot és a nyakat dörzsöli be. Hagyja egy kissé megszáradni, puderezze be és tartsa meg a kezelést az éjjelen át. Reggel tisztítsa meg a bőrt gondosan Palmolive szappannal. Azután használja az én 7. és utána a 2. számú krémemet”.

Palmolive zöld színét kizárólag az oliva és a pálmajolajnak köszöni, amelyekből készült — minden állati zsíradék hozzáadása nélkül. Sohasem kerül csomagolatlanul forgalomba.

Főbizományos Románia részére: MAX GRUNDHAND
Strada Eroului 1, Bukarest, — Telefon 335/45

Riviéra

Írta: MÁRAI SANDOR

JAPAN CSALÁD

A kupéba, ahová betévedtem, háromtagú japán család utazott, végig a francia rivierán, Olaszország felé. Japán papa, japán mama, s ennek természetes következménye, hogy a kisleány is japán volt. Előkelő japánok voltak. A papa sokkal jobban beszélt franciául, mint a kislány, az ellenőr, az éthordó, — míg ezek tájsházával beszéltek, párisi argotval vagy normandiai csámcsogással, a mama Sorbonne-franciaságot beszélt, enyhén keverve csak egy kis szentmihályi nyelvel. Más különben Bülow memoárjait olvasta. Keze ügyében, mindenesetre, Huxley, egy angol nyelvű könyve hevert. Sőt szürke saccot viselt, halványzöld selem nyakkendőt, világosbarna, könnyű és finom bőrből készült lábtűket, a szarvasbőrkeztűt egész uton nem huzta le kezéről. A mama, gyönyörű és fiatal japán mama, az ablak mellett ült, puha filc kalapjáról félcára fekete fátolyka hullott alá, fényes, ferde, fekete szeméi azzal a kemény fényvel villogtak a fátolya mögött, ahogy csak egészen nagy drágakövek tudnak fényleni, merev ragyogással, mint a briliánsok. Kötött szürke kis utikosztümöt viselt, minden jel szerint a legelőkelőbb párisi cég műhelyéből való, kigyóbőr topánkát és Dupernois új regényét olvasta, a „Hortensia testvéreket”. A japán lányka nem olvasott semmit, mert még egészen kicsi volt: mint egy miniatűr kis sárga dáma, amelyet occidentális szalonok diványsarkáiban szoktak porcellánból és selyemből elhelyezni, rendkívül jólnevelten ült szemközt a mamával, s időnként selyemlegyzővel hűsölte magát. Az egész családnak élénk kölniviz-szága volt: a mama negyedóránként kinyitotta antilopbőr utitáskáját, egy csiszolt üvegből, mely a legdrágább párisi parfüm-gyár márkáját viselte, narancsillatu kölnivizet csöpögtetett keszkenőjére, s megtörölte a baby homlokát. Egymással nem beszéltek a hosszú uton egy szót sem, csak a nurse-el, aki egy alsóbb osztályon utazott ezzel a sovány angol vénleánnyal, aki a nagyobb állomásokon tiszteltteljesen megjelent s halkan érdeklődött, angolul, hogy urnője nem parancsol-e valamit? A hölgy cigarettázott s az ur időnként kiment a folyosóra s elszívott a Dunhill-pipából egy kevés dohányt. Fekete japán volt, halántékán kissé már őszült: rendkívül előkelő ember lehetett, nagykereskedő, vagy diplomata, nem tudom. Csöpögtek az occidentális kulturától. Láthatóan mindent jobban

tudtak Európáról, mint én: tudták, hogy Berlinben, Londonban, Párisban, Rómában és Bécsben hol lehet jól ebédelni, hol lehet kényelmesen lakni, milyen múzeumokat érdemes megnézni, ismerték az eldugott bretagnei templomokat, a kopenhágai porcellán előnyös beszerzési forrásait, Cocteau legújabb könyvét, s valószínűleg sirpafakadtak, mikor a „Temps”-ből vagy a „Times”-ből hírül vették, hogy a müncheni üvegpalota leégett. Bárgyuan néztem őket a hitattal. Oly európaiak, tulkulturáltak, modernek, elegánsak, diszkréték, jólneveltek, műveltek s up to date voltak, hogy röstelleni kezdtem magam. Minden jel szerint millió olyan dolgot tudtak Európáról, fölényesen s a beavatott bizottságával, melyekről nekem sejtelmem sem volt, soha nem is lesz. Bülow emlékiratait olvasta a papa s időnként kis arany ceruzával szeljegyzeteket csinált a könyv margóján, valószínűleg helyesbítétt, a hol a kancellár tévedett. Nem tudom, hogy van-e occedintális kulturám, de ha van, én mindenesetre papucsban járok benne, öntudatlanul lomposan és otrombán. Bevallom, nekem nem olyan fontos, hogy még ez évben elolvassam Bülow memoárjait s nem fakadtam sirva, amikor az üvegpalota leégett, hanem örültem, hogy a sznobok most jajongani kezdenek majd — ugyanazok a sznobok, akiknek egy szavuk sem volt, amikor a Volga mellett emberek milliói éhenhaltak. De ezek itt, ezek a japánok, lakkcipőben jártak, mindent tudtak és hasonlíthatatlanul európaiabbak voltak, mint a kalauz, a nurse, az ellenőr az éthordó és én.

CHAPLINIADA

Az egész partot végig bizonytalanul teszi itt Chaplin, nem lehet tudni, melyik fügefá mögül lép elő, világosszürke nadrágjában, feszélyezett arckifejezéssel, mint aki bátorítani akarja a világot, hogy nincs semmi baj, nem kell azért elájulni, csak ő az Chaplin, — ő persze megérti, ha valaki el akarja ájulni, de a maga részéről ezzel a nyájas és személytelen vigyorral biztosít, hogy nincs semmi ok erre, ő is csak egy egyszerű ember, mint a többi s ha végeredményben meg is lehetne érteni, hogy most rögtön sirpafakadsz és elterülsz a földön ijedelmedben s meghatott ámulatodban, ő nagyon kér, hogy ne tegyed ezt. Ezzel az arckifejezéssel járkal inkognitóban a Rivierán, Chaplin. Tudnillik őt annyit bántották Párisban, Berlinben és Londonban, a kellémmel ujságírók, akik kizárólag ab-

ból élnek, hogy őt, Chaplint, repen-nyomon kikürtölik a világba, hogy merre jár, mit ebédel és kiivel beszél, s a tömeg annyiszor ostromolta a hotel előtt autóját, hogy igazán kérnie kellett a világot, a saját útján, hagyják őt békében. Neki ez az egész világhír és ismertség terhes, — ő legszívesebben egy kis faluban élne ismeretlenül, mint például itt a Riviera partján, ahol fixet kap ugyan azért, hogy egyáltalán itt van, de egyebet nem is szabad tudni és megírni róla, csak, hogy ő itt van, Chaplin. Így járkal itt, szegény. A publikum persze érzi ezt, kissé meg is szokták Chaplin ittlétét, senki nem törődik vele, akárhol jelenik meg, nincsen csoportosulás, a nők nem ájulnak el, a csendőrségeknek nem kell közbelépnie, az ujságírók ne mrohanják meg, végre elérte, amit akar, mert itt a lehető legkevesebbet lorgonozzák és zaklatják. Így látni aztán őt, inkognitóban, amint unatkozva ödög a szűk utcákon és a kikötőben, s délután este táncol csehszlovák menyasszonyával a kaszinóban, s éjjel pezsgózik a bárban, anélkül, hogy külön hadihajókat és világitótornyokat kellene felszerelni testi épsége megővására. Itt jön Chaplin, aki ide van szerződötve — mondják az emberek, ha meglátják valahol — s miután gyakran jön, már nem is mondják. Chaplin ezért nagyon hálás. — Allandóan mosolyog, bátorítólág. Ha belép valahová, ezzel az üres és személytelen mosollyal néz körül, — s bár senki nem néz már oda, Chaplin ezzel a tehetetlen, gyámoltalan, lefegyverző mosollyal lépdel végig az asztalok között, mint aki bocsánatot kér s mindenkit fészöl, hogy tegyenek úgy, mintha ő itt sem lenne. Hetek óta figyelem, s ehben a gépies mosolyban, úgy vettem észre, utóbbi időben egy kis csodálkozás is vegyül, hogy az emberek ilyen tökéletesen engedelmeskednek óhajításának s ilyen csodálatosan tesznek úgy, mintha észre sem vennék. Az emberek tudják, hogy Chaplin pénzért és rek-

lamból van itt, hogy minden mozdulata, ha uszik, táncol vagy vakarózik, reklám és pénz ér — tudják és engedelmeskednek óhajításának, respektálják inkognitóját.

Ahogy csak akarja.

Száz százalékgig.

Talán valamivel intenzívebben is, mint a managernek tetszik.

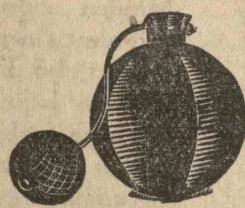
Mindenesetre, így inkognitóban is, ő itt a sztár. Az ember sosem tudja, mikor találkozik vele. Utolsó filmje zajos világsiker közepette bukott meg, de ez nem jelent már semmit. A figura, a rongyos csapargó, él és élni fog mindenkinek, aki egyszer látta, s valami enyhe melegséget vitt el e figura láttán emlékebe. A figura a valószínűleg Chaplinnel szembeállítva persze megnő, óriási lesz, mint egy műhósz hóse — de nem veszt-e a művész mindig művével szemben?

Ismétlem, Chaplin inficiálja a tájat. Ma ezt láttam: megjelent délen a strandon egy rongyos, öreg ember, lomposan, top-rongyos nadrágban, ing nélkül, halászsapkával fején s lábain óriási Chaplin-cipőkkel — ezeket a cipőket végül is nem Chaplin találta fel, ő csak lancierozta, hanem Made in Nyomor. Az ember lassan cammogott, megállt az egyik pad előtt a sétányon, gondosan megnézte a padot, fejét csóválta, rongyos nadrágja zsebéből előhúzott egy piszkos kendőt, körülnéyesen megtörölte a padot, a kendőt nyakába kötötte, aztán helyet foglalt a megtisztogatott padon, cigarettát csapart, füstölni kezdett, kereszbevetette lábait és elégedetten bámult a napsütésbe.... Öreg meridionális koldus volt, aki egészen biztosan nem hallott soha Chaplin felől... de a jelenetet tökéletesen játszotta végig, a nadrág-féltés és padtisztogatás tökéletes Chaplin-jelenet volt, egy árnyalattal szinte meggyőzőbb, mint a „Város fényei”-nek akármelyik jelenete... Mégis csak Wil'-nek lesz végeredményben igaza: az élet utánozza a művészetet.

Parisienne...

a kölniviz, amelynek bája
teljesen megfelel nevének

A fiatal hölgy népes toaletasztalán semmi sem fontosabb a kölnivizes üvegcse-nél. Erős, tiszta, nagyszerűen illatosítva, a Parisienne ott található a legigényteljesebb toaletasztalon.

Ha legközelebb kölnivizet vásárol, kérjen egy üvegcse Parisienne-t. Még fog lepődni mérsékelt árán — és kellemes és átható illata el fogja bájolni.

Eaux de Cologne

Jockey Club - Perle de Paris

Rouge et Noir Parisienne

Lady

distillées par

Mint a többi Lady gyártmány, a Parisienne is egyszerű, lepecsételt üvegcseben kerül forgalomba, ugyanolyan áron, mint kimérve. Ha kölnivizet lepecsételt üvegcseben vásárol, bizonyos lehet afélől, hogy az eredeti, tiszta gyártmányt kapja.

ALKALMAS ÖN A HÁZASSÁGRA?

Egy prágai német lap ankétot rendezett arról, hogy házasságra alkalmas, vagy alkalmatlan bizonyítványokat kellene kiadni. Neves egyetemi tanárok és egyéb kapacitások szólaltak fel és az érdekes vitának csak egy nagy hibája van, hogy mindössze a dolog egészségügyi részére szorítkozik, holott a gondolkodó ember előtt pillanatig se lehet kétséges, hogy az egészségi okokon kívül a lelki és alaptermészeti okok éppoly fontosak. Vanak szervileg teljesen egészséges emberek, a kik képtelenek és alkalmatlanok egy házasság keretei közé szorítani magukat. És ez van olyan fontos probléma, mint az egészségügyi, márcsak azért is, mert gyakoribb, mint amaz és tegyük hozzá, hogy manapság már aggasztóan gyakorivá lett.

Ki tehet róla? Nagyon nehéz lenne erre a kérdésre kielégítő és objektív választ adni? Magában a házasság intézményében van a hiba, mert összeláncol egyáltalán nem összeillő embereket és örökös hazugságokra kényszeríti őket, mert, enélkül egy napig se maradhatnak együtt.

Ugynevezett összeillő embereknek is nehéz a házasságot, a maga súlyos unalmával, lezser-ségével és szenzációhiányával, az össze nem illők, — és, sajnos, ezek vannak többségben, — pedig vagy végigveszeleztük, pofozzák, ki-nozzák és hazudják az életüket, vagy elóálnak.

Az egészségi beaváltság még korántsem jelenti azt, hogy egy egészséges férfi és egy egészséges nő alkalmasak arra, hogy életük végéig házasságot tudjanak élni egymással. A lelki, szellemi tulajdonságok harmóniája nagy szerepet játszik, de nagyon nehéz ezt összhangba hozni, mert az egyforma szellemi és lelki tulajdonságokkal rendelkező emberek nem illenek össze, viszont az a közmondás, hogy „az ellentétek vonzzák egymást”, leg-feljebb csak a nemi harmóniára vonatkozhatik, ami normális esetben nem tarthat hosszabb ideig.

A nemi szerelem egymagában nem alkalmas a házasság fenntartására s ha nincsen lelki és szellemi kapocs, vagy széjjel hull, vagy pedig mártíréletet jelent mindkét házastárs részére. Minthogy az emberek javarészt álszemérmesek és legtöbbjüknek az a fontos, hogy mit fog szólni a világ, az utóbbi eset a gyakoribb. Együttmaradnak, veszekednek, vagy hazudnak és így lassan elérkezik a huszonöt és ötvenéves házassági évforduló és követendő példaképpen állítják oda őket az ifjabb generáció elé.

Nagyon igaz a cinikusnak hangzó megállapítás, hogy a házasság nem szerelmeseknek való, de meg is lehet fordítani, hogy igenis nekik való, ha ki akarnak gyógyulni a szerelemből. Nem akarok, mert nem is lehet ezen a téren új megállapításokat tenni, de, minthogy a szerelem kizárólag illúziókon alapszik és azokból táplálkozik, szükségszerűen be kell következnie a kijózanodásnak, mert az egy fedél alatt való élés először letompítja, aztán teljesen elerőtleníti azt a szuggesztíót, amely a szerelmet életre hívta és fenntartotta.

A házasság tehát csak, mint társadalmi be- rendezkedés és főként, mint gazdasági kérdés jöhet tekintetbe. Ha Tümpencer urnak megfelelő állása van és Málcsi kisasszonynak elég a hozománya, akkor létre jöhet a házasság, de belenézni a belsejébe, finnyás embernek nem tanácsos. Az ilyenfajta házassághoz azután tényleg nem kell más, mint egészségi alkalmassági bizonyítvány, mert hiszen szellemi vagy lelki kapcsolatra, vagy pláne igényre, már ab ovo nem számítanak a házasulandók.

Szomorú tények mindezek, de segíteni nem lehet rajtuk, s napról-napra súlyosabb problémává növekszik a házasság, amely azonban éppenséggel nem csökken, hála a természet csalásainak. Mert ugyan, kinek fogja elhinni egy ugynevezett „szerelmes” leány, vagy férfi, hogy a házasságban meg kell szünnie a szerelemnek? A természet úgy rendezte be, hogy az ember csak a saját tapasztalatainak

hisz. Akár szerelemtől van szó, akár másról. A fiatal hölgyek és ifjú emberek kérnek ugyan tanácsokat, de a világtörténelemben még egyetlen olyan esetet sem jegyeztek fel, hogy az illetők megfogadták volna ezeket a tanácsokat. És talán igazuk is van. Aki már tanácsot ad, az messze elkerült a szerelemtől. Okos, filozófikus ember, legfeljebb azt felelheti a tanácsot kérő szerelmes fiataloknak:

egy tanácsom van csupán, szeressétek egymást és ne törődjétek senkivel. A többire majd úgyis rájöttök, minden jóslat nélkül.

A téma nagyon is elasztikus, tulságosan sokat írtak már róla és még sokkal többet lehetne írni. Foglalkozni lehetne a kérdéssel, hogy ki öli meg az illúziót a házasságban, a férfi-e, vagy a nő? Azt hiszem, mindkettő.

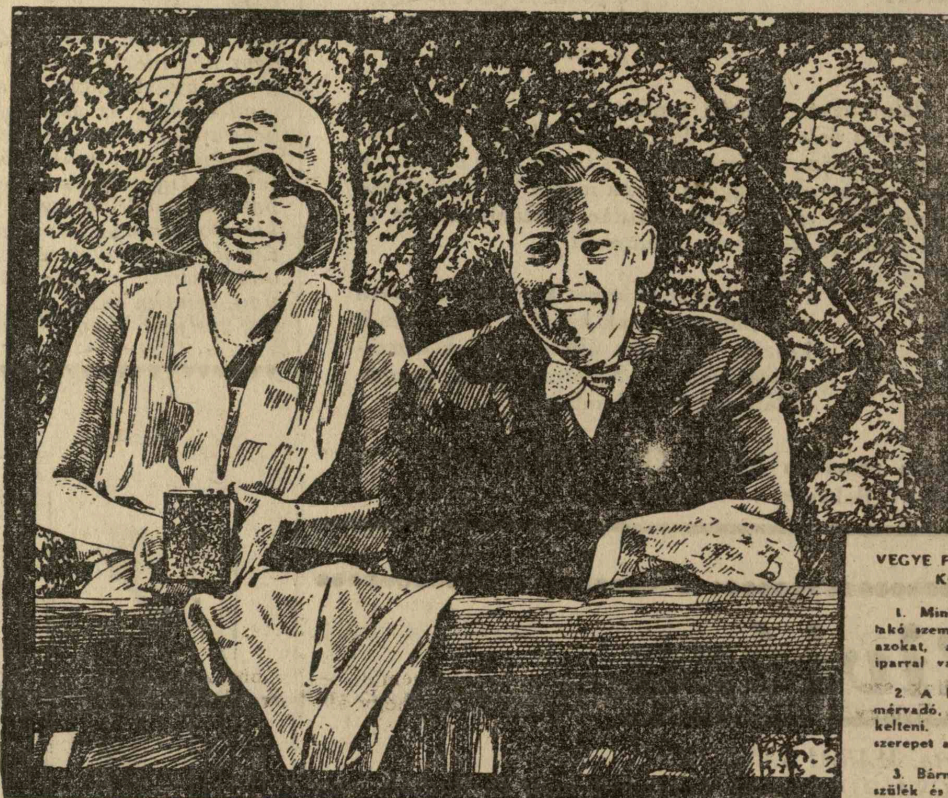
A kérdés csak azt boncolgathatná, hogy melyikük hamarabb?

Ezek után, ha valaki még kíváncsi rá, igazán csak egy tanácsot lehet adni: tessék házasodni.

Az ellenkező tanácsot, — nagyon természetesen és nagyon helyesen, — úgyse fogadná meg senki.

d. h.

A Kodak cég által rendezett fénykép-verseny csakis amatőrök számára - a díjak összértéke

16,000.000
lei

Minden pályázónak egyforma az esélye!

A Kodak-cég egy rendkívüli versenyt rendez. Kérje a szabályzatot és meg fog győződni, hogy egyetlen fényképpel sok esélye van, hogy egy vagy több díjat nyerjen. Nem a technikai tökéletesség a fontos, hanem csakis a képnek az érdekességét vesszük figyelembe. Vegye elő a gépét, vagy kérjen egyet kölcsön — csináljon minél több felvételt és küldje be a versenyirodának.

A fényképeket hat osztályba sorozzuk: 1. Gyermekefelvételek; 2. Tájékek; 3. Sportfelvételek; 4. Csendélet, építészeti, interiórök; 5. Arcképek; 6. Állatfelvételek. A román versenyzők fényképeit először egy előkelő román bizottság bírálja meg, amely minden kategóriában több díjat oszt ki. A nyertes fényképek egyike kapja meg a nagy nemzeti díjat. Minden csoport első nyertesének a felvételét Genf-be küldjük, ahol a nemzetközi döntőbírárság fogja odaitélni minden csoport első díját és a nagy nemzetközi díjat.

Van egy bájos gyermeke? Vagy egy barátnője, akit a világon a legszebbnek tart? Egy kedvenc tájéka? Van talán egy kedves kutyája vagy macskája? Ezek valamelyikének a fotográfiája vagyont és hirt szerezhethet Önnek. Csinálja meg a felvételt és küldje be a versenyirodának. A felvétel kidolgozását és a másolatot bármelyik fotócég elkészítheti. Kérje a verseny részletes feltételeit vagy írjon: Kodak, Strada Edgar Quinet 6, Bukarest, címre. Minden felvételecsoporthal egyidejűleg küldjön be egy részvételi szelvényt.

VEGYE FIGYELEMBE A KODAK-VERSENY KÖVETKEZŐ SZABÁLYAIT

1. Minden, a román királyság területén lakó személy részt vehet a pályázaton, kivéve azokat, akiknek hivatalos a fényképezési iparral valamilyen összeköttetésben áll.

2. A képek megbírálásánál kizárólag az a mérvado, hogy mennyire képesek érdeklődést kelteni. Technikai előnyök nem játszanak szerepet a bírálathoz.

3. Bármely tetszés szerinti fényképezőszűlök és bármely gyártmányú tekercsfilm, packfilm vagy sikkfilm használható a pályázathoz. Lemezfelvételek ki vannak zárva.

4. Csapán retus nélkül, fekete-fehér felvételek vehetnek részt a pályázaton. A képeket sem keretezni, sem felragasztani vagy aláírni nem szabad. A másolat hossza 20 cm-ig terjedhet. A képek kidolgozása fényképezési szakküzetben is készíthető, azonban retus nélkül.

5. A pályázónak nem szabad nevét a képre ráírnia, ellenben minden képkiuteménnyel egy bejelentőív csatolandó. Ezen szelvényt vagy a Kodak-üzletben, vagy az ország bármely fotóüzletében megkaphatja, de kivághatja az újsághirdetésekből is. A képek negatívait készenlétben kell tartani és kivághatja, ha a felvétel díjat nyert, beküldeni.

6. A beküldött képeket nem küldjük vissza. A pályabírák döntése végérvényes.

7. Minden pályanyertes kép és annak negatívja az összes használati jogokkal a Kodak Társaság kizárólagos tulajdonába megy át.

8. A felvételeket hat csoportba osztjuk: 1. gyermekek; 2. tájékek; 3. sport; 4. csendélet, építészeti, interiórök; 5. arcképek; 6. állatok.

9. A pályázaton csak az a felvétel vehetnek részt, amelyek 1931. május 1. és 1931. augusztus 31. között készültek.

A román bírálóbizottság tagjai: Popovici Lili, titkasszony, a Nemzeti Színház tagja, Sadoveanu I. M. úr, Minulesca Ion, a Szépművészeti Minisztérium igazgatója és Grant P. a „Luceafărul” grafikus művészeti igazgatója.

Kérjen részletes felvilágosításokat a legközelebbi fényképezési szakküzetben és a Kodak cégnél, Bukarest, Strada Edgar Quinet 6.

RÉSZVÉTELI SZELVÉNY

Név: _____ (Kérjük nyomtatott betűkkel írni!)

Utca és házszám: _____

Város, község és megye: _____

A fényképező készülék: _____

_____ cég gyártmánya

A film: _____ cég gyártmánya

Ezen szelvénnel beküldött képek száma: _____

KODAK

NEMZETKÖZI

VERSENY

16,000.000 lei díjakban

Részletes információkért forduljon a versenyirodához, Kodak S. A., 6. Str. Edgar Quinet, Bukarest

Hírek

Töröm a fejemet

PARLAMENTI DIVATLEVÉL
(Komor honatyának lenni,
(Melegben nem élvezet,
(Erre fel hát fel kell venni,
(Lenge, nyáriás mezét!
(Vajjon a Tiszelt Ház népe,
(Világosabb lehet-e?
(Am a parlamentnek képe,
(Azért most is feketel)

— JULIUS 15-ÉN BOCSÁTJÁK KI A KEDVEZMÉNYES VASUTI UTAZÁSHOZ SZÜKSÉGES IGAZOLVÁNYOKAT A CFR vezérigazgatósága július 15-én bocsátja ki a személyazonossági igazolványokat azok részére, akik a román vasut vonalain kedvezményben részesülnek. A katonai és polgári nyugdíjasok; állami tisztviselők, egyetemi hallgatók és középiskolai tanulók ezeket az igazolványokat osztályonként harminc, huszonöt és husz lej kiállítású illeték ellenében kapják meg.

— MEGALAKULT A HADIROKKANTAK EGYESÜLETÉNEK BRASSÓI FIÓKJA. A brassói és brassómezei hadirokkantak érdekében hathatósabb előmozdítása végett a napokban Brassóban is megalakult a hadirokkantak egyesületének fiókja, amelynek irodahelyisége a Hirsch-utca 28. szám alatt van. Bancila János nyugalmazott tábornok és Kaiser János titkár felhívják az összes hadirokkantak, hadiövezgyek és hadiárvafigyelmeztet arra, hogy lépjenek be az egyesületbe, mert jogos kívánságaikat csak az érdekelt mentől szélesebb körű tömörítésével sikerül érvényre juttatni. A brassói fiók naponta délelőtti 8 és 10 óra között tart hivatalos órákat.

— DISZKVALIFIKÁLJÁK DUCAT. Bukarestből jelentik: Beszámoltunk tegnap arról, hogy a Duca és Bratianu György között keletkezett konfliktusban Duca segédei, a liberális párt iniciatívája alapján, megtagadták a fegyveres elégtételadást. A konfliktusra vonatkozó jegyzőkönyvet, — értesülésünk szerint, — ma lezárják és abban Bratianu György segédei diszkvalifikálni fogják Ducat.

— HAROM EMBERNEK KELLETT MEGHALNI. — MERT AZ ASSZONY HÜTLEN VOLT. Prágából jelentik: Gyilkos merénylet színhelye volt tegnap a Wisterle-gépgyár. A déli órákban a gyár egyik munkása, Napierka Adolf, összehívta Leitmann Sándor műszaki igazgatóval, akit rövid szóváltás után lelőtt. Leitmann azonnal meghalt. A merénylet elkövetése után a gyilkos a mezőre menekült és több lövést adott le az üldöző csendőrkre. Amikor látta, hogy körül van véve, önmaga ellen fordította revolverét és magával is végzett. A tragédiának egy harmadik áldozata is van, egy csendőrmester személyében, akit felettes hatósága a merénylet után a gyilkos lakására küldött, hogy ott házkutatást tartson. Alig lépett át a csendőrmester a küszöböt, amikor a lakásban egy pokolgép robbant fel és a csendőrmestert darabokra szaggatta. Valószínűnek tartják, hogy a pokolgéppel a munkás a feleségét akarta megölni, aki megcsalta és, hogy az egész esetben ez a feltételezés van a háttérben.

— A ROKKANT ÖRMESTEREKNEK ÉS TISZTEKNEK JULIUS 15-IG KELL NYUGDÍJKÉRVÉNYÜKET BENYÚJTANI. Az Általános Hadirokkant Egyesület (I. O. V.) brassói fiókjának vezetősége felhívja a hadirokkant tiszteket és örmestereket figyelmét arra, hogy a nyugdíj iránti kérvényeiket július hó 15-ig kell beadni a nyugdíjnyújtóhíroz, (Casa Generala al Penziunilor, Bucuresti, Palatul Vama Postei). A később beadott kérvényeket a nyugdíjközpont nem veszi figyelembe.

Legújabb

Tíz hónapi fogházat kapott a gyilkossággal vádolt csernovici orvos

Bukarest, július 3
A Campulung-i esküdtszék ma délelőtti hozta meg döntését a gyilkossággal vádolt Zibacsinszky csernovitzi orvos ügyében. Az esküdtszék 8 szavazattal 4 ellenében csak gondatlanságból okozott ember-

— AZ ERDÉLYI ÉS BÁNSÁGI VÉNDÉGLŐSÖK KÜLDÖTTSEGE, A ZÁRÓRA-DIJAK TETTESMÉS LESZALLÍTÁSÁT KÉRTE BUKARESTBEN. Bukarestből jelentik: Az erdélyi és bánági vendéglősi párt a gazdasági válság elhatalmasodása a legkínosabb és legelviselhetetlenebb helyzetbe sodorta. A forgalom és a bevétel mintegy 60—80 százalékkal csökkent, terheik viszont, vagy növekedtek, vagy változatlanok maradtak, a konjunktúra rohamos lezuhanása ellenére. Többek között a záróra megváltása is nyomasztó anyagi gondot okozott a vendéglősöknek, mert éjjel után 1—3-ig 300 lejbe, 3—5-ig újabb 200 lejbe kerül. — A helyzetet orvoslása céljából Szabó Béni brassói magyarpárti képviselő vezetésével ma délelőtti erdélyi küldöttség járult Metes Stefan belügyi államtitkár elé, akinek beadványt nyújtottak át, amelyben a záróradijak csökkentését kérik. A küldöttség a záróra-dijakat illetően, Romániát több országgal állította párhuzamba, így Magyarországgal és Ausztriával is. — Ausztriában például csupán 2 schilling a hivatalosan megállapított záróradij, ami 45 lejnek felel meg és ez is, tekintve, hogy a szegényalap javára fordítják, jótékony célt szolgál. Az államtitkár figyelmesen hallgatta meg a küldöttség kérését, majd megígérte, hogy az ügyet tanulmány tárgyává teszi, elintézését pedig annak idején írásban fogja az illetékesek tudomására hozni.

— ELESTEK A NYOMORFRONTON. Temesvárról jelentik: Az üzleti számításokat csirájában megülő adóterhek és a rettenetes gazdasági válság egyetlen éjszaka alatt két régi és tekintélyes temesvári kereskedő életét követelte áldozatul. — Az egyik Kohn Sámuel, 54 éves borkereskedő, akinek hajdan jömenetlenségét egy évvel ezelőtti adótartozás miatt dombra ültették és potom áron elkötvettyélték. Kohnt a súlyos csapás nem törte meg, hanem csak arra kényszerítette, hogy állást vállaljon és, mint borkereskedő segéd keresse meg a kenyerét. Most azonban új főnöke is tönkrement és összes alkalmazottait elbocsátotta. Ez az újabb csapás annyira le-törte Kohn Sámuel, hogy a lakásán felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. — A gazdasági krízis második áldozata Trautmann Károly kelmefestő mester, akinek 30 éve fennálló műhelye az utolsó években annyira rosszul ment, hogy már a mindennapi kenyerét sem tudta megkeresni. Elkeseredésében ma reggel ismeretlen méretet vette be, amely rövid idő alatt megoldotta számára a megélhetés tragikus problémáját.

— NAGYARÁNYU SZTRAJKMOZGALMAK KÜLFÖLDÖN. Egyszerre két országból is nyugtalanító sztrájkmozgalmak híre érkezik. A spanyol munkásföderáció egész Spanyolország területére általános sztrájkot proklamált, amelyek következtében az összes nagyobb városokban megállt a munka. Különösen feszült a helyzet Malagában, ahová a kormány kénytelen katonai csapatokat összpontosítani, a várható zavargások megakadályozására. — Ugyancsak komoly sztrájkmozgalmak vannak Bulgáriában is, ahol a munkások 25 százalékos bérjavítást követelnek. Az eddigi részleges bulgár sztrájkok mellett minden pillanatban várják az általános sztrájk kitörését a textilterületen.

— TŰZ BUKARESTBEN. Bukarestből jelentik: Ma délelőtti hatalmas tűz ütött ki a Boulevardul Elisabetin, amely a Steaua Română épületének tetőzetét szinte pillanatok alatt befutotta. Azonnal kivonult a tűzoltóság, mely

ölésért mondotta ki bűnösnek a vádlottat. Az esküdtek verdiktje alapján a törvényszék 8 hónapi fogházra ítélte Zibacsinszkyt, amit a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett és az orvos azonnali szabadlábra helyezését rendelte el.

egy óra leforgása alatt a tüzet eloltotta. Így az épületnek csak a tetőzete lett a láng martaléka, de a kár mégis meghaladja a többszáz ezer lejt. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet a tetőzeten dolgozó munkások vigyázatlansága okozta.

Sport

Brazília—Ferencváros válogatott 6:1

Sao Paulo, július 3.
Tegnap mérte össze erejét a Ferencvárosi labdarúgócsapata a Brazília-válogatottal. — A meccs 6:1 (2:1) eredménnyel végződött Brazília javára. A magyar csapat a második félidőben teljesen szétesett.

A brassói kerület atlétikai versenyeit szombaton és vasárnap rendezik

Brassó, július 3.
A brassói kerületi atlétikai versenyek folyó hó 4-én, szombaton délután 5 órakor kezdődnek a brassói szász tornaiskola pályáján. — Ezen a napon csak az előfutamok kerülnek sorra, míg a bajnoksági versenyek többi száma vasárnap délután 3 órakor fognak kezdődni. Az idő rövidsége miatt ezután is meghívja a Brassói Atlétikai Liga a résztvevő öbajtot atlétákat, hogy benevezésüket legkésőbb szombaton délután 4 óráig eszközöljék dr. Gust Waldemár úrnál, (Hosszu-utca 45.), ahol részletes tájékoztatást nyerhetnek a kerületi atlétikai bajnokságokkal összefüggő bármely kérdésben. A versenyen részt vehetnek a Liga összes senior atlétái, akik leigazolási jeggyel bírnak. Ismerve Brassó fejlett atlétikai sportját, izgalmas küzdelemre van kilátás atlétáink között, ezen okból tehát a sportkedvelő közönség nagyszámu megjelenésére lehet számítani.

↑ Brassó válogatott labdarúgócsapata Székelyudvarhelyen. Vasárnap délután Brassó válogatott labdarúgó Székelyudvarhelyen mérkőznek Segesvárral—Medgyes—Székelyudvarhely válogatottja ellen. A mérkőzés revans jelleggel bír. Két héttel ezelőtti a brassóiak 4:3 arányú minimális győzelemmel kerültek ki a küzdelemből. — A brassói csapat zömét az Olympia játékosai alkotják, néhány BMTE játékoskal keverve. A multikori együttesből egyetlen játékos sem szerepel, mivel a Brasovia és az IAR játékosai ezúttal kimaadtak a válogatott keréből. Az együttes a következő összeállításban játszik: Gusbeth, — Szávai, Zechner, — Mawer, Thiess, Csekme, — Braun, Ludwig, Henisch, Balogh, Tampa. — Tartalékok: Várhegyi, Fleischmann, Vajda.

↑ A Fagarasul SC játszik vasárnap Brassóban. Érdekes footballmérkőzés kerül lebonyolításra vasárnap délután a Brasovia pályán. Az Ivria jóformában levő együttese vendégül látja a kitűnő fogarasi csapatot. Legutóbbi mérkőzésükön a Fagarasul SC 2:1 arányban győzött a brassóiak ellen, de a többi brassói egyesületnek is, amelyek Fogarason vendégszerepeltek, az ottani csapat mindenkori egyenlő ellenfele volt. — Hosszu idő után első ízben szerepel a Fagarasul SC Brassóban és lelkes játékkal fogják a brassói sportközönséget meglepni. — A mérkőzést az Ivria, nagyon ügyes ujtással, propaganda-helyárrakkal rendezi. Nők; férfikisérővel, nem váltanak belépőjegyet és ingyen nézhetik végig az érdekesnek ígérkező meccset. A helyárakat egyébként is alacsonyan szabták meg: Páholy: 40, 30, 25 lej. Korzútilás 30 lej. Állóhely 20 és 10

lej. — A főmérkőzés délután öt órakor kezdődik. Előmeccset a Viktória és Olympia kombinált csapatai játszanak.
↑ A Brasovia Konstanzában szerepel vasárnap. A Brasovia együttese vasárnap két napos vendégszereplésre, Konstanzába utazik. A brassói csapat első szereplését a kikötővárosban nagy érdeklődés előzi meg.
↑ A debreceni KASE vendégszereplésre ajánlkozik. A debreceni amatőr csapat, amely sikerrel szerepelt már Szatmáron, romániai vendégszereplésre ajánlkozik. Közelebbi feltételek Geller sportüzletében, Brassó, Kapu-utca.

„Nép, nép, de kinyér, kinyér!”

Összeült a magyar főiskolai hallgatók konferenciája

Magyar-Vista, július 3
Autók érkeztek a kis kalotaszegi faluba. A cifraruhás lányok és menyecskék, a bőingü falusiak bámulva nézték a halványan hetven tagú társaságot, amely kiszállt hegyek közé elrejtett falujukban, hogy megismerkedjen velük, megismerje nehézségeiket s megtárgyalja problémáikat.

— „Kisasszonyok és urfiak egyenesen gyűttek” — hallom az egyik udvarról. Majd megkezdődik az asszonyok között a találkozás is afelől, hogy kik lehetnek az érkezők. — „Az egyiknek amolyan doktorfigurája van”. — „A másik olyan papos, de nem egészen”.

„Aztán megismerkedtünk velük. Elmondtuk, hogy mit akarunk, miért jöttünk. Szállást adtak. Meghallgatják beszélgetéseinket. A pastag bival-tejet főlőzettelül hozzák fel és azt mondják: „Ezek az urfiak már szeretik a falut, mi is szeretjük őket”. Néha nagy bámulattal néznek ránk. Nadrágos embert papon; tanítón; csendőron kívül csak akkor látnak, amikor a végrehajtó jön ki közéjük. Nem értenek bennünket, de szeretnek. Hosszasan beszélgettem velük. Adósság. Nyomor. Céltalan munka. Alacsony gabonáarak. A mult héten negyvenen mentek el a Regútba követ törni. Ma visszajöttek. Nem volt munka. Ki gyalog, ki szekérrel; ki még az uton van. Háromszáz kilométer. Visszafelé nem teltt vonatra.

A város is látszik a falun. Itt is, a hegyek között. Az éjszaka legények mentek el ablakom alatt. Énekeltek. Egy keleti országtól vártak megváltásukat. Felültem az ágyba és társammal beszélgetni kezdtem. Jó, vagy rossz jel-e ez? Nem tudom. De a falu beteg. Nagyon kell ápolnunk; nagyon kell szeretnünk; hogy meggyógyuljon.

Tágranyit szemekkel figyelnek szavaimra. A fiatalság felől kérdezősködöm:

— Vannak-e sokan?
— Nem vagyunk, de azes sok, ami van.
— Miért?
— Mer' oszlik a föld. Nem lehet megélni. Minden héten van egy keresztelés.
— Nem kell megélni a gyermektől. Isten áldása. Meg aztán kivesz ez a nép, ha így gondolkozunk!

— Nép, nép, — de kinyér, kinyér!

Elhallgattam. A kenyér tényleg kenyér. Sulyos és nagy problémákról beszélgettünk. Valamennyien főiskolások. Fiatal, huszonéves fejek hajolnak össze. Mult. Jelen. Jövő. Magyarság. Történelem. Felelősség. Utak. Lehetőségek. Esmék. Irányok. Kelet. Nyugat. Egy-egy percre egymásra meredünk. Vajjon lesz-e értelme munkánknak? Vajjon megértene-e? Mi lesz ezzel a néppel és mi lesz a mi sorsunk? Tervek és tettek innen indulnak ki. Nehányan összehajoltunk, mert nagyon el vagyunk hagyatva.

„Este van. Kis kalotaszegi szoba. Mennyezetig felrakott csipkés ügy. A falon öt-hat sor rózsás tányér. Kinn aluszak. A fal fehér és fehér minden körülöttem: a papiros, mely zizzenve gyűrődik lollam nyomán. A patyolat-falakról vízszahulló lámpafény: a lázas remegéssel imbolygó fehér függöny mintás ráncai, az áttöréseken szomorú holt-szemekkel bekandikáló kréta-sápadt pándor. Fehérszűrődő alakok, kicsi, kacagó konturok táncolnak körülöttem.

Vajjon csakugyan haláltánc-e ez?
Dánér Lajos.

Püspök-gyógyfürdő

(Oradea mellett.)

42 C. természetes, meleg, kénes, radiumos hőforrás, szűna, köszvény, ischias, csonttörések és női betegségeknel.

Romániában első ujonnan épített

hullám és strandfürdő

Verseny-uszoda

Napi penzlő fürdővel 180.— Lettől.

Ujonnan berendezett rituális étteremmel.

Telefon: 518

„MODERN MOZGÓ” BRASSO

Ma utoljára német beszélő, éneklő táncos filmoperett

Előbb a Hanna,

azután a Panna

(A JÓ HÁZASSÁGHOZ NEM KELL HOZOMÁNY) — Western beszélőgép. Magyar feliratok.

Szombaton délután 3—5-ig matiné

»Repülő flotta«

RAMON NOVAROVAL

Holnapról: világsláger német beszélő, énekes bűnügyi hangosfilm

SAKK-MATT

Főszerepben:

Gerda Maurus,

Trude Bernher, SIEGFRIED ARNO, Bernhardt Göetzke, Walter Rilla, Hans Brausewetter.

Elrendelték a csődöt az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár ellen

Az egyik igazgató ismeretlen helyre távozott

Arad, július 3.

A három évtized óta fennálló Aradi Hitelbank és Takarékpénztár, amely főképpen lombardüzlettel foglalkozott, s régebben zálogüzletet is vezetett, csütörtökön beszüntette a fizetéseit. Ezzel egyidejűleg Zimmermann Lander igazgató beadta a kérést a törvényszékhez a csőd elrendelése végett.

A pénzügyi bukása nagy meglepetést már nem keltett az aradi piacon, miután a bukás ugysis előrelátható volt. Néhány nappal ezelőtt a rendőrség is beavatkozott a bank ügyeibe, mert a pénztár egy letétet nem tudott visszafizetni. Zimmermann igazgatót a rendőrség akkor őrizetbe is vette, minthogy azonban ismerősei a letét visszatérítésé-

hez szükséges összeget előteremtették, szabadlábra helyezték.

A bank felszámolása előreláthatólag nem fog simán menni, mert

a passzívák összege 3 és fél millió lej az aktívák azonban mindössze 500.000 lejre rúgnak.

Az intézet egyik vezetője, Gombosi Géza ügyvezető igazgató, aki külföldi állampolgár, miután ebben az évben közel 800.000 lejt vett fel a folyószámlájára, a napokban ismeretlen helyre, legnagyobb valószínűség szerint Budapestre távozott.

A törvényszék helyet adott a csődke-
résnek és Lőcs Rezső dr. ügyvédet jelöl-
te ki csődtömeggondnoknak.

Ot embert sujtott agyon a villám a Bánság területén

Temesvár, július 3.

Csütörtökön délután rendkívül heves zivatar vonult el a Bánság fölött. A tomboló vihar, amely a forró délutánon ele-
mi erővel tört ki, öt emberéletet követelt áldozatul. Az öt ember életét villámcsapás oltotta ki.

Alig kezdődött meg a zivatar, Orzsfalva határában már megtörtént az első halálos villámcsapás, amely Leitner Katalin 45 éves asszonyt ölte meg egyet-
len szempillantás alatt. Szákos határában egy házaspárt ölt meg a lecsapó villám. Niculescu Ábrahám 42 éves szá-
kosi gazdálkodó a feleségével együtt aratott a mezőn s mikor a zivatar ki-
tört, menekülni igyekezett. A villám azonban beléjük vágott és mindkettőjü-
ket megölte. Remete község határában még borzalmasabb szerencsétlenséget okozott a villámcsapás. Schelmann Péter 49 éves földmíves a vihar kitérőrekor befogta szekerébe a lovat és feleségével együtt a kocsin igyekezett vissza a fa-
luba, biztos tető alá. Utközben a robogó szekerébe villám csapott. A házaspár szörnyethalt, a szeker pozdorjává zuzó-
dott.

— MEHET! Temesvári tudósítónk jelenti: A kisebbségi vasuti munkások kidobálása után, a jelek szerint, arra is sor kerül, hogy a CFR vezérigazgatósága megszabadítsa magát a tisztviselői kar kisebbségi tagjaitól is. Ezt bizonyítja Izsó László oraviczei állomás-
főnök esete is, akit valóban márcól-holnapra dobtak utcára, 24 évi szolgálati idővel. — Izsó június hó 30-án délután 5 órakor kapott táv-
irati értesítést arról, hogy a román nyelv nem tudása miatt július elsejére elbocsájtják az állásából. — Izsó állomásfőnök a CFR ve-
zérigazgatóságának a rendeletét nem vette tu-
domásul, hanem pert indít a közigazgatási bi-
rósnál, a jogtalan elbocsájtás miatt.

— TIZENKÉT ÉVEN ÁT TARTOTTA LE-
ZARVA KISLANYÁT EGY ÖRÖKSÉGHAJ-
HASZÓ PARASZT. Bukarestből jelentik: Buz-
dugan-Jasi község lakóinak az utóbbi na-
pok egyikén furesa látványban volt részük. Egy gyermeklány szaladt át bolond módjára a falun, akit alig sikerült elfogni a csend-
őröknek. Előállították a csendőrségen Vasile Constantinescut is, akinek a házából a lány kifutott. A paraszt meglepően érdekes vallo-
másból kiderült, hogy a lány az övé és 12
éven keresztül elzárva tartotta, hogy a gyer-
mekre eső örökséget, ami anyjának halálával
vált esedékessé, — magának kaparinthassa
meg. A kislány 12 hosszú éven át a napvilá-
got sem látta, csak most menekült ki, egy vé-
letlenül nyitva felejtett ajtón keresztül. — A
gyermeket, tekintve, hogy beszélni nem tud,
ki sem lehetett hallgatni. A bűnös apát letar-
toztatták és az ügyészségre szállították.

— Dobrescu Demeter visszakerült a

Bukaresti főpol-
gármesteri hivatal
élére. A választá-
sok előtt óriási
apparátussal indult
meg a vizsgálat a
bukaresti főprimá-
ria ellen. Annak
idején milliós vizs-
szaélésekről írtak.
A kormányhoz kö-
zel álló lapok és
nagyhangon han-
goztatták, hogy
börtönbe fog ke-
rülni a fővárosi
primária egész vezetősége. A választá-
sok elmúltak. A kormány természetesen
Bukarestben is fölényesen győzött és
mint méla visszhangja az elmúlt vál-
lasztásoknak, ma megjelent a belügy-
minisztériumi rendelet, mely — mintha
időközben semmi sem történt volna —
visszahelyezi a főprimária élére Dobres-
cu Demeter főpolgármestert.

— Ujabb román bélyeghamisítót fog-
tak el Budapesten. Tudósítónk jelenti:
A rendőrség elfogta Grossz Simon har-
mincnyéves állástalan köztisztviselőt,
akinek lakásán nagymennyiségű hamis
román és magyar bélyeget találtak.
Grossz elmondotta, hogy egy Marini Jó-
zsef nevű harminchétes szatmári em-
ber beszélt rá a bélyeghamisításra és
Marini hozta neki a hamisításhoz szük-
sleges kliséket is. A hatóságok most Ma-
rinit is körözik.

— Nem kell lemondjon a dohányzásról, —
kérdjeze orvosát, — FUMOSAN-t nyugodtan
szívhát.

— A MINISZTERIUMOKBÓL KIZART
KÖZÖNSÉG küldje kérvényét felbélyegezve a
„Fórum” bukaresti magyar jogvédő irodához,
amely 100 lej honorárium és választékos el-
lenében benyújtja bármely minisztériumba és
az előírt idő alatt a pontos választ megadja.
Cím: „Fórum”, Bucuresti, I. Str. Brâncoveanu
10.

— Betörőket fogott a gyergyószent-
miklósi rendőrség. Bíró Ferenc gyer-
gyószentmiklósi kereskedő feljelentése
nyomán sikerült a rendőrségnek két ve-
szedelmes betörőt kézrekerítenie Mányra
Antal és Daróci István vásott suhancok
személyében, akik az elmúlt éjjel be-
törték Bíró üzletébe és onnan 1240 lej
készpénzt és több ezer lej értékű árut
elemeltek. Tettüket azzal magyarázzák,
hogy munkanélküliek voltak és nem
volt már mit enniük. A rendőrség a két
betörőt ma adta át a csikszeredai ügyész-
ségnek.

— ILEANA KIRÁLYI HERCEGNŐ ESKÜ-
VŐJE. Bukarestből jelentik: Ileana királyi
hercegnő július hó 26-án tartja esküvőjét Szi-
naiában, Habsburg Antal főherceggel. Eddigi
jelentések szerint az esküvő szűkebb családi
körben fog lezajlani s azon külföldről csak
a vőlegény legközelebbi családja vesz részt.

KÖRÜLÍRÁS

*

A napokban rendkívül érdekes cikket
olvastam egy ismeretlen Afrika-kutató
tudós tollából. E cikkben nevezett kitü-
nő utazó azt írja meg, hogy mi, boldog
civilizált európaiak nem is gejtjük, hogy
a primitív emberből igen sokszor milyen
nehéz kihámozni annak mondanivalóját,
egyszerűen azért, mert számos fogalomra
nincs neki szava és így kénytelen hosz-
szu és körülményes körülírással megje-
lőlni azt.

Hogy nem írni fantázia szüleménye,
miszerint a „vadember” a hajót uszó
háznak nevezi és azt mondja a puská-
ról, hogy nagyot mennydörgő cső.

Abban a pillanatban, amidőn e sorok-
nál tartottam; lépett be szobám ajtaján
kisebbségi fiam és a következő meglepő
mondatot intézte hozzám:

— És a uccsán ment egy ló, de el vót
lomolva és nem vót lajta másik ló és ser-
mi kocsi se nem.

Amiből azonnal és habozás nélkül meg-
érthettem, hogy a fiam egy egyedül bak-
tató lovat figyelt meg az utcán, de saj-
nos, városban nevelkedett lélek lévén, azt
hitte, hogy ez nagyon helytelen dolog így.
Az ő fantáziájában a ló össze volt kap-
csolva egy másik lóval, amelyik mellet-
te megy, odaszíjjazva és kötözve a mind-
kettőjük után akasztott kocsihoz. Mint-
hogy azonban jelen esetben se másik ló
nem volt ott látható, se kocsi, ennél fogva
semmi kétség nem forog fenn aziránt,
hogy az illető ló el volt romolva, mint
aféle játékszer, aminek valami rossz
gyerek elszakította a háromnegyed részét
és csak egy csontot eresztett belőle sza-
badon az utcán.

Vagy így valahogy, elég az hozzá, hogy
a fiamnak; mint primitív embernek az
egyedülálló ló fogalmára nem lévén más
kifejezése, ilyen módon írta nekem azt
körül.

És ettől a pillanattól kezdve, az Afri-
ka-kutató cikk hatása alatt figyelni
kezdttem kisebbik fiamnak, a primitív
embernek különböző körülírásait.

És rájöttem, miszerint:

1. Amikor ő azt mondja; hogy: és vó-
tunk abba a vizsbe ahol nem ég van,
hanem üveg és fából van a homok. —
az annyit jelent, hogy voltak a fedett
Császár-uszodában, amelynek üvegteteje
van és nem a homokban fekszenek az
emberek végig a napon; hanem deszka-
pallón.

2. És amikor azt kérde: hogy: És mál
kennek a embelek a falba mindig sok
betűt? — akkor azt akarja tudni, hogy
minek van annyi plakát?

3. További körülírás. A hossu van, a
mi mál nem ég; de nem szabad felmá-
zni. Ez azt a hajdani gázlámpát jelenti,
amely ismeretlen okokból még ma is ott
büszkélkedik a Statisztika-kertben, ám-
bár ott semmi kézzelfogható célja nincs;
mert a csőz még csak fel se engedi rá
mászni az embert.

4. Elszibadt a lábam, körülírva: Olyan
van a ujjamba, mintha sódaízset innék.

5. Időjelzés a rádióban. Sivalkodnak és
beszélnek.

6. Női koloraturaének ugyanott: Mostan
nem beszélnek, csak sivalkodnak.

7. Erőscukor: Azs a fehé; amit a ember
a süjába ves és akkor hideg és kiköp.

8. A ház egyik nőrokon: Azs a nani
aki mindig pusil és asztán le kell tölülni.

9. Katicabogár: Ribizli; ami nem sa-
vanyu; hanem ide-oda megy.

10. Szappanbuborék: Azs a súp játék, a
mikor nem mozdani kell, hanem fujni.

Azt hiszem, hogy ennyi adat mára tö-
kéletesen elégséges is, csak úgy pótlólag
jelzem még ama lapzártakor szerzett ér-
tesülésemet, hogy fiam egyik kebelbarát-
ja kinn volt az állatkertben és amikor
megkérdezték tőle, hogy mi tetszett neki
ott a legjobban, három dolgot említett
meg.

A görbeorru csirkét, a hosszunyaku
bornyut és a kis gyerekeket a rács mö-
gött.

Értette pedig e körülírások alatt a pa-
pagályt, a zsiráfot és a majmokat.

Zágon István.

Hölgyek figyelmébe!

Külföldi tanulmányutamról visszatér-
ve, a mai napon átvettem Nagy József
ur régi és közsímet női-divatszál-
lonját, ahol a legmodernebb ruhá-
kat, kabátokat stb. elsőrangú munka-
erővel, pontosan és a legújanyosabb
árak mellett készítem, a legkényesebb
igényeket is kielégítve. Ugyanott varró-
és szabászati tanfolyam, gyors el-
sajátítás 6 hetes kurzus alapján. Be-
iratkozás júl. 1-től. Szíves pártfogást kér

Virág Sándor BRASSÓ,
Kórház-ucca 2.

— Akinek a gyomra fáj, bélműködé-
se megrekedt, mája megnagyobbodott,
étvágya nincs, emésztése elgyengül,
nyelve fehéressárga, annak naponta egy
pohár természetes „Ferenc József” ke-
sertíviz rendbehozza az emésztését és
jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyít-
ványok elismerik, hogy a Ferenc Jó-
zsef víz biztos és kellemes hatása kö-
vetkeztében állandó használatra rend-
kívül alkalmas. A Ferenc József ke-
sertíviz gyógyszerárakban, drogériákban
és fűszerüzletekben kapható.

★ BRASSÓBAN MA MINDENKI ARRÓL
BESZÉL, hogy Harry Liedtke, az asszonyok és
leányok bálvány, először szólal meg a „Kor-
vét-kapitány” című hangos, beszélőfilmben.
Az Astra mozgó igazgatósága a legnagyobb
gondtal készítette elő ennek a nagyszerű Ero
slágernek a bemutatóját. Harry Liedtke elbá-
jolóan énekl a film slágerszámaait. — Frit-
Kampers utólrhetetlen humorával tartja ál-
landóan derűltésgben a publikumot. — Maria
Paudler és Lia Aibenschütz, a régi ragyogó
szépek és a Klang-Tobis hangosgép nagysze-
rűen adja le a beszéd és zenerészeket.

— Ismét megszökött két fegyenc a
csikszeredai fogházorőktől. A napok-
ban jelentették, hogy a csikszeredai
fogházból megszökött Havlig László bé-
törő és most újból két veszedelmes em-
ber ugrott meg a fogházorők elől, akik
a kora reggeli órákban kísérték a fog-
lyokat mezei munkára. Sofron Ferenc
ki többszörös betöréses lopásért 3 évi
fegyházra volt ítélve és Deák György
előzetes letartóztatásba helyezett egyé-
nek oldottak kerekelt a kísértő fogház-
or elől. Jellemző, hogy a fogházorőknek
nincs tőlényük, tőlény nélkül meg a
puska sem ér semmit. Azt hisszük, ez
a magyarázata az egymás után ismét-
lődő szökéseknek.

★ SZOMBATON, folyó hó 4-én este ha-
lászli és turócsusza a brassói „Elite” étter-
mében.

— A csikvármegyei utak felügyelősé-
ge ingyen munkaerővel akarja az or-
szágutat feltöltetni. A csikvármegyei
utak felügyelősége Gyimesközéplekon
az épülő új vashidat oly magasan épít-
tette a meglévő uttesten felül, hogy he-
lyenkint 20 méter magasságban is töl-
teni kell a környéket. A fenti hivatal
köz munkával akarja elvégezteni az ut-
test töltését, most, amikor a mezei mun-
kával el vannak foglalva az emberek és
az idővesztés rengeteg károkat okoz-
hat és most, amikor a munkanélküliek
százzal ténferegnek az utcákon és nem
tudnak betevő falathoz jutni, az állan-
a kínálkozó munkalehetőséget a falusi
gazdákra akarja köz munkaként háríta-
ni.

★ BIKSZAD GYÓGYFÜRDŐ, Erdély Karls-
badja, a hurutosok Mekkája, nyitva június
1-től. Ivó-kura, szénsavas fürdők, hidegvíz
gyógyintézet, inhalatórium és strandfürdők.
Állandó fürdő-orvos, vasut, posta, távirda
helyben. — Elsőrendű diétás konyha, napi
pensio 160 lejtől. — Orth. izr.-nak kóser ven-
déglo. Prospektust díjtalanul küld a fürdő-
igazgatóság, Baia-Bicsad, jud. Satmar.

GYOMORÉGÉS

Rossz emésztés — Savtúltengés —
Felfúvódás stb. gyomorbajok ellen
teljesen biztos szer az

„Oma” gyomor-
mész

azonnal lekötő ezen fenti gyomorbántal-
makat előidéző savakat. — Ize kellemes.
Kapható minden gyógyszerárban.
Hosszabb időre elegendő csomag ára, hasz-
nálati utasítással ellátva 96 lei.

Főraktár Nagy-Romániában:

Nagy Jenő gyógyszerár,
TÁRGU-MUREŞ

Megmenekül

egy kínos operációtól, ha

Haedensat

használ, amely az aranyér-
nek egyetlen biztos ellen-
szere. Nem reklám, nem
ámítás, egyetlen próba meg-
győzi Önt arról. Több ezer
elismerő levél.

Kapható minden gyógyszer-
árban.

Romániai vezérképviselő:

ROYAL-drogéria
M. Rózsa R. T., Cluj

Ero sláger az ASTRA
mozgóban Brassó

Harry Liedtke első han-
gos beszélőfilmje:

„A KORVETTKAPITÁNY”

Bemutató pénteken, július 3-án

Telefon: 564.

Telefon: 564.

Ruhákat végleg fest, tisztít: CZINK, CLUJ. Postaküldeményeknél 20% engedmény.

Nagy János cipőt akar venni

Két-három hete nincs európai nyelven megjelenő újság, amelynek minden egyes számában valahol, valamilyen formában szó ne esik Hooverről és megpáltó javaslatáról. A politika és gazdasági élet analfabétája is egész pontosan tudja és érti már, hogy mit mond a Young tervezet és mit ajánl a moratórium és mire kötelez az amerikai adósságok szuszpendálása. Belénk verték, belénk rágták, nürnbergi tölcsekre belénk csepegtették.

De sehol senki sem ültette még talajba, még kísérleti talajba sem, ezeket a megpáltó ideákat. Mit teremnek ezek a tervek, milyen gyümölcsöt nevelnek, milyen kalászt érlelnek? Jobb lesz? És, mert a tözsdék árfolyamjegyzése azt mutatja, hogy bizni és hinni kell bennük, feleletre pár a kérdés: milyen lesz az élet, ha a legyőzötteknek nem kell hadisarcot és a győzőknek nem kell háborus adósságokat fizetni?

Azt mondjátok: jobb lesz. Ez nagyon általános és nagyon távol tartott. Mi arra volna kíváncsiak: milyen lesz? Egész közelről nézve, nagytón át, sőt mikroszkópon át mit mutat? A politika tolvajnyelvét le kell egyszerűsíteni a kis ember szegényes szokásainak idiomáira: Nagy János mit profitál azokból a milliárdokból, amelyeket Németország nem fizet és amelyeket a volt ántánt hatalmak amerikai hitelezőjüknél ugyancsak nem adnak meg? Nagy Jánosért, — állítólag Nagy Jánosért, — e lemondás, e jószívűség, az engedékenység és belátás. Nagy János milyen karéj kenyeret szelhet az új gazdasági epoch eredményeként?

A moratóriumot nem szabad moratóriumnak tekinteni. Ha ez a moratórium tényleg csak egy esztendő kiméleti időt jelent, akkor ez alkalommal, — és a kapitalista gazdaság rendben talán most először, — a tözsdé hatodik érzéke megtévedett. Ez a moratórium nem jelenthet kevesebbet, mint a hadisarc nélküli békét és vele összefüggésben a háborúból keletkezett adósságok végét. Egy év alatt mit sem végezhet a világ. Egy év egy szemrebbenés és, ha a párnás ajtók mögött az egy esztendő tényleg csak egy esztendőnek akarják, akkor nem adtak egyebet, mint a megtaposott európai embernek engedelmet ahhoz, hogy tizenhét esztendő gályarabság után, egyetlen éjszakára kimulassa magát. És, ha tényleg csak lélekzetvételre szánt pillanatok képzelik ezt a moratóriumot, úgy a pillanatot követő másik szemrebbenésben újból elővillan a kísértő kőosz, amelytől most megijedtek és amelynek rémülete tette irgalmas-sá azt az Amerikát, amely nem pénzének elvesztésétől, hanem attól a kőosztól fél, amelyet kommunizmusnak neveznek és amely három héttel ezelőtt eluralkodott volna már Németországon is, ha az utolsó pillanatban Amerikát meg nem szállja, — az „irgalmasság” és „könyörületesség.”

Ennek a moratóriumnak az adott egy éven belül el kell vesztie a moratóriumi címét és jellegét. Ennek az átmenetnek stabil rendszerre kell alakulnia és, ha az a alakult, le kell szerelni és, ha leszereltünk, csak akkor és csak akkor következik Nagy János, a maga karéj kenyérével és nagyobb és emberibb sort nyújtó életével.

A politika, a diplomácia, sohasem ismerte a tempót. Taktikából kényelmes és előbb ragaszkodik a qui habet tempus, habet vitam bevált recipiéhez. Most, mintha egy kissé gyorsabban dolgozna. Mintha megpiszkálta és vért megcsiklandozta volna annak a turbulenciának félreérthetetlen fellépése, amely a jobb és baloldali diktatúrák hatalomkövetelésében jelentkezett. De még így is évek kellenek ahhoz, hogy az elengedett milliók és milliárdok apró pénzre válthatók legyenek.

A gazdasági válság ezer eredőből tevődött össze, de ez eredők erdejében a domináns eredmény valószínűleg mégis csak az, hogy az agrártermékekben túltermelés állott be ugyanakkor, amikor az ipari termelésben nem túrtik, hogy túltermelés legyen. Ma már annyi buzáunk van, hogy minden ember dulásig jól lakhat, de nem engedik, hogy annyi cipőnk legyen, mint ahány láb e világon szaladgál. A parasztot nem lehet termelés tekintetében korlátok közé szorítani, ugyanúgy, mint ahogyan a drága nyersanyag és a drága tőke és a drága hadisarc és a drága kamat korlátok közé szorította az ipart. A verseny egyenlőtlen volt: az agrártermék korlátokat nem ismerő termelési mennyiségével szemben nem dolgozhatott az ipar gépparkja olyan elánnal, mint ahogyan tudott volna és így, míg egyfelől a kanadai buza letaposta a dunai államok búzájának árát, addig másfelől a nyersanyag díktatók uralma, a bankárok kamat-éhsége és a hadisarc belátástalansága, szintén tartotta az ipari termékek árát. Csak három mázsa háromszáz lejes buza kapott egy pár csizmát, holott, ha a kapitalista gazdasági rend élni és fennmaradni akar, egy mázsa búzáért egy pár csizmát kell adnia. Ezt úgy mondtuk: fogyasztóképtelen lett Európa agrár lakossága, holott csak így helyes: piacképtelenné lett

Európa ipari produktuma. A szabad agrár-termeléssel szemben a kötött ipari termelés állt és ebben a természetellenes harcban csak az eredmény maradt természetes: az ipar nem tudta eladni az agráriusnak azt, amit produkált és, mert nem tudta eladni, odajutottunk, ahol ma tartunk.

Ez a helyzet — Hooverig.

Hoover óta kilátásaink vannak. Kilátásaink vannak arra, hogy eltűnik a hadisarc, eltűnik a kamat, eltűnik az a tőke is, amelyet felvettünk és a háboruban elemésztettünk, de, amely, mint obligáció, fennmaradt és, ha jól megy, eltűnik a fegyverkezés mérhetetlen összegekre rugó állandó jellegű kiadása is. Ha ezek a tételek eltűnnek, abban a pár cipőben, amelyet Nagy János már tizenhárom esztendeje szeretne megvenni nem lesz egyéb, mint nyersanyag, munkabér és vállalkozói nyereség, holott ma és tegnap és tegnapelőtt fizettünk benne kamatot, tőke-amortizációt, hadisarcot és fegyverkezési költséget és ezer más egyebet, amelyeket nem a cipő ekvivalenseként, hanem az európai és amerikai politika ostobaságának dézsmájaként fizettünk. Nagy János, a cipőre vágyó Nagy János, a búzatermelésben a feltevő képesség maximumáig is elérkezett Nagy János, nem tudta megvenni azt a cipőt, amely cipő volt plusz hadisarc, plusz amortizáció, plusz fegyverkezés, de meg tudná venni azt a cipőt, ami semmi egyéb, mint cipő, plusz legfeljebb a vállalkozó nyeresége, amely a kapitalista termelésben jogos és kijáró hozadék és — áldozat. És, ha Nagy János meg tudja már venni a cipőt, akkor Nagy Jánosnak el is szakad a cipője és akkor Proletár János munkát kap, mert Nagy János állandóan és visszatérően cipőt akar vásárolni, mert tud ismét cipőt vásárolni.

A kapitalista Európa bolettáknál tartott már és gabonamonopolizálási terveknél és exportprémiumoknál és egyéb csuda-bogaraknál, mert a kapitalista termelés fenn akarta nemcsak az önönmaga rendjének kereteit, de azoknak kinövéseit: a hadisarcot, a fegyverkezés költségeit és a felégetett háborus tőkék annuitásának ballasztját is tartani, mert abban a tévhitben élt, hogy a gép hajtórő nélkül is szalad és, hogy az ember akkor is kiizzadja a robotot, ha már enni sem kap.

És ez a tévhit, ez a — nevén nevezükl! — elnakult és fenhéjázó fixa idea még ma is ga-

Fontos ülést tartott a kormány gazdasági bizottsága

Atszervezik a minisztériumokat, a vámhivatalok fizetik ki a tízezer lejes exportprémiumot. A belyeg miatt nem emelik a kenyér árát

Bukarest, július 3.

A kormány gazdasági bizottsága az összes gazdasági reszortminiszterek részvételével az alábbi nagyfontosságú határozatokat hozta:

1. A tervezett kenyér-bélyeget, melyet a jövőben minden kenyérre fel fognak ragasztani nem a fogyasztó publikum — hanem a pékek és a molnárok kötelesek megfizetni. A kenyér-bélyeg következtében tehát a kenyér ára nem emelhető fel.

2. Október elsejétől kezdve teljesen átorganizálják a minisztériumokat és bevezetik a racionalizált munkát.

3. A határmenti vámhatóságok utasítást kaptak, hogy minden külföld felé irányított gabona vagon tulajdonosának fizessenek ki vagononként 10.000 lej, mint kiviteli-jutalmat. A vámhatóságok ezt az összeget saját pénztáruk-ból kifizethetik, nincs szükség a minisz-

térium külön jóváhagyására.

4. A gazdasági bizottság ezután a szén-problémáról tárgyal. A szénbányákban bevezetett racionalizált munkarendszer következtében nagyon sok bányamunkás maradt állás nélkül, növelte a munkanélküliséget az a tény is, hogy a CFR lassankint igyekszik a nyers-olaj fűtésre áttérni. A gazdasági bizottság elhatározta, hogy a fenti okok következtében munkanélkül maradtakat állami közmunkáknál juttatják munkához.

Végül a kormány gazdasági bizottsága megbízást adott Cesar Popescunak, a Németországgal lefolytatott tárgyalások romániai delegáció elnökének, hogy Genfből azonnal utazzon Bécsbe, a román-osztrák gazdasági tárgyalások folytatására.

Manoilescu érdekes expozéja:

Magyarország is hasznát fogja látni az új német-román kereskedelmi szerződésnek

Végeredményben az óceántúli nagy agrárállamok hozzájárulásától függ a német — román preferenciális kereskedelmi egyezmény sorsa

Bukarest, július 3.

A nagyjelentőségű német-román kereskedelmi egyezményről Manoilescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter érdekes expozét tartott a sajtó képviselőinek. Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy ez az egyezmény a preferenciális vámrendszer európai győzelmét jelenti

s hogy a hasonló alapon létrejött osztrák-magyar és csehszlovák-ugorszláv szerződéssel szemben is a legtökéletesebb ebben a nembn.

Németország a román kukoricára nézve 60, az árpára pedig 50 százalékos kivételes engedményt nyújtott, ami előbbinél vagononként 6, utóbbinál pedig 12

ÉS MOST...

sima arc reggeltől késő estig... egyetlen borotválkozás által

A finoman emulzionált Colgate's hab jobb és gyorsabb borotválást tesz lehetővé, melynek eredménye a sima és tiszta arc. Millió és millió férfi igazolja ezt tapasztalatból. Abban a pillanatban, amint a Colgate's hab érinti arcod bőrét, a következő két folyamat kezdődik: 1. a szappanhab feloldja azt a zsírréteget, amely minden szőrszálat körülvesz. 2. A hab millió meg millió parányi buborékja, amely telítve van finoman emulzionált szappannal, megpuhítja a szőrszál minden részét, mélyen egészen a gyökérig. A szakáll megelkül nedvvel, könnyen enged a borotvának, még akkor is, ha azt kevésbé gyakorlott kéz vezeti.

rázdálkodnék, ha a hatvanégy milliós német nép most egy pár hete el nem töltötte volna magát arra, hogy elhagyja — Európát. Itt a jószívűség és a könyörületesség szülője. Csak is itt és sehol máshol.

A megoldás sikerének pedig az a titka, hogy Nagy János mikor veszi végre meg már azt a pár cipőt, amelyet tizenhárom éve nem tud megvenni: jövőre, három esztendő múlva, vagy csak tíz év múltán?!

Jövőre még nem igen. Ha három esztendő múltán sem hagyják megvenni, soha sem veszi meg többet.

HALASZ SANDOR

ezer lej vámredukciót jelent, anélkül, hogy a kivitelre kerülő mennyiség kontingentálva volna. Ezt a kedvezményt Romániával együtt a többi európai agrárállamok is élvezik. A buzára nézve Románia nem szorgalmazta a preferenciát, mert ugyanis automatikusan élvezni fogja a Magyarországnak és Jugoszláviának adandó speciális engedményeket.

A német-román egyezmény október elsején lép életbe, amennyiben az óceántúli nagy agrárállamok hozzájárulnak a benne lefektetett preferenciális vámokhoz és nem kényszerítik Németországot azok visszavonására. Manoilescu mindenesetre reméli, hogy Németország ki fogja tudni eszközölni az USA, Kanada és Argentina beleegyezését.

Különösen jelentősek még azok a vámengedmények, amelyeket Románia Németországtól a vágó-marha, repce, borsó, mustár, vörös lucerna, napraforgó-olaj, élő és vágott tyúk, tollu, bab, dió és egyes feneműek kivitelére elért. Ezzel szemben Románia átlag csak 30 százalékos kedvezményt adott Németországnak olyan árukra, amelyek nagyrészt a belföldön nem gyártják.

Manoilescu annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az új német-román egyezmény a két ország közötti kereskedelmi mérleget, amely az utóbbi időben állandóan aktív volt Románia javára, még kedvezőbbé fogja alakítani.

Megrendült a Banque de Genève

Zürich, július 3.

Svájc egyik legismertebb bankja, a Banque de Genève, félévi ultimója alkalmával nehézségek közé került. Abajba jutott bank támogatására több svájci bank, a Svájci Nemzeti Bankkal együtt, konzorciumot alakított és átvette a bank váltótárcájának egy részét, ami a bankot egyelőre megvonta az összeomlástól. A Banque de Genève alapítókja husz millió svájci frank.

— BRASSÓI PIACI ÁRAK, 1931. július hó 3-án: Marhahus, levesnek kg. 26—28, marhahus, pecsenye kg. 42—46, sertéshus, combja kg. 34—36, sertéshus, karaj kg. 44—46, zsirszalonna kg. 36—38, zsír kg. 46—48, tojás db. 1.40—1.70, csirke párja 50—130 lej. — Élő állatok: Export ökör, élősúly kg. 19—21, sertés, élősúly kg. 20—24, igás ökör db. 7000—9000, ló db. 5000—15.000, ló luxus, db. 18.000—24.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 350—380, rozs 260—280, árpa, sör 400—430, árpa, takarmány 320—350, zab 480—520, tengeri, szemes 300—320, bab, fehér 700—800, burgonya 200—220 lej. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 180—220, széna, laza 140—180, szalma, laza 60—70, korpá 260—280 lej.

Julius

Feltalálók sorsa

Az államférfiak és a háborús hősök küzdelmei a világtörténelem legérdekesebb fejezeteinek egyikét alkotják, de az emberi haladás bajnokainak seregszemléje sokkal érdekesebb. Akárhány laboratóriumban vagy műhelyben dolgozó tehetség, aki egész életén át az éhenhalással küzdött, milliók jólétének és boldogulásának volt az előmozdítója.

Figyeljük meg a nagy emberek életét előlrol, első próbálkozásaitól kezdve. Így találkozzunk azzal a teremő erővc, amely a feltaláló tehetségek tulajdonsága.

STEPHENSON ÉS A KÉP- VISELŐ UR

Amikor George Stephenson kijelentette, hogy az ő gőzgépe egész kocsisort tud vontatni óránként 20 mérföldes sebességgel és szobakerült az általa tervezett Manchester-Liverpool vasuti összeköttetés, a parlamentben kigúnyolták. — Egy képviselő, aki a nagyfalólót vizsgálzatni kezdte, azt mondta róla, hogy megérett a bolondokháza számára. Egy másik parlamenti tag, aki a tervét minden szempontból megakarta világítani, a következő kérdést intézte Stephensonhoz:

— Feltéve tehát, hogy e gépek egyike sineken mozog kilenc vagy tíz kilométeres sebességgel óránként és egy eltévedt tehén egyenest nekiszaladna a vonatnak és utjába állna, — nem gondolja, hogy ez nagyon bosszantó eset volna?

— Csakugyan az volna, de a tehén számára — felelte Stephenson.

MORSE

Morse is céltablája volt a törvényhozó tekintélyek gunyolódásának, amikor előve Johnson követelte, hogy ezt az „állati mos táviróját és üzenetet juttatott el tíz mérföldnyire egy szál dróton keresztül. A mikor nyolc évi harc után az 1842—43 ülésszak folyamán indítványt nyújtottak be, hogy szavazzanak meg 30.000 dollárt „a pénzügyminiszter felügyelete mellett folytatandó táviratozási kísérletezésre”, egy Kentucky-ból való ur, névszerint Cave Johnson követelte, hogy ezt az „állati delezességet” vizsgálatára szánt összeget szállítsák le a felére. Cave Johnson javíthatatlan kétkedő volt, különösen a táviratozás feltalálását illetően. Miután a találmányt alaposan megvizsgálták és az eredmény szemmel látható volt, Morse azt 100.000 dollárért ajánlotta fel a kormánynak. Mr. Johnson postafőigazgatóra hárult a feladat, hogy az ajánlatról véleményét mondjon. Hosszas tárgyalások után Johnson kijelentette, hogy a Washington és Baltimore között berendezett táviró őt semmiesetre sem elégtette ki teljes mértékben és az üzem, tekintettel a magas díjakra, amelyeket a távirati szolgáltatást szedni kellene; nem fizeti ki magát, vagy a bevételek egyformák lennének a kiadásokkal, tehát nem lehet jövedelemre számítani.

burmol a kelmefestészethen általánosan használt szintelenítő szer.) A tollat az oldattal félig kell tölteni s 3—4 percig rázogatni, majd a művelőnek még kétszeri megismétlése után két-háromszor váltott, tiszta vízzel öblögetni. Ez a legmegfelelőbb eljárás a töltőtoll alapos kitisztítására és kímélésére.

A kigyómorás ellen sok „szakértő” minél több szeszes folyadékot, különösen pálinkát itat a szerencsétlenül járt áldozattal. — Az újabb tapasztalatok szerint pedig az alkohol nemhogy használna, hanem egyenesen káros hatású, mert gyorsítja a kigyóméreg felszívódását s gyöngíti a szív működését, holott inkább ennek fokozására volna szükség. A seb kiszívása is helytelen szokás, mert a méreg a száj nyálkahártyájának legcsekélyebb sérülésén is menthetetlenül a vérbe juthat. Ha tehát a seb helyzete megengedi, legjobb a megmart testrészt a seb fölött előbb egy negyedórásra, majd 20 másodperces feloldás után újabb 1 órára szorosan lekötni s a leköttést és feloldást többször megismételni. Ha nem volna kéznél kigyómorás elleni ellenmég, ajánlatos a sebbe kicsi káliumhipermangan-kristályt dugni, vagy pedig a sebet ennek a toroköblítésre is gyakran használt vegyületnek erős oldatával alaposan kimosni. Közben nagyon fontos a teljes nyugalom is s ezért a betegnek semmiféle mozgást nem szabad végeznie, mert az is gyorsítaná a méreg felszívódását, holott a szervezetnek éppen kellő időre van szüksége, hogy az ellenmég kitermelje és szembehelyezze az elharpózó kigyóméreggel.

szabad végeznie, mert az is gyorsítaná a méreg felszívódását, holott a szervezetnek éppen kellő időre van szüksége, hogy az ellenmég kitermelje és szembehelyezze az elharpózó kigyóméreggel.

Hordó-filozófia

Diogenes épp abban a percben bujt ki kényelmetlen hordó-rezidenciájából, hogy kinyújtóztassa összegémberedett tagjait, mikor egy athéni foltozó varga halad el arra.

— Hát biz ez kutyának való lakás — állapította meg az ókori cserzett bőrök mestere.

— Mit értesz te ahhoz! — legyintett fölényesen Diogenes. — Ez a hordó az én filozófiámnak az alapja!

— Szóval aféle hordó filozófia — kedélyeskedett a keshedt saruk doktora — mondhatnám: üres hordó filozófia.

— Csitt! — toppantott Diogenes. — Ne merd kritizálni azt, aminek fel sem bírod fogni a lényegét. Ez az én hordó-lakásom azt bizonyítja, hogy a kultúra csak felesleges sallang az emberiségen. Nincs szükség sem iskolára, sem tudósokra, de még művészekre, sőt feltalálókra sem. Az emberiségnek egy kötelessége van csak: lemondani a kultúra igényeiről s megelégedni a hordó-lakással.

— Nono — csipentett szemével gunyosan a foltozó varga — én ugyan nem igen járok a tornacsarnokba, hogy a filozófia mesterével perbe szálljak, de azért téged, óh Diogenes, rögtön megcáfollak. Ime te azt állítod, hogy az emberi igények kielégítésére teljesen elég egy hordó-lakás. Az megvéd a szélről és esőtől. Másra pedig nincsen szüksége. Azért hát le az emberi haladással. Ezt mondatd?

— Ezt!

— Jó. Most nézzük a te hordó-lakásod, amely cserépből van. (Abban az időben a hordó még cserépből készült.) A fazekasnak, hogy hordót csinálhasson, cserépetőre van szüksége. Igen ám, de hogy az ács a cserépetőt felállithassa, baltára és kalapácsra van szüksége. Azonban a balta, kalapács nem a fán terem, mint a narancs. Azt a kovács csinálja, mégpedig bőrfúvó segítségével. De már a bőrfúvót a cserzőtimár szállítja neki körülményes munka után. Am ez még nem elég. A baltához és kalapácsához vas is kell, amelyet mélyen a föld gyomrából bányászok hoznak elő — tudományos bányamesternek utmutatása mellett. De még ez sem elég, mert a vas hidegen nem idomítható. Szenet is kell bányászni, melynek a lángja izzóvá teszi a kemény vasat... Ime, Diogenes, mennyi mindenre van szükség, csak azért, hogy a te igénytelen lakásodat a cserepes előállithassa. Amint ebből is láthatod, a tudományra és a haladásra még is csak van egy kicsike szükség...

Igy beszélt a varga.

A többit már nem hallgatta meg Diogenes. Hordó-filozófiájával bebujt a hordó-lakásába s arról elmélkedett, hogy a filozófiának csak annyiban van értéke, amennyiben az életben való eligazodásra segít bennünket.

Kérjen mindenütt

KRAYER

cipőkrémet

Fejtörő

KOCKAREJTVÉNY

Beküldte: Szénbalázs Arnuska, Brassó.

1	2	3	4	5	6

Vízszintesen: Híres magyar költő. Függőlegesen: 2. rágó eszköz. 3. becézve, fiúnév. 4. szórakoztató hely. 5. halásznak kell. 6. Híres fürdőhely.

★

REJTETT NEVEK

Beküldte: Szönkényi Károly és Ervin, Petrozsény.

1. A halász lóháton ment a városba.
2. A kirgiz alacsony növésű volt.
3. A föld alatti kábel elromlott.
4. A lányka inni ment a kuthoz.
5. A liliputi fáradtan feküdt le.
6. Fregoli átmegy a szinpadon.
7. A vasaló meleg volt.
8. A mellékelt ábra hámozott alma akar lenni.

★

BETŰREJTVÉNY

Beküldte: Berkovits Károly és Aranka.

nap nap

idő nap

SZ dő dő dő
te dő dő dő

★

MEGFEJTÉSEK

A június hó 21-iki megjelent „Fejtörő” helyes megfejtése:

Keresztrejtvény: Vízszintesen: 1. tarka ló. 6. Márk. 7. huz. 9. tör. 11. ra. 12. Ká. 13. ká. 15. vak. 16. ima. 17. ragadós. Függőlegesen: 1. Tihamér. 2. Ráz. 3. Kr. 4. Akt. 5. Sikárló. 8. árva. 10. A kő. 14. vig. 15. vad.

Betűrejtvények: Szűlföldem szép határa, Sok kicsi sokra megy.

Találós kérdések: Tréfa, hárfa, kofa, nimfa, kalifa, alfa.

Pótló rejtvény: 1. Pipacsok a buzában. 2. A jó palócok. 3. A tét atyafiak. 4. Szent Péter esernyője.

Nagyrészt helyes megfejtést küldtek be: Bondár Pista és Zuh Bözsi, Marzsó Bandi, Orbán Vencel, Mihók Fülöp, Petke Ede, Rosház Irén, Szép Annus és Balázs Béla, Gidály Bandi és Juci, Kustán Tihamér, Bolyai Gábor, Jancsi, Pozsonyi Iluska, Billitz Gyula és Géza, Kussy Gigi, Stemmer Viktor, Erdős Laci, Rosenber Tibor, Szabó László és Ambrus Vilmos, Bortnyik Irén, Berkovits Károly és Aranka, Rosenfeld Bella, Hamlet Livia, Wagner Mancika, Saffranek Anikó, Borbély testvérek, Schenk Dezső és Katona Béla, Deák Mancika, Szabó László és Ambrus Vilmos.

A három jutalomkönyvet Bolyai Gábor Jancsi (Bethlen), Petke Ede (Illyefalva), továbbá Bondár Pista és Zuh Bözsi (Nagyvárad) nyerték.

Irák meg pontos címüket, életkorukat és azt, hogy lehetőleg milyen könyvet szeretnének.

TYUKSZEM ÉS SÜMÖLCS
AZONNALI HATÁSSAL
BÍRÓ IRTÓSZERE A
"PEDOL"
OVAKODJATOK
UTANZÁSOKTÓL
GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGUÉRIÁKBAN

Virág mese

Mikor a nagy-csend suhanó, éber lovagja,
Virágos mezők illatos álmait
Loppa megzavarja,
S megzissen a fűszál és megremeg az avar, —
Tudja a jó lsten!... E bússzhangban...
Talán panasz a dal...

Mi a virág-mező? — Ábrándos ifjuság!...
És mi az álmodozni hajtó erő? ...
Nagy, kintző szomjúság!...
Csak kerget színes, csalfa délibábok után,
Hogy majd az ősz ember fájón föleszméljen:
Alom volt az csupán!...

Brassó.

NAGY ANDRAS.

Tanulságos érdekességek

Amit jó tudni minden diáknak

A szív a legcsodásabb és a legnagyobb teljesítményű motor. Nincs még egy gépezet, amely 70—80 évig, hozzá hasonlóan, szünet nélkül működésben lenne. — Naponta közel száz ezerszer dobban meg és minden egyes esetben mintegy 1 deciliter vért szív a vöröerekből magába, illetőleg szorít bele a vöröerekbe. Ez évente három és fél millió liter és hetven éves élettartam folyamán összesen egy negyedmillió hektoliternyi teljesítmény. Ezzel a vérmennyiséggel egy nagy város gáztartója telne meg.

A töltőtollakba beleszáradt tinta sok alkalmatlanságot okoz, vízzel azonban csak nagy nehezen távolítható el, mert a vízben való hosszabb ázás során a töltőtoll keménygumiból készült tokja színét veszti. Sokkal jobb eredményt érünk el, ha az öblítővizhez egytized résznyi mennyiségű burmolt adunk (A

Elhizás kezelése

a Prof. Dr. Pater-féle fogyasztó teával abban különbözik a többi fogyasztó kuráttól, hogy a Pater tea használatát NINCS ÖSZ-SZEKÖTVE HETEKEN KERESZTÜL TARTÓ KOPLALÁSSAL, hanem a rendes étkezési időben lehetővé teszi a jóllakottságot, a tea a szervezetnek nem árt, TISZTÍTÓ, OLDÓ, LÉVEZETŐ TULAJDONSÁGA VAN, harmadszor a fogyással járó kellemetlen érzést és zavart elviselhetővé teszi és végül egészen megszünteti. Minden eredeti csomaghoz a betartandó étrendet mellékeljük, PROF. DR. PATER FOGYASZTÓ TEÁJA a MEGYESZÉKHELYEK GYÓGYSZERTÁRAIBAN és DROGÉRIAIBAN kapható azonnal, ahol nem lenne, ott a GYÓGYSZERÉSZ kifejezett kívánságra, — az eredeti csomagolást teát néhány napon belül BESZERZI. Minden eredeti csomagon a feltaláló törvényileg védett fényképe és aláírása látható. Nagyban lerakat: STANDARD drogéria, Bucuresti, I.

Insectomor-ol elpusztít
legyet, szunyogot, poloskát, bolhát, svábbogarat

INSECTOMOR

Vezérképviselő és lerakat:

I. E. COCKHILL & Co.

BUCUREȘTI,
Str. Barației 35, Etaj I.

FEJFÁJÁSOK

idegszába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. MANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

Által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (őstígyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

Rádió műsor

VASARNAP, JULIUS 5.

BUKAREST. 11.15: Gyermekek negyedórája. 11.30: Vallásos felolvasás és egyházi ének. 12: A rádió zenekara. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 15: Mezőgazdasági előadás. 16: Könnyű és román zene. 17: Hírek, időjelzés. 17.10: A hgv. folytatása. 18: Gramofon. 18.45: Előadás. 19: Gramofon. 19.40: Rádiószabadegyetem. 20: Kálmán Imre: „Szilvia” c. operettje. — BUDAPEST. 9: Hírek, kozmetika. 10: Református istentisztelet. Prédikál: Ravasz László dr. püspök. 11: R. kath. istentisztelet a Várkapolnából. Utána: Az 1. honv. gy. ezr. zenekara. Vezényel: Fricsey Richárd. A hgv. szünetében: Papp Jenő heti rádiókrónikája. 14: Gramofon. 15: Gyermekek órája. 15.30: Mezőgazdasági előadás. 16.15: Az egyetemi énekkarok hgv. 17: Schmidt-Pauli E. előadása: Az utolsó indiánfőnök Európában. 17.30: Sáray Elemér cigányzenekara. 18.30: Bonkáló S. előadása. 19: Az operaház tagjaiból alakult zenekar magyar hangversenye. Goda Gizella operaénekesnő közreműködésével. Vezényel: Rékay Nándor. 1. Rékay: Kurucz-nyitány. 2. Gajdary-Suite. 3. Szabados: Két ária. 4. Dohnányi Ernő: Rurallia Hungarica. 20.35: Vigjáték-előadás. Utána: Pontos időjelzés, hírek, sporteredmények. Majd: Horváth Gyula cigányzenekara, Kalmár Pál közreműködésével. — BÉCS. 10: A Wiener Sängerknaben karének hgv. 11.05: A bécsi szimfonikusok hgv., Martha Jirasek (szoprán) és Marianne Kuranda (zongora) közreműködésével. 13.05: A Taubenhayn-kvartett népszerű bécsi hgv. 15.05: A Ganglberger zenekar délutáni hgv. 17.25: Max Springer: Tíz variáció egy sváb népdal fölött. 19.30: Isy Geiger zenekara. 21: Helge Krog szimfonia: A másolat. 22: Esti hírek. 22.10: A Dostal-zenekar esti hgv. — VARSÓ. 20.15: Filharmónikus hgv. 22.30: Zongora-hgv., Chopin, Schumann, Borodin és Dohnányi műveiből. — PRAGA. 21: Benes fuvószenekar. — LANGENBERG. 20: Esti hgv. — BERN—BASEL—ZÜRICH. 21: Citera-hgv. 21.30: A rádió zenekara. — KATTOVICZ. 18: Népszerű hgv. 23: Könnyű és tánczene. — STUTTGART—MÜHLACKER. 18.45: Hegedű-zongora hgv. 22.35: Táncmuzsika. — HEILSBURG. 19.25: Katonazene. 20.40: 40 perces vidám műsor. 21.20: A katonazene folytatása.

HÉTFŐ, JULIUS 6.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 17: A rádió zenekara. 18: Hírek, időjelzés. 18.10: A rádió zenekara. 18.45: Előadás. 19: Gramofon. 19.40: Rádiószabadegyetem. 20: Hárfaszóló. 20.30: Előadás. 20.45: Kamarazene. Császár Frank szónátája. 21.15: Táncmuzsika. — BUDAPEST. 9.15: A rendőrelégység zenekara. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hgv. folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Mándits szalonzenekar. 16: Előadás. 17: Novellák. 17.30: Az első Budapesti Gifáregyesület hangversenye. 18.30: Előadás. 19: Gramofon. 19.50: Pertis Jenő cigányzenekar. 20.30: Az operaház tagjaiból alakult zenekar hgv., Földes Andor közreműködésével. Vezényel: Dohnányi Ernő. 1. Sikló Albert: Ferkó. 2. Beethoven: Es-dur zongoraverseny. 3. Volkmann: D-moll szimfonia. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Bura Sándor cigányzenekara, Szabó Gy. László jazz-zenekara, Vig Miklós közreműködésével. — VARSÓ. 20.30: Filharmónikus hgv. — OSLO. 20: Gordonka-hgv. 20.30: Erica Darbow operettrezszeneteket énekel. — LANGENBERG. 20: Esti hgv. 23: Táncmuzsika. — BERN—BASEL—ZÜRICH. 20: Zenekari hgv. — RÓMA. 21: Könnyű zene. — STOCKHOLM. 20: Szólisták hgv. 22.20: Európai rádióállomások műsora. — KATTOVICZ. 20.30: Hgv. Grieg-műveiből. — LEMBERG. 19.20: Olasz operárium. — STUTTGART—MÜHLACKER. 20.30: Szimfonikus hgv. 21.30: A nagyváros aludni tér. (Hangjáték.) 22.40: Táncmuzsika. — BRESLAU. 21: Zongora-hgv. — POZSONY. 20.25: Sétahangverseny. 21: Népszerű zenekari hgv. 22.15: Cigányzene. — HEILSBURG. 19: Bécsi est. Mozart, Schubert és Strauss János mű-

veiből. 20.30: Hans Kyser: „Utolsó felvonás” c. hangjátéka.

KEDD, JULIUS 7.

BUKAREST. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 18.10: A hgv. folytatása. 18.45: Előadás. 19: Gramofon. 19.40: Rádiószabadegyetem. 20: A rádió zenekara. 20.30: Előadás. 20.45: Ének-hgv. 21.15: A rádió zenekara. — BUDAPEST. 9.15: A rádió házikvartettje. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hgv. folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Hangverseny. Bárány Sziszi (hegedű) és Galetta Ferenc (ének) közreműködésével. 13.30: Mesedélután. 17: Novellák. 17.30: Szalonzenekari hgv., Vezényel: Bertha István. 18.30: Balás Mária előadása. 19: Lányi Viktor és Molnár Imre magyar dalokat adnak elő. 19.45: Tóth László dr. előadása. 20.20: Az 1. honv. gy. ezr. zenekara. Vezényel: Fricsey Richárd. 1. Thomas: Mignon. 2. Strauss: Óh, szép május. 3. Verdi: Rigoletto. 4. Goldmark: Indul a Sába királynője c. operából. 5. Grieg—Fricsey: Szeretlek. 6. Lehár: Friderika. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Horváth Béla cigányzenekara. — BÉCS. 11: Lotte Lehmann gramofonlemez. 12: A Schick zenekar déli hgv. 15.20: Gramofon. (Könnyű zene és kamarazene). 20: Vidám est Berlinből. 22.10: Pauscher-zenekar. — VARSÓ. 20.15: Filharmónikus hgv. 22.30: Táncmuzsika. — OSLO. 19.30: Agathe Backer Gröndahl zongora-hgv. — MILÁNÓ. 21: Zenekari hgv. — PRAGA. 19.20: Citera és xylofon-hgv. 19.55: A cseh filharmónikusok hgv. 22.20: Gramofon. — LANGENBERG. 20: Spanyol táncok. — BERN—BASEL—ZÜRICH. 18.30: Gramofon. — RÓMA. 22: Tarka műsoru hgv., női énekkvartett közreműködésével. — BELGRAD. 19: Cigányzene. 22.30: Esti hgv. — KATTOVICZ. 18: Népszerű hgv. 22.30: Könnyű és tánczene. — STUTTGART—MÜHLACKER. 19.45: Olasz muzsika, zenekari hgv. 21.45: Paul Grosz szerzői estje. — STRASSZBURG. 20.30: Verdi: „Aida” c. operája, gramofonon. — BRNO. 21: Régi brünni fuvószenekar. — POZSONY. 18.05: Gramofon. — HEILSBURG. 22.30: Zenekari hgv.

Szerda, július 7.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 15: Könnyű és román zene. 18: Hírek, időjelzés. 18.10: A hangverseny folytatása. 18.45: Előadás. 19: Gramofon. 19.40: Rádiószabadegyetem. 20: Gordonka-szólók. 20.45: Zongora hangverseny. 1. Chopin: E-moll szonáta. 2. Liszt: Liebestraum. 3. Chopin: Drei Ekossaisen. 4. MacDowell: Régi mesék. 5. Albeniz: Arragoniai tánc. 21.15: Hegedű-szólók. 1. Händel: D-dur szonáta. 2. Faure: Bölcsődal. 3. Saint-Saens: Havannai dal. — Budapest. 9.15: A 2. honv. gy. ezr. zenekara. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Jároka Feri cigányzenekara. 16: Mesedélután. 17: Előadás. 17.30: Marik Irén zongoraművész nő hangv. 16: Előadás. 18.30: A Fővárosi Zenekar hgv. 19.45: Magyar Imre cigányzenekara. 20.30: Kabaré-előadás. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Zenekari hgv. 1. Percy: Indiai esküvő. 2. Menichetti: Barkarola. 3. Strauss: Frühlingsstimmenwalzer. 4. Kálmán Imre: Cigányprimás. 5. Jurmann: Tangó egy hangosfilmből. 6. Salver: Szombat este. 7. Heinz: Tibeti szvit. 8. Holländer: Keringő a Betörők c. hangosfilmből. 9. Bányai: Tangó. — Bécs. 11: Cerda-vonósnégyes. 12.40: Olasz operárium gramofonon. 15.20: A zeneakadémiai növendékek hangversenye. 19.35: Johann Sioly, a népszerű bécsi dalkomponista. 21: Hugo von Hoffmannsthal szimfonia. 22.05: Hírek. 22.15: Römisch-zenekar.

Csütörtök, július 9.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 17: Táncmuzsika. 18: Hírek, időjelzés. 18.10: A hangverseny folytatása. 18.45: Felolvasás. 19: Gramofon. 19.40: Rádiószabadegyetem. 20: Énekhangverseny. 20.30: Szimfonikus hangverseny. 21: Előadás. 21.15: A szimfonikus hangverseny folytatása. — Budapest. 9.15: Hangverseny Pál H. (zongora)

és Singer I. (hegedű) közreműködésével. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A rádió házi kvartettje. 16: Bura Sándor cigányzenekara. 17: Előadás. 17.30: Egy órai könnyű zene. 19: Márkus Emilia és Somlay Arthur előadói estje. 20: Bodán Margit és Cselényi József magyar nótáestje. Horváth Gyula cigányzenekarának közreműködésével. Utána: Pontos időjelzés, hírek. 22: Wagner R. „Istenek alkonya” c. zenedrámája gramofonon. — Bécs. 11: Új operettek gramofonon. 12: Weisz-zenekari hangverseny bécsi zeneszerzők műveiből. 15.20: A bécsi női szimfonikus zenekar hangversenye. 19.30: Verdi „Trubadur” c. operája. 22.05: Hírek. 22.15: Gaudriol-jazz

Péntek, július 10.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 17: A rádió zenekara. 18: Hírek, időjelzés. 18.10: A hgv. folytatása. 18.45: Előadás. 19: Gramofon. 19.40: Rádiószabadegyetem. 20: Opera-előadás. — Budapest. 9.15: Weidinger-szalonzenekar. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hgv. folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A postások zenekarának déli hgv. 16: A Rádióélet ifjúsági órája. 17: Előadás. 17.30: Zsögön Lenke magyar nótadélutánja. Rácz Béla cigányzenekarának közreműködésével. 18.30: Novellák. 19: Falus Edith operá-ekesnő hgv. 1. Mozart: Ária a Figaro lakodalomból. 2. Weber: Ária a Bűvös vadászból. 3. Lortzing: Ária a Fegyverkovácsból. 4. Puccini: Musette-valcer a Bohémekből. 5. Puccini: Ária a „Gianni Schicchi” c. operából. 6. Lavotta: Dal. 7. Bródy: Dal. 19.35: Sétahangverseny az állatkertből. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Radics Józsa cigányzenekara. — Bécs. 11: Gramofon (Parasztzene és Tauber Richárd-lemez.) 15.20: Silving-Zenekar. 20: Hangverseny Anne Michalsky operaénekesnő és Buxbaum Frigyes (gordonka) közreműködésével. 21.30: Esti hírek. 21.40: Geigerzenekar.

Szombat, július 11.

Bukarest. 13: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 17: Könnyű és román zene. 18: Hírek, időjelzés. 18.10: A hgv. folytatása. 19: Gramofon. 19.40: Rádiószabadegyetem. 20: Színház. 20.30: Előadás. 20.45: Shrammel-zene.

Fürdőutazás helyett a gyógyfürdő otthon

ez könnyen és olcsón készíthető a következő készítmények a fürdővízben való feloldása által

1. Bázna jódos (1 kg. ára 45 L.) reuma, köszvény, ischias, skrofúlozis és női bajok gyors és teljes gyógyítására szolgál.

2. Szénsavfürdő „Carbacid” (1 csomag 1 fürdőhöz 45 L.) szívbajt, érelmeszesedést, női- és idegbántalmakat gyógyít.

Prospektust díjtalanul küld.

3. Oxigénfürdő „Oxygona” (1 csomag 1 fürdőhöz 56 L.) női és idegbajt, szív- és vérérdény bántalmakat teljesen gyógyít

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban vagy közvetlenül a fölerakattól

Dr. Oberth I.
Korona gyógyszerár Mediasz—Medgyes

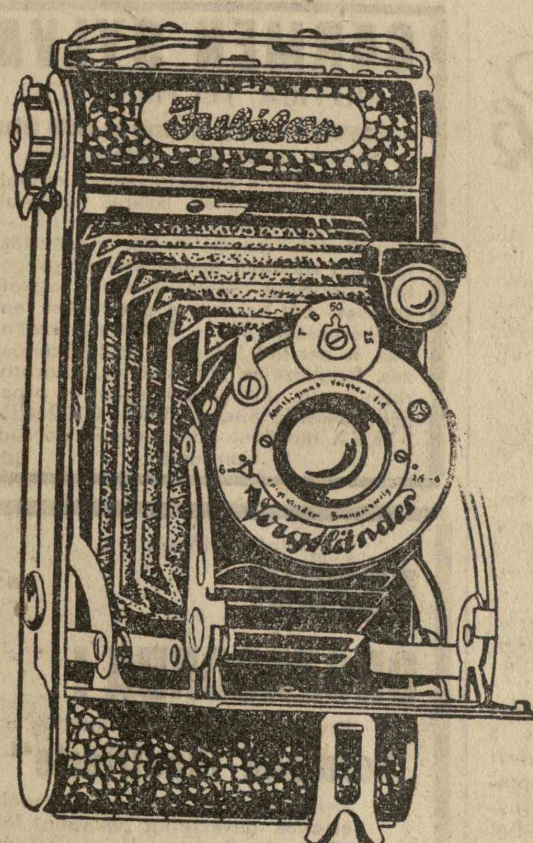
21.10: Táncmuzsika. — Budapest. 9.15: Gramofon. 9.30: Pontos időjelzés, hírek. 9.45: Gramofon. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A Palestrina-kórus hgv. 16: A cserkészszövetség előadása. 17: Zsoldos Benő előadása. 17.30: Az operaház tagjaiból alakult zenekar hgv. Nádor Mihály vezényletével. 18.45: Zukovszky Péter előadása. 19.15: Parádi József cigányzenekara. 20.30: Az 1. honv. gy. ezr. zenekara. Vezényel: Fricsey Richárd. Utána: Pontos időjelzés, hírek. 23: Kiss Lajos cigányzenekara. — Bécs. 11: Gramofon. 12: Machek-zenekara. 14.50: A bécsi stadion megnyitásának helyszíni közvetítése. 15.45: Meksikói zene gramofonon. 17.15: Ganglberger-zenekar. 19.45: A floridsdorfi dalegyület karének hgv. 20.25: Tarka est. 21.30: Esti hírek. 21.40: Holzer-zenekar.

Tőzsde

1951 július 3.

Zürich. (Nyitás): Berlin 122.52, Amsterdam 207.75, New-York 516.40, London 2512 egynyelcad, Páris 20.22, Milánó 2703.50, Prága 1529 háromnegyed, Budapest 9001.50, Belgrád 911 ötnyelcad, Bukarest 507, Varsó 5785, Bécs 7270.

Jubilar

az új „1500 leies”
Voigtlander kamara!

Egy modern rollfilm kamara kitűnő Anastigmat objektívvel csupán 1500 leiert, ez olyan meglepő, hogy alig volna elhíhető, ha nem egy világcég, az éppen most 175 éves jubileumát ünneplő Voigtlander gyár adná hírül.

Az új automatikus kinyitású Jubilar 6×9-es rollfilmkamara Voigtar-Anastigmat 1:9 objektívvel a fenti áron minden jobb fényképezési üzletben beszerezhető.

Voigtlander

Fényképezéssel az élet sokkal tartalmasabb!

Ne borotvapengét
kérjen hanem
követelje a

Vezérképviselő: C. Duisberg
București I. Str. Carol Nr. 3

Footballabdák I-a

1/150, 2/200, 3/250, 4/300 gummival

5 mecs labda 410.—

Viszonteladónak kedvezmény

GELLER-nél, Brassó, Str. Reg. Ca-rol (Kapu-utca) 36.

LUXUS AUTOCAR-UTAZÁS

Budapest—Wien—Linz—Salzburg—München—Augsburg—Tübingen—Stuttgart—Strassburg—Nancy—át Párisba. — Utvonál a visszautazásnál: Páris—Dijon—Geni—Interlaken—Andermatt—Buchs—Feldkirch—Zell am See—át Semmering—Wien—Budapest.

Ezen utazás indul: 1931. július 13-án, július 27-én és augusztus 27-én.

1 nap, július 13: „Budapest”, indulás 7 órakor, „Wien” érkezés 13 órakor, ebéd, körutazás, vacsora, megszállás a „Hotel Meidling”-ben.

2 nap, július 14: Reggeli, Wienből indulás 7 órakor, Neu, Lengbach, St. Pölten, Melk, Erlauf, Amstetten, Enns, ebéd „Enns”-ben, (144 km.), 2 órai ebédpihenő, Enns-ből indulás, Linz, Wells, Lambach, Wöcklaubruck, Strasswalchen, Freilassing, Salzburg, „Salzburg” vacsora és megszállás, (175 km.).

3 nap, július 15: Reggeli kirándulás Brechtsgadenba, a sóbányák megtekintésére. Traunstein, Rosenheim, ebéd Rosenheimban, (76 km.), Bad, Aibling, München, esti körutazás. Vacsora és megszállás, (59 km.).

4 nap, július 16: Reggeli körutazás München városának megtekintésére, ebéd, továbbutazás Dachau, Augsburgba, körutazás Augsburg megtekintésére, vacsora, megszállás, (65 km.).

5 nap, július 17: Reggeli körutazás Augsburg város nevezetességeinek megtekintésére, továbbutazás Zusmarshausen, Günzburg, Ulm, Urach, Metzingen, Reutlingen, Tübingen, (187 km.). „Tübingen” ebéd és pihenő, körséta a város megtekintésére, indulás késő délután 17 órakor, Stuttgartba érkezés 18 órakor, (41 km.), körutazás a városban, vacsora, megszállás.

6 nap, július 18: Reggeli indulás Weil d. St., Calw, Wildbad, Appenweiler, Kehl, Strassbourg, (117 km.), Strassbourg ebéd, körutazás a város megtekintésére. Indulás 15 órakor, Saverne, Phalsbourg, Moervec, Nancy, (139 km.), Nancy-ba érkezés 18 órakor, körutazás a városban, vacsora és szállás.

7 nap, július 19: Reggeli, Nancy-ból ind. reggel 8 órakor, Toul, Vold, St. Aubin, Ligny, Barrois, St. Dizier, Vitry la Francais, Sommesous, (158 km.), Sommesous-ban ebéd és 2 órai pihenő, Sézanne, Coullemimier, Couilly, Páris, (146 km.), vacsora és megszállás.

8 nap, július 20: Reggeli a szállóban, napitúra autócarral Versailles és Malmaisonba, Indulás 10 órakor délelőtt és visszatérés 17.30 órakor. Utvonál: Place du Theatre, Louvre, Champs-Elysées, Diadalív, Neuilly, Malmaison, a kastély megtekintése. Továbbutazás Versaillesba. Ebéd Versaillesban. A kastély

és kertek megtekintése. Nagy és kis Trianon. Az állami Hintók Muzeumának megtekintése. Visszautazás St. Cloudon át, 19 órakor vacsora a szállóban.

9 nap, július 21: Reggeli. Délelőtt fellátogatás az Eiffel-toronyra, ebéd a szállóban. D. után a nagyáruházak, u. m.: Louvre, Printemps, Galeries, Lafayette megtekintése. 19 órakor vacsora a szállóban.

10 nap, július 22: Reggeli. 10.15 órakor körutazás Párison át a főlátványosságok megtekintésével kapcsolatosan. Utvonál: Place du Theatre Francais, Vendometér, Madeleine temploma, Lajos kápolnája, Diadalív, Trocadero, Eiffel-torony, az Invalidusok domja, Napoleon sirja, Külügyminisztérium, Nagy és kis Palota, Champs Elysées, Place de la Concorde, Obelisk, Képviselőház, Place du Theatre Francais. 13 órakor ebéd a szállóban. 14.15 órakor körutazás Párison át. Utvonál: Place du Theatre Francais, Louvre, Igazságügyi Palota, Sainte Chapelle, Quartir Latin, Cluny, Odeon Theatre, Szenátus Palotája, Luxembourg Palota és Kert, Pantheon, Sorbone, a Notre Dame temploma, Városháza, Bastille, a nagy Boulevardok, Tőzsde, Opera, Place du Theatre Francais. Vacsora 10 órakor a szállóban.

11 nap, július 23: Délelőtt autótutazás a Bois de Boulogneban, a tavakhoz és vízesésekhez s a lóversenytérre. Ebéd a szállóban. Délután a Louvre muzeum megtekintése, képek, szobrok, butorgyűjtemény-osztályok. 19 órakor vacsora a szállóban.

12 nap, július 24: Reggeli. Délelőtt szabad, ebéd a szállóban, délután a Luxembourg muzeum és annak kertje megtekintése, vagy a gobelin szövőde megtekintése, ahol a világ leghíresebb tapisszerei készülnek, a munkatermek megtekintése. Vacsora a szállóban.

13 nap, július 25: Reggeli. Autóval a gyarmatiügyi kiállításra, ebéd a kiállítás területén, este vissza, vacsora a szállóban.

14 nap, július 26: Reggeli. Reggeli után elutazás Párisból, a következő utvonalon: „Páris”, Fontainebleau, Sens, Joigny, Auxerre, Yermontén, (176 km.), „Avelon” ebéd, 2 órai pihenő, utána továbbindulás Roucray, Précy, s Til, Vitteaux, Somerbernion, Dijon, (304 km.), „Dijon”-ban vacsora, megszállás.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzteri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Kertipadok, kertitömlők, vízmentes ponyvák, kutszivattyúk. Jul. Teutsch, műszaki áruaktár, Kapu-utca 57.

Traktorok, cséplők, elevátorok, motorok, hengerek, sziksziták és mindenféle malmi gépeket olcsón szállítunk. Friedrich-gépgyár, Temesvár. 13592

Villanyerőre berendezett komplett lakatos és vederáru-gyár üzemben a legmodernebb présekkel és szerszámokkal autogén-heggesztővel, kedvező fizetési feltételek mellett eladó, ill. ezen üzemhez pénzes működőtárs keresetnek. Bővebbet dr. Gyulay János ügyvédnél. Temesvár. 13709

Egy cukor-vattagép eladó. Hermann Loyda, Brassó, Széles-ucca 19. 13686

Egy Schutleworth 6 lóerős, üzemképes cséplőgép eladó. Perdy Miklós, Kovászna. 13639

Megvételre keresek üzemképes faaprító benzinneműt és luxusautót. „Arájánlat” jellegre a brassói kiadóba. 13760

Allást keres

Kereskedelmi végzett fiatal-ember irodai alkalmazást keres. Cim 13719 sz. alatt a brassói kiadóba.

CUKRASZ, 18 évi gyakorlat-tal, azonnali belépésre állást keres. Cim 13758. szám alatt a brassói kiadóhivatalban.

Vállalok mindennemű fehéreneművarrást, ugyisint EN. DLIZEST, 6 lejért méterenként, Brassó, Str. Cuza Voda 62. (Gácsmajor.) 13761

Hölgyek! Az alábbi kézimunkafüzeteket raktárról azonnali szállítjuk: Filet-Blumenmuster (45.—), Neue Filetmuster (51.—), Filet-Häkelerei (65.—), Smyrna (65.—), Wollenes für Gross und Klein, 80 minta (38.—), Kelimarbeiten II. füzet (63.—), A zártólben feltüntetett árak a nagyított mintákkal együtt értendők. Postai megrendeléseket az ár és 10.— lej portó előzetes beküldése ellenében ajánlvagy postacsomagonként felalosság mellett szállítjuk. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Házasság

Ház, földhirtokkal és 600000 lejrel rendelkező 44 éves 3 nyelvet beszélő iparos, nősülés céljából, szolid nő ismeretségét keresi, hozomány megkívánatik, üzlettel rendelkezők is figyelembe vétetnek. Megkeresésük „Modern élet” jellegre a brassói kiadóhivatalba. 13722

Előkelő vidéki család 22 éves, csinosnak mondott leánya vagyon. Hozományom 1.000.000 lej készpénz és több millió értékű ingatlan, ami a nevem van. Kizárólag biztos existenciájú, jellemes uriembernek szives levelet teljes címmel „Karscu leány” jellegre a brassói kiadóba kérek.

Házasság céljából jó kondíció és anyagiakban egyedülálló 50 éves fömegjelenésű ember szeretne megismerkedni akaraterős kölcsönös megértő jólelkűletű magányos megértő nővel, aki háztartásban, gazdaságban jártas és valamilyen megélhetéssel rendelkezik, a mit fejleszteni lehetne és én hozzájárulhatnék. Pld. kereskedelem, ipar, gazdaság stb. „Alkotóerő” jellegre a lap brassói kiadóhivatalába. 13698

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegvízfűtéssel. Többszörösen kifizetve

Rádiátorok és kazánok központi fűtésnek stb.

raktárról szállít

„MODERNA” építőipari gépek és rádiátor részvénystársaság

Brasov, Sírada Infundatá (Kis-utca) 12.

Ajánlat és prospektus díjmentesen.

Eladó 1800000 lejért villa, Bukarestben, a Parcul Bonaparte-ban, modern kényelem, ház 135, telek 740 négyzetméter, kert, adómentes. Praga 6. sz. 13742

Uj, eredeti akác- vagy virág-mézet küldök franco 5 kg. bödönben postán pr. kgr. 56 lej. A csomagolásért felszámítok 30 lejt. A. J. Keller, Medias. 13732

Ujonnan épült, adómentes, garázsokkal ellátott családi ház Brassóban, közel a belváros-hoz, eladó. Cim 13716. sz. alatt a brassói kiadóba.

Jégsekreányok Kertésznél, Targu-Mures. Kivánatra ár-jegyzék. Brassói lerakat Tittes Pálnál. 13611

Vegyes

Gombos uriszabósága Brassó, átköltözött Kapu-ucca 41. alá. (Kádár-féle ház). 13724

RAKTAR-ÉS IRODAHE-LYISÉGEK kiadók. „Vestis” r.-t. Brassó, Lensor 26. 13717

Gyenge férfiak-

nak válaszbélyeg ajánlott leveleiben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs talál-mányomat ismertető könyvemet. Cim: „Patent 601” Cluj (Kolozsvár) 1. sz. postafiók.

5267—1931.

A Casa Cercuală pentru Asigurările Sociale, Brassó.

Az összes vállalatok, munkaadók és biztosítottak tudomására hozza a következőket:

Határozat, 95344—1931. sz.

Alulírott, Enescu Mihály, a Casa Centrală a Asig. Sociale vezérigazgatója;

a Monitorul Oficial 1923. jun. 16-iki számában közölt törvény II-ik paragrafusának alapján;

továbbá a Casa Centrală a Asig. Sociale

mellett működő erdélyi tanácsadó bizottság 1930. június 17-iki gyűlésén hozott véleménye-zése alapján;

és végül a munkaügyi, egészségügyi és népjóléti minisztérium, a 17145—1931. szám alatt iktatott jelentésre vonatkozó jóváhagyása alapján, a következő

határozatot

hozom:

1. pont: A maximális biztosított fizetést, a középfizetést és a betegsegélyző biztosítási il-letéket 1931. július 1-től kezdve a következők szerint állapítjuk meg:

Ost.	Maximális biztosított fizetés		Biztosított középfizetés		4%-os illeték a középfizetés után	
	naponként	hetenként	naponként	hetenként	naponként	hetenként
I.	Fizetés nélkül vagy 25 lejig bezárólag	Fizetés nélkül vagy 175 lejig bezárólag	12,50	87,50	0,50	3,50
II.	25-től, 35 lejig bezárólag	175-től 245 lejig bezárólag	30,00	210,00	1,50	8,50
III.	35-től, 65 lejig bezárólag	245-től 455 lejig bezárólag	50,00	350,00	2,00	14,00
IV.	65-től, 85 lejig bezárólag	455-től 595 lejig bezárólag	75,00	525,00	3,00	21,00
V.	85-től, 115 lejig és azon felül	595-től 805 lejig és azon felül	100,00	700,00	4,00	28,00

1. pont: A maximális biztosított fizetést, a ciale beteg-, rokkant- és agkori segélyző osztályainak igazgatói megbízatnak jelen hatá-rozat intézkedéseinek a keresztül vitelével.

Bukarest, 1931. június 25-én.

A Casa Centrală a Asigurarilor Sociale ve-zérigazgatója:

Enescu M. s. k.

Brassó, 1931. június 30.

A Casa Cercuală pentru Asigurările Sociale igazgatósága, Brassó: elnök. Bologa E. s. k. igazgató. Gh. Enescu s. k.

B. L. Felelősszerkesztő: B. L. Kocsis Béla

BRASSÓI LAPOK nyomtatásának kiadása az erdélyi nyomtatás, Brassó.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

megbízások felvételére és fizetések átvételére lenti, helyi megbízottakon kívül a köv. központi meg-bizottak vannak feljogosítva: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Oás: Str. S. Barnutiu 10. (Osz-tian Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17. Hunyad- és Alsófehérmegye-k részére. Kolozsvár: Str. Dubalarilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásár-hely: Benjámín Árpád. Szentgyörgy-u. 6. — Nagyszeben: Str. Iuraului 13. (Szigetváry László) — Nagyvárád: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Rákóczy-ut 37. (Kertész László) — Szatmár- és Máramarosmegye-k részére. — Szilágysármány: (Halperin Ernő) — Temesvár: Gyárváros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dnes József.)

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-detőiroda. Részletes tarifikkal készséggel szolgálunk.

Iskolák Egyesületek

— A SZÉKELYUDVARHELYI róm. kath. fiúnevelő intézet az 1931—1932. tanévben bennlakásra felvesz jómagaviseletű növendé-keket. Tanévi ellátási díj 8500 lej, készpénz-ben. A szolid ellátási díj és gondos felügyelet mellett előnye a fiúnevelőnek városunk kli-matikuss fekvése, a Hargita-hegy lábánál. — Székelyudvarhelyi fiúnevelő is lévén, a gyer-mekeiket kísérő szülők a féláru utazási ked-vezményt igénybe vehetik. — A fiúnevelő in-tézet kapcsolatos a majdnem negyedfélszáza-dos multa visszatekintő, magyar tannyelvű, nyilvánossági joggal bíró székelyudvarhelyi róm. kath. liceummal (főgimnázium). — A fiúnevelő intézetről prospektust, a liceumról (főgimnázium) tájékoztatót küld 10 lej vá-laszbélyeg ellenében: A székelyudvarhelyi róm. kath. fiúnevelő intézet igazgatósága, Odorheiu, Jud. Odorheiu.

— A brassói Törekvés Munkásdalár-da június 27-én estére kitzűzött és a rendkívüli kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztott dalestélyét jul. 4-én, szom-baton este tartják meg a Gambrius-vendéglő kerthelyiségében. A műsor be-fejezése után reggelig tartó táncmulat-ság következik.

Nádor Pensió

Budapest, V. Nádor-utca 24.

Kényelmes uri otthon, folyóvíz, kitűnő ellátás. Dieta orvosi előírásra is. — Mérsékelt árak. Tanulólapságnak és állandó lakóknak külön kedvezmény.

Képviselő

kis tőkével. Románia minden ke-rülete és városa részére kereset-lik. Szép jövedelem biztosítva. Ajánlatok Cernaui. Postafiók 59 címre kéretnek.

13730

CARMEN SYLVA

MOVILA TECHIRGHIOI

a világhírű tengeri gyógyfürdő és üdülő telep

Szezon június 1-től, október 1-ig. Kelet felé fekvő, szelektől védett strand, iszapos tó, melynek iszapja nagyobb gyógyhatású mint Daoux. Póstyén stb. — Iszapfürdők, tengeri fürdők, napfürdők. Gyógyít rheumát, anyagcserebetegsége-keket, köszvényt, csonterüléseket, nyitott sebeket, női bajokat, a gyermekek an-gol-korosságát stb. — Elsőrendű szálló-dák és penzlők. Modern fürdőberende-zés, fénykezelés, rádiókezelés, labora-toriumok stb. Felvilágosításokat és pros-pektusokat kívánságra küld: CARMEN SYLVA fürdő információs osztálya (Jud. Constanța). 13419

Kirándulások az

ÉSZAKI ORSZÁGOKBA!

2134

Kivánatra ingyenesen küldjük a „Nordland Illustrerte”

érdekes képes ujságunkat, mely értékes diversenyt valamint fel-világosításokat tartalmaz a követ-kező utazásokat illetőleg:

Hapag-Fjordutazások

1931 június. - 310 márka és feljebb

Hapag-Nordkap utazások

1931 július. - 470 márka és feljebb

Hapag-Izland- és Spitz-berga utazás

1931 július-augusztus. 900 márka és feljebb „RESOLUTE” és „OCEANA” luxus gőzseinkkel, kizárólag első osztállyal.

Hamburg—Amerika Linie S.A.R.

TEMESVÁR I. BUKAREST Str. Mercy 2. Cal. Victoriei 84.